

24.11.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

21 – 2021

Kokousaika: 24.11.2021 klo 16.00 – 23.27

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

21 – 2021

Mötestid: 24.11.2021 kl 16.00 – 23.27

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

24.11.2021

---

354 §.....	8
Esityslistan asia nro 4	8
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022–2024	8
Pormestari Juhana Vartiainen	8
Valtuutettu Otto Meri.....	11
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	13
Valtuutettu Pilvi Torsti	15
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	17
Valtuutettu Mari Rantanen	20
Ledamoten Björn Månsson	22
Valtuutettu Mikael Jungner	24
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	25
Valtuutettu Mika Ebeling	28
Valtuutettu Pia Pakarinen	30
Valtuutettu Petrus Pennanen	31
Valtuutettu Osmo Soininvaara	32
Valtuutettu Mari Holopainen	33
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	35
Valtuutettu Anniina Iskanius	35
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	36
Valtuutettu Amanda Pasanen	37
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	38
Valtuutettu Jenni Pajunen	38
Valtuutettu Maarit Vierunen	40
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	41
Valtuutettu Sami Muttilainen	42
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	43
Valtuutettu Seija Muurinen.....	44
Valtuutettu Nuutti Nyttinen	46
Valtuutettu Hilikka Ahde	47
Valtuutettu Johanna Sydänmaa.....	49
Valtuutettu Pia Kopra	50
Valtuutettu Sinikka Vepsä	51
Valtuutettu Johanna Nuorteva	52
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner.....	54
Valtuutettu Teija Makkonen	55
Valtuutettu Jukka Järvinen.....	56
Valtuutettu Oona Hagman	57
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	57
Valtuutettu Mikael Jungner	58

24.11.2021

---

358 §.....	58
Esityslistan asia nro 8	58
SÖRNÄISTENTUNNELIN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	58
Pormestari Juhana Vartiainen	58
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	60
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	61
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	61
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	63
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	64
Ledamoten Mia Haglund (replik).....	64
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	65
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Mikael Jungner (vastauspuheenvuoro).....	65
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro).....	66
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	67
Valtuutettu Otso Kivekäs	68
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	69
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	69
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	70
Valtuutettu Mikael Jungner (vastauspuheenvuoro).....	71
Valtuutettu Titta Hiltunen	71
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro).....	72
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro).....	73
Valtuutettu Dani Niskanen	73
Valtuutettu Sami Muttilainen	74
Valtuutettu Jenni Pajunen	75
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	76
Apulaispormestari Daniel Sazonov	77
Valtuutettu Otto Meri.....	77
Valtuutettu Sari Sarkomaa	78
Valtuutettu Maarit Vierunen	79
Ledamoten Marcus Rantala.....	80
Valtuutettu Hannu Oskala	81
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	81
Valtuutettu Mika Ebeling	82
Valtuutettu Risto Rautava	83
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	83

24.11.2021

Ledamoten Mia Haglund.....	84
Valtuutettu Amanda Pasanen	85
Valtuutettu Nina Miettinen.....	86
Valtuutettu Tuomas Rantanen	87
Valtuutettu Nina Suomalainen	88
Valtuutettu Oula Silvennoinen	89
Valtuutettu Ville Jalovaara	89
Valtuutettu Pia Pakarinen	90
Valtuutettu Matias Pajula	91
Valtuutettu Timo Harakka	92
Valtuutettu Johanna Nuorteva	93
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	94
Ledamoten Björn Månsson	95
Valtuutettu Elina Kauppila.....	95
Valtuutettu Laura Kolehmainen	96
Valtuutettu Osmo Soininvaara	97
Valtuutettu Aino Tuominen	98
Valtuutettu Otso Kivekäs	99
Valtuutettu Noora Laak	100
Valtuutettu Juha Hakola.....	101
Valtuutettu Mirita Saxberg	101
Valtuutettu Otto Meri.....	102
Valtuutettu Sinikka Vepsä	103
Ledamoten Mia Haglund.....	103
Valtuutettu Anna Lemström	104
Valtuutettu Pilvi Torsti	105
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	106
Valtuutettu Ajak Majok	107
Valtuutettu Aino Tuominen	107
Valtuutettu Otso Kivekäs	108
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	109
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	110
Valtuutettu Elina Kauppila.....	111
Valtuutettu Tuomas Nevanlinna.....	111
Apulaispormestari Daniel Sazonov	112
Valtuutettu Marko Kettunen	113
Valtuutettu Mirita Saxberg	113
Valtuutettu Otso Kivekäs	113
Ledamoten Mia Haglund.....	114
Ledamoten Nora Grotenfelt	114
Valtuutettu Fardoos Helal	115
Ledamoten Björn Månsson.....	116
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	116

24.11.2021

Valtuutettu Otso Kivekäs	116
Valtuutettu Jenni Pajunen	116
Valtuutettu Jussi Halla-aho	117
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	119
Valtuutettu Mikael Jungner	119
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro).....	120
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	120
Valtuutettu Mikael Jungner	120
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	121
Valtuutettu Oona Hagman	121
Ledamoten Mia Haglund.....	121
Apulaispormestari Daniel Sazonov	121
Valtuutettu Otso Kivekäs	122
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	123
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	123
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	124
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	124
Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)	124
Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro).....	125
Ledamoten Mia Haglund.....	125
Valtuutettu Marko Kettunen	126
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	126
Apulaispormestari Daniel Sazonov	127
Valtuutettu Matias Pajula	128
Valtuutettu Mika Ebeling	129
Valtuutettu Otso Kivekäs	129
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	130
Valtuutettu Mikael Jungner	131
Valtuutettu Tuomas Rantanen	131
Valtuutettu Pilvi Torsti	132
Apulaispormestari Daniel Sazonov	133
Vs. kansliapäällikkö Tuula Saxholm.....	134
Valtuutettu Sini Korpinen	134
Valtuutettu Otso Kivekäs	134
Valtuutettu Laura Korpinen	135
Valtuutettu Mirita Saxberg	135
Valtuutettu Nina Suomalainen	136
Valtuutettu Atte Kaleva	136
Ledamoten Björn Månsson	137
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	137
Valtuutettu Risto Rautava	137
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	138
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	138

24.11.2021

Apulaispormestari Daniel Sazonov	139
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	140
Valtuutettu Pilvi Torsti	140
Valtuutettu Mirita Saxberg	141
Valtuutettu Otso Kivekäs	141
Apulaispormestari Daniel Sazonov	142
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	142
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	143
Valtuutettu Otso Kivekäs	143
Valtuutettu Pilvi Torsti	144
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	144
Apulaispormestari Daniel Sazonov	145
360 §.....	145
Esityslistan asia nro 10	145
KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE TÄYDEN PALVELUN ENERGIARENESSANSITOIMINNASTA	145
Valtuutettu Mika Ebeling	145
361 §.....	146
Esityslistan asia nro 11	146
KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ETÄOPISKELUMAHDOLLISUUKSIEN HYÖDYNTÄMISESTÄ KORONAPANDEMIAN JÄLKEEN.....	146
Valtuutettu Mika Ebeling	146
362 §.....	147
Esityslistan asia nro 12	147
FEMINISTISEN PUOLUEEN RYHMÄALOITE ANTIRASISTISEN STRATEGIAN LAATIMISEKSI HELSINGILLE	147
Valtuutettu Jussi Halla-aho	147
Valtuutettu Mikko Paunio	148
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	149
Valtuutettu Atte Kaleva	150
Ledamoten Eva Biaudet	150
Valtuutettu Seida Sohrabi	151
Valtuutettu Atte Kaleva	151
Valtuutettu Mika Ebeling	151
Valtuutettu Seida Sohrabi	152
Valtuutettu Dani Niskanen	153

24.11.2021

Valtuutettu Fatim Diarra	153
Valtuutettu Atte Kaleva	154
Ledamoten Eva Biaudet	155
Valtuutettu Nina Suomalainen	155
Valtuutettu Mika Ebeling	155
Valtuutettu Anna Lemström	156
Valtuutettu Coel Thomas	156
Valtuutettu Pia Pakarinen	157
Valtuutettu Mikael Jungner	157
Valtuutettu Seida Sohrabi	158
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	158
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	159
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	160
Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro).....	160
Valtuutettu Mika Ebeling	160
Ledamoten Thomas Wallgren.....	161
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	161
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner (vastauspuheenvuoro)	162
Valtuutettu Mika Ebeling	162
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	162
Valtuutettu Fatim Diarra	163

24.11.2021

---

354 §

Esityslistan asia nro 4

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2022 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022–2024

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutettukollegat.

Talousarvioehdotus on laadittu Suomen toipuessa koronapandemiasta. Niin kuin on viime päivinä huomattu, koronaepidemia ei ole toistaiseksi millään mittarilla ohi. Mutta sen rankimmat vaikutukset talouteemme toivottavasti ovat takanapäin ja näyttävät olevan sitä. Rokotusaste on ylittänyt Helsingissä 12 vuotta täyttäneiden ja tätä vanhempien keskuudessa 80 %. Suomen bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan tänä vuonna 3,5 %. Yhteiskunnan ja talouden toipumisen ennustetaan jatkuvan myös ensi vuonna. Ensi vuodeksi ennustetaan suhdannetasapainoa. Toisin sanoen ensi vuoden jälkipuoliskolla ei ennusteta olevan enää minkäänlaista taantumaa.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksen laadintaa on ohjannut aiemmin tänä syksynä hyväksytty kaupunkistrategia Kasvun paikka. Keskeiset taloudenhoidon periaatteet on kirjattu tähän koko kaupunkitasolla yhteisesti hyväksytyyn strategiaan. Olennaista on, että tämä talousarvioesitys noudattaa strategiassa yhdessä sovittuja linjauksia. Kaupunkistrategian perusajatus on, että huolehdimme julkisista palveluista ja tehtävistä taloudellisten reunaehtojen puitteissa.

Budgetförslaget har tagits då Finland återhämtar sig från coronapandemin. Coronan är tillsvidare på intet vis över, men dess värsta konsekvenser för vår ekonomi ligger förhoppningsvis bakom oss, och så verkar vara fallet. Vaccinationstäckningen i Helsingfors har i befolkningsgruppen över 12 år och äldre överskridit 80 %, och Finlands bruttonationalprodukt väntas i år växa med 3,5 %. Samhällets och ekonomins återhämtning väntas fortsätta också nästa år, och nästa år verkar enligt de ekonomiska prognoserna inte vara någon lågkonjunkturår, utan kännetecknas av ungefär konjunkturell balans. Strategin Läge för tillväxt, stadsstrategin som godkändes tidigare i höst, har visat riktningen för arbetet med budgetförslaget för år 2022. De centrala ekonomiska

24.11.2021

---

principerna har förts in i strategin som godkändes gemensamt på stadsnivå. Det väsentliga är att det här budgetförslaget följer de gemensamt överenskomna riktlinjerna i strategin. Grundtanken i stadsstrategin är att vi värnar om de offentliga tjänsterna och uppgifterna inom de ekonomiska ramarna.

Keskeisiä linjauksia kaupunkistrategiassa ja tässä talousarviossa on valinta jatkaa kaupungin rohkean kasvun tiellä. Vaikka näemmekin taloudellista liikkumavaraamme rajoittavia ilmiöitä ja uhkia, vastaamme niihin kasvulla. Tämän lisäksi käynnistämme prosessin tuottavuutta parantavien rakenteellisten uudistusten tekemiseksi sekä kohdennamme huomattavat panostukset koronakriisistä toipumiseen. Näiden valintojen kautta haluamme turvata helsinkiläisten hyvinvoinnin nyt ja tulevaisuudessa. Kun puhumme kaupungin kasvusta, rakenteellisista uudistuksista tai koronakriisistä toipumisesta, on kyse lopulta aina siitä, miten parannemme jokaisen helsinkiläisen edellytyksiä elää hyvää elämää lapsesta vanhuuteen pääkaupungissamme.

Kaupunkistrategiassa on sovittu menojen kasvua säätelevästä vastuuperiaatteesta. Tämä vastuuperiaate on onnistuttu täyttämään. Helsingillä on edessään merkittäviä haasteita talouden ja toiminnan sopeuttamisessa tällä vuosikymmenellä. Esimerkiksi sote-uudistus, väestön ikääntyminen Suomessa ja lisääntyvät lakisääteiset velvoitteet aiheuttavat epävarmuutta. Näin ollen vastuullisuutta ja viisautta meiltä päättäjiltä todella tarvitaan.

Kaupungin toimintamenot vuonna 2022 ovat talousarvioehdotuksen mukaisesti runsaat viisi miljardia. Erityisen tyytyväinen olen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan määrärahojen positiiviseen kehitykseen. Voin vakuuttaa, että kasvatusta ja koulutusta on meille kaikille sydämen asia. Tämä on ollut lähtökohtana budjettikeskusteluissa alusta asti. Nyt olenkin hyvin ilahtunut siitä, että kasvatukseen ja koulutukseen panostetaan ja että tahtotilamme tässä asiassa on ollut yhteinen.

Olemme myös toteuttaneet strategiaan kirjattua linjausta siitä, miten tuottavuusuudistuksia ja kohteita löytämällä haemme kaupungintalouden lisäliikkumavaraa. Pormestarikuntavetoinen työryhmä tulee kartoittamaan näitä kohteita koko valtuustokauden ajan, jotta strategiaan kirjattu 50 miljoonan tavoite saavutetaan ja saadaan palvelutuotantoa sinne, missä tarvetta on. Uudistuksilla tehostetaan kaupungin toimintaa palveluorganisaationa ja parannetaan kaupungin oman toiminnan panos-tuotos-suhdetta.

24.11.2021

Työterveystoimintojen laatukilpailu on yksi tällainen toimi. Teimme päätöksen kaupungin työterveyshuollon kilpailuttamisesta. Tässä keskusteltaessa on tärkeää muistaa, että työterveydenhuollon nykyiset ongelmat eivät ole lähtöisin työterveydessä työskentelevästä henkilöstöstä. Kyse on johtotason ratkaisuisista ja organisoinnista. Työterveyspalveluiden ulkoistus on työterveyden laatua parantava uudistus, jossa rahaa käytetään saman verran työterveyteen kuin aiemmin. Työterveydenhuoltoa parantamalla paranee kaupungin 39 000 työntekijän hyvinvointi. Tämä henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen on se tavoite, jonka vuoksi laatukilpailutus halutaan tehdä. Haluamme huolehtia työntekijöistämme entistä paremmin ja tukea heidän työkykyään parhaalla mahdollisella tavalla.

Henkilöstön hyvinvointia pyrimme myös parantamaan pistemäisesti palkkakehitysohjelman jatkolla ja siihen tehtävällä viiden miljoonan euron panostuksella. Kaupungin henkilöstöjärjestöt etsivät yhdessä henkilöstöjohdon kanssa ne henkilöstöryhmät, joissa tarve on kriittisin.

Helsinki on hoitanut talouttaan vastuullisesti. Tämän ansiosta koronaepidemian aikaanakin kaupunki on pystynyt panostamaan palveluihin ja investointeihin. Äkkijarrutukselle ei ole ollut tarvetta, mutta pandemia on kurittanut Helsinkiä silti poikkeuksellisen paljon. Palvelu- ja hyvinvointivelkaa on päässyt syntymään. Kuten strategiassa linjasimme, tähän koronapalautumiseen haluamme tulevana vuonna satsata. Palautumiseen ohjataan kokonaisuudessaan 70 miljoonaa euroa. Tämä toteutetaan kertaluontoisina toimina vuosien -22 ja -23 aikana. Koronapalautumisen määrärahat jakautuvat siten, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ohjataan 17 miljoonaa, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle 8 miljoonaa ja sosiaali- ja terveystoimialalle 45 miljoonaa. Kaikki tämä tullaan käyttämään kaupunkilaisten hyvinvoinnin kohentamiseen ja koronasta palautumiseen. On huomattava, että myös verotulojen kasvu on koronavuosina hieman hidastunut. Tätä korvaavat valtion kompensatiotoimenpiteet ovat väliaikaisia vuosille -20 ja -21 kohdistuvia toimenpiteitä. Niiden vaikutus poistuu pääosin vuonna -22.

Hyvät ystävät.

Investointipanostukset ovat vuonna -22 ennätyskallisen korkealla. Korkean investointitason seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta on vuosina -22 ja -23 asetettua tavoitetasoa alijäämäisempi. Sen sijaan taloussuunnitelman mukaan rahavirta paranee strategiakauden loppua kohden. Suurten investointien vuoksi valtuustokauden aikana kaupungin velka asukasta kohti tulee kasvamaan. Kaupungin talous on kuitenkin tähänastisen vahvan talouskasvun ansiosta vahvalla pohjalla. Tämä

24.11.2021

---

mahdollistaa harkitun riskinoton. Kassavirran alijäämä sääntöä tarkastellaan neljän vuoden keskiarvona.

Olemme valinneet kaupungilla tietoisien strategian, jossa varoja kohdennetaan voimakkaasti viihtyisään ja toimivaan kaupunkiympäristöön. On hyvä muistaa, että asuntotuotantotavoitteen ylläpitäminen vaatii voimakasta panostamista muun kaupunkitilan viihtyvyyteen ja liikenteen turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Suuria tulevia yksittäisiä liikennehankkeita, joihin talousarvioehdotuksessa on varattu määrärahoja, ovat esimerkiksi Raide-Jokeri, Kruunusillat, Kalasatama–Pasila-raitiotie ja Sörnäisten liikennetunneli.

Näistä lähtökohdista käsin ja edellä kuvattujen valintojen viitoittamalla tiellä pystymme tekemään Helsingistä paremman ja hienomman kaupungin, jossa jokaisen on hyvä rakentaa haluamansa näköistä elämää ja hyvää arkea.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on suuri vastuu. Toimitaan viisaasti ja yhdessä paremman Helsingin ja kaikkien helsinkiläisten puolesta.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuustokollegat.

Tulevaisuuden ennustaminen on vaikeaa. Korona on osoittanut, että varmaa on usein vain epävarmuus eikä mennyt ole tae tulevaisuudesta. Mutta epävarmuuteen on mahdollista varautua. Vahva talous on paras turva epävarmojen aikojen edessä.

Hyvät valtuutetut.

Me teimme historiaa. Tällä kertaa talousarvioesityksen valmistelussa lähdettiin ryhmien kesken liikkeelle siitä, millä tavalla voimme parantaa kaupungin toimintaa tulevaisuudessa. Muutos aiempaan verrattuna oli suuri. Budjettiesitystä valmisteltaessa keskusteltiin yhdessä siitä, millä tavalla Helsingin toimintaa voidaan ensi vuonna kehittää. Kyse ei ole pelkästään rahasta, vaan ennen kaikkea toimintatavoista.

24.11.2021

Talousarvioesityksessä esitetään käynnistettäväksi tuottavuutta parantavia rakenteellisia uudistuksia. Nämä toteuttamalla voimme vapauttaa resursseja sinne, missä ne lisäävät helsinkiläisten hyvinvointia tehokkaammin. Ei pelkästään lisätä uutta rahaa vanhan päälle, vaan tarkastellaan myös jo vakiintuneita käytäntöjä.

Kokoomuksen valtuustoryhmä on tyytyväinen talousarvioesitykseen. Siinä on kyetty vastaamaan esille nousseisiin haasteisiin. Samalla kyetään huolehtimaan siitä, että kaupungin taloutta hoidetaan jatkossakin vastuullisesti. Budjettiesitys on myös linjassa aiemmin syksyllä hyväksytyyn kaupunkistrategian kanssa. Hyvin laaditun strategian kädenjälki näkyy budjettiesityksessä, niin kuin kuuluukin.

Verotus ei ensi vuonna Helsingin kaupungin toimesta kiristy. Se on tässä koronan jälkeisessä tilanteessa äärimmäisen tärkeää. Verotuksen kiristäminen olisi ollut soraa Helsingin hyvinvoinnin rattaisiin. Tulevaisuudessa tavoitteena tuleekin olla helsinkiläisten verorasituksen keventäminen. Palveluiden laadusta tinkimättä.

Ilman verotuksen kiristämistä talousarvioesityksessä kyetään vastaamaan akuutteihin haasteisiin. Erityisesti koulujen ja päiväkotien tilanne on ollut jo ennen koronaa esillä, ja haasteet ovat koronan takia entisestään korostuneet. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle esitetyt panostukset ovat vahva viesti siitä, että Helsingissä halutaan pitää huolta lapsista ja nuorista. Budjettiesityksessä jokaista lasta ja nuorta kohden lisätään rahaa 550 euroa ensi vuoden aikana. Esitys huolehtii osaltaan siitä, että jokaiselle tarjotaan mahdollisuus hyvään elämään.

Kokoomuksessa olemme tyytyväisiä siitä, että koronasta toipumiseen on varattu sosiaali- ja terveydenhuoltoon, kouluille ja päiväkodeille sekä liikuntaseuroille ja kulttuuritoimijoille erillinen talouspaketti. Koronapaketti mahdollistaa koronan aiheuttaman hyvinvointivelan kuromisen kiinni. Tämä mahdollistaa, että koronan takia kärsimään joutuneet voivat katsoa tulevaisuuteen luottavaisin mielin.

Erityisen iloinen olen siitä, että liikuntapaikkarakentamisen investoinnit kasvavat ensi vuonna 7,5 miljoonalla eurolla. Kaupungin kasvaessa meidän tulee huolehtia siitä, että liikuntapaikat pysyvät kasvun vauhdissa. Lähiliikuntapaikat, tekonurmet ja -jääkentät sekä sisäliikuntahallit mahdollistavat helsinkiläisille liikkumisen ja meille rakkaiden urheilulajien harrastamisen.

Myös ulkona liikkuminen luonnossa on koronan aikana lisääntynyt. Ihmiset hakeutuvat luonnon pariin, ja syystäkin. Ulkoliikunta lisää

24.11.2021

---

hyvinvointia ja auttaa rentoutumaan. Lähiluonnon merkitys on korostunut ja tulee korostumaan. Pienillä panostuksilla voidaan saada paljon aikaan. Ensi vuonna lisätään ulkoilualueiden kehittämiseen varattuja määrärahoja.

Palkkakehitysohjelmaan tehty viiden miljoonan euron lisäys on tärkeää työvoiman saatavuusongelmaan vastaamiseksi. Lisäksi kaupungin toiminnan näkökulmasta tärkeillä toimialoilla on huolehdittava työntekijöiden työssä viihtymisestä. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden saatavuushaasteisiin on kyettävä vastaamaan. Myös työterveyspalveluiden laatukilpailun käynnistäminen on keino huolehtia kaupungin työntekijöiden työssäjaksamisesta. Helsingin kaupungin työntekijät ovat arvokkain voimavaramme.

Ilman investointien tekemistä kaupunki rapistuu ja luhistuu. Yli miljardin euron investoinnit ensi vuodelle mahdollistavat kestävästi liikennejärjestelmän kehittämisen, uusien koulujen ja päiväkotien rakentamisen sekä asuntotuotantotavoitteen toteutumisen. Investointien osalta on kuitenkin huolehdittava siitä, että ne mitoitetaan rahoitusaseman näkökulmasta kestäväälle tasolle. Velan ottaminen on aina hyvinvoinnin rahoittamista tulevien sukupolvien kustannuksella.

Kokonaisuutena ottaen talousarvioesitys vastaa vastuullisesta taloudenpidosta tinkimättä hyvinvoinnin näkökulmasta Helsingin akuutteihin haasteisiin. Kokoomuksen valtuustoryhmä kannattaa talousarvioesityksen hyväksymistä.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Päätimme syyskuussa yhteisestä kaupunkistrategiasta. Se oli tärkeä harppaus ilmastokriisin ja luontokadon torjunnassa. On tuleville sukupolville välttämätöntä, että kannamme vastuuta tulevaisuudesta ja nopeutamme ilmastotoimia. Aikaistimme hiilineutraaliustavoitteen vuoteen 2030 ja asetimme nollapäästötavoitteen vuoteen -40. Suojelemme arvokkaimmat luontoalueet rakentamiselta.

Strategiassa turvaamme myös koulutuksen rahoituksen, panostamme koronatoipumiseen, toteutamme terapiatakuun ja ratkomme työvoimapulaa. Tämä talousarvio on alku tavoitteiden toteutumiselle. Samalla hoidamme taloutta yhdessä vastuullisesti ja päätämme rakenteellisista uudistuksista.

24.11.2021

Koronapandemia on edelleen raskas taakka terveydenhuollolle. Pandemian vaurioiden korjaaminen on pitkä tie. Koronatoipumispaketti on seuraavalle kahdelle vuodelle yhteensä 70 miljoonaa euroa. Oppimisvaje, pitkät hoitojonot ja kulttuurikentän tukeminen vaativat meiltä toimia ja rahoitusta. 45 miljoonaa tästä lisärahoituksesta suunnataan sosiaali- ja terveystalouteen. Terveystalouden ja mielenterveyspalvelujen ruuhkaa on purettava kaikin voimin. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimijoille voidaan koronarahoituksen turvin suunnata lisäävustuksia niin taiteeseen kuin lasten ja nuorten liikuntaharrastuksiin.

Pysyvä ja hyvinvoiva henkilöstö on kaupunkimme tärkein voimavara. Helsingissä on vakava henkilöstöpula esimerkiksi hoitoalalla ja varhaiskasvatuksessa. Hoitohenkilöstö on lisäksi venynyt loputtomasti ratkoessaan koronapandemiaa. Henkilöstöpula ei helpotu yhdellä keinolla, vaan tarvitsemme laaja-alaisia toimia. On kuitenkin elintärkeää, että palkkaohjelman jatkamiseen saatiin tähän talousarvioon viisi miljoonaa euroa. Työn arvostuksen tulee näkyä myös palkoissa.

Onnistuimme talousarvioneuvotteluissa yhdessä turvaamaan koulutuksen rahoituksen. Kokonaisuudessaan toimialalla rahoitus kasvaa 550 euroa lasta kohden. Näin voidaan kohentaa varhaiskasvatuksen vakavaa tilannetta ja toteuttaa oppivelvollisuuden laajentaminen. Oppimisvajeen korjaamiseen ohjataan toimialalle yhteensä 17 miljoonaa kahdelle seuraavalle vuodelle.

Terapiatakuu etenee Helsingissä. Vihreät ovat tehneet pitkäjänteistä työtä mielenterveyspalvelujen eteen kaupungissamme. Viime kaudella avattiin matalan kynnyksen mielenterveyspisteitä ja tuotiin lyhytterapiat terveysasemille. Jätimme terapiatakuusta jo vuosi sitten ryhmäaloitteen, teimme työtä sen saamiseksi kaupunkistrategiaan, ja tässä budjetissa mahdollistetaan sille riittävä rahoitus. Terapiatakuu mahdollistaa nopean pääsyn vaikuttavan hoidon piiriin.

Tämä budjetti tukee kaupungin kestävästä kasvusta. On ilmastokriisin torjunnan kannalta tärkeää, että Helsingin raitiotiehankkeet ja pyöräilyn tavoiteverkko etenevät aikataulussa. Lisäksi parannamme puistojen ja lähiliikuntapaikkojen resursseja. Korona-aika on lisännyt helsinkiläisten liikkumista luonnossa. Tämä näkyy viheralueiden aiempaa nopeampana kulumisena. Tämä vaatii satsausta virkistysalueisiin ja uusiin reitteihin luontoalueilla.

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Tänä ilmastokriisin aikana Helsingin jokaisen investoinnin pitäisi vähentää päästöjä. Taloudellisesti kannattamattoman Sörnäistentunnelin rahoitus hidastaa siirtymää kestäväan liikennejärjestelmään. Se on lisäksi tehoton keino autoliikenteen sujuvoittamiseen. Vihreät eivät kannata 180 miljoonan autoliikennettä lisäävää hanketta, josta tehdään päätös myöhemmin tässä valtuuston kokouksessa. Jos valtuusto äänestyskäsissä torppaa hankkeen, jää rahoitusta enemmän niin ilmastoinvestointeihin kuin koulukorjauksiin ja liikuntapaikkoihin. Vaihtoehtoisesti voimme myös hillitä kaupungin velkaantumista.

Helsingin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Strategiaassa linjattiin, että tuottavuustavoite ei kohdistu suoraan toimialoille ja palveluihin, vaan tuottavuutta parannetaan rakenteellisilla uudistuksilla. Tämä on tärkeä muutos aiempaan, jotta laadukkaat palvelut saadaan turvattua.

Kiitos ryhmille yhteistyöstä. Tässä talousarviossa tehdään tärkeät ratkaisut koulutuksen rahoituksen, koronatoipumisen ja mielenterveyspalvelujen puolesta. Vihreä valtuustoryhmä puoltaa talousarvion hyväksymistä.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinki on maailman mittakaavassa suurkaupunki kaikella muulla paitsi asukasluvulla mitattuna. Talousarvioesitys vuodelle -22 kuvastaa suurkaupunki-Helsinkiä: ylitämme 40 000 työntekijän rajan ja olemme maan suurin työnantaja. Investoimme liki 1,1 miljardia. Omistamme valtaosan maata. Kaikki tämä mahdollistaa kestäväan kasvun ja esimerkiksi laajamittaisen ilmasto-, asunto- ja joukkoliikennepolitiikan.

Helsingin mittakaava alleviivaa, hyvät valtuutetut, meidän kaikkien vastuuta. Vanha viisaus kuuluu, että yhteiskunnan sivistys mitataan siinä, miten se kohtelee heikoimpiaan. Käsittelyssä olevan talousarvioesityksen mukaan joka neljäs helsinkiläinen on kokenut hankaluuksia saadaakseen tulot riittämään elämiseen. 10 % on pelännyt ruuanpuutetta, koska rahat eivät riitä. 8 % on tinkinyt lääkkeistä.

Kaupungin keinot lisätä kaupunkilaisten ansiotasoa ovat hyvin rajalliset. Helsinkiläisten hyvinvoinnin kannalta olennaista on, mitä kaupunki voi tarjota. Maksuttomat tai huokeat arkiset liikunta-, kulttuuri- ja kirjastopalvelut. Laadukkaan koulutuksen lapsille ja nuorille. Luotettavat ja

24.11.2021

---

oikea-aikaiset sosiaali- ja terveystaloudet, kuten ikäihmisten hoivan. Tämä mahdollistuu, jos kaupunki on elinvoimainen. Kasvun paikka, kuten strategiamme toteaa.

Hyvät valtuutetut.

Neljän vuoden strategia ja tämän valtuuston ensimmäinen budjettiesitys on valmisteltu epätavallisen epävarmuuden ja sumun keskellä. Me emme tiedä koronapandemian seurauksien syvyyttä, emme toipumisen nopeutta. Nyt näyttää, että sumu on laskenut myös maailman avautumisen aikataulun ylle. Helsingin talouden palveluvaltaisuus ja kulttuuri- ja turismipainotteisuus tekee meistä erityisen herkkiä näille muutoksille. Menneinä vuosina olemme toisaalta myös nähneet, että epävarmuus saattaa johtaa jopa ylivarovaiseen budjetointiin. Tuloksemme on usein ylittänyt varovaiset talousennusteet.

SDP:n näkemys kestävästi kasvavan kaupungin taloudesta on ollut pitkäjänteisesti sama. Helsingin talous on vahva. Siksi edellytämme tasapainoa vastuullisen taloudenpidon ja kaupunkilaisten hyvien palvelujen välillä.

Hyvät valtuutetut.

Pidin SD-ryhmän budjettipuheen seitsemän vuotta sitten. Siitä kurioositeettina: Yksi ilonaihe meillä silloin oli, että toisin kuin kaupunginjohtaja oli esittänyt, päätimme mahdollistaa keskustakirjasto Oodin etenemisen. Muuten nostimme ryhmänä kolme tulevaisuuden kehityskohdetta, joista ilokseni voin sanoa kahden toteutuvan tässä budjettiesityksessä.

Seitsemän vuotta sitten nostimme esiin, että emme huomioi väestönkasvussa lasten määrän nopeaa kasvua, kun teemme budjetteja. Nyt olemme linjanneet toisin. Huomioimme lasten ja nuorten määrän kasvun päiväkotien, koulujen ja oppilaitoksien rahoituksessa.

Toinen asia, joka on mennyt oikeaan suuntaan, on tuottavuuden tarkastelu. Mekaanisesta prosenttien leikkauslista-ajattelusta on Helsingissä luovuttu. Sen sijaan tuottavuutta on sovittu tarkasteltavan 0,5 %:n tavoitteen puitteissa ja toimialojen valmistelun pohjalta. SDP:n osalta on selvää, että meille tuottavuusohjelmassa on tärkeää kaupungin ja liikelaitoksien vastuullinen pitkäjänteinen kehittäminen.

Kolmas ongelma, jonka seitsemän vuotta sitten nostimme tulevaisuustavoitteeksi, oli hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen. Tässä emme valitettavasti ole edenneet Helsingissä, kuten olisi pitänyt.

24.11.2021

Sosiaali- ja terveysala oli kuormittunut jo ennen koronaa. Pandemian myötä henkilökunnalta on vaadittu osin kohtuuttomia joustoja. Epidemia on ruuhkauttanut monen terveysaseman hoitopääsyn, pidentänyt jonoja ja syventänyt ongelmia ryhmissä, joilla oli vaikeuksia jo entuudestaan. Myös koronan keskellä alkaneista ulkoistuspiloteista on tulut huolestuttavia viestejä. SDP:n tavoitteena on, että kaupunkilaiset pääsevät viikossa kiirettömään hoitoon terveysasemilla. Valitettavasti tämä tavoite ei vielä mennyt läpi neuvotteluissa.

Olemme tyytyväisiä, että toinen tavoitteemme eli mittava korona-jälleenrakennus- ja elpymispaketti on keskeinen osa talousarvioesitystä. SDP teki aiheesta ryhmäaloitteen keväällä. Nyt suuntaamme 70 miljoonaa hoitojonojen purkamiseen, oppimisen tukemiseen ja kulttuurialan vahvistamiseen.

Paljon tänä vuonna puhuttaneen koulutuksen ja kasvatuksen osalta nostaisin pari asiaa. Määrärahat kasvavat 500–600 euroa per lapsi tai nuori oppilas. Tämä mahdollistaa strategiassa olevan mittavan koulutuskokonaisuuden toimeenpanon. Samalla tulevien vuosien budjetteihin jää edelleen paineita. Budjettineuvottelussa keskeisenä pitämämme palkkaohjelma sovittiin nyt viiden miljoonan tasolle. Sillä toivottavasti saadaan hieman kohennettua etenkin varhaiskasvatuksen tilannetta.

Arvoisat valtuutetut.

Yleisesti näemme budjettiesityksessä lujan K-linjan. Kulttuuri, kasvatus ja koulutus on huomioitu kuten pitää. Näemme heikomman S-linjan. Eli sotessa on enemmän epävarmuutta, ja on seurattava, riittävätkö resurssit. Lujan K:n ja heikomman S:n lisäksi meillä on vahva I-linja. Investoinneissa asuntotuotanto, joukkoliikenne, metroasemien korjaukset ja lukuisat muut kohteet on huomioitu, kuten kestävästi kasvavassa suurkaupunki-Helsingissä pitää.

Kiitämme pormestaria ja kaikkia mukana olleita ryhmiä hyvästä neuvotteluilmapiiiristä ja ratkaisuhakuisuudesta. SDP:n valtuustoryhmä puoltaa budjettiesityksen hyväksymistä.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Globaali pandemia on vaikuttanut meidän jokaisen elämään. Etäkoulu, harrastusten puute ja muut koronarajoitukset ovat iskeneet erityisen

24.11.2021

---

kovaa lapsiin ja nuoriin. Tuoreimman kouluterveyskyselyn mukaan helsinkiläisnuorten kokemana yksinäisyys on lisääntynyt merkittävästi korona-aikana. Jopa joka kolmas nuori tyttö koki ahdistuneisuutta. Erityisen vaikea tilanne on ollut heille, jotka olivat haavoittuvassa asemassa jo ennen koronaa.

Vasemmistoliitto on johdonmukaisesti vuodesta toiseen vaatinut, että varhaiskasvatukseen ja koulutuksen perusrahoitukseen on panostettava ja se on turvattava. Olemme erittäin iloisia siitä, että pitkäjänteinen työmme Helsingin koulutuksen puolesta tuottaa nyt tulosta. Ensi vuoden budjetti ei leikkaa koulutuksesta. Kaikki raamissa olleet koulutusleikkaukset on peruttu. Määrärahoihin saatiin jopa pieni korotus. Tämä ei vielä ratkaise kaikkia kasvatuksen ja koulutuksen ongelmia, mutta tyytyväinen voi tulokseen silti olla. Jokainen lapsi ja nuori ansaitsee hyvän oppimisympäristön sekä turvalliset ja osaavat ammattilaiset oman koulupolun tueksi.

On myös erittäin tärkeää, että palkkakehitysohjelmaa jatketaan ja että sitä ensi vuonna kasvatetaan. Meidän on kaikin keinoin pidettävä huolta siitä, että kaupungin varhaiskasvatuksen ja koulutuksen työntekijöillä, hoitajilla ja muilla sote-alan työntekijöillä sekä monilla muilla kaupungin pienipalkkaisilla duunareilla on varaa asua ja voida hyvin Helsingissä.

Bästa fullmäktigeledamöter.

Coronatiden lämnar en lång skugga efter sig. Distansundervisningen har lämnat luckor i lärandet och coronarestriktionerna har lett till ensamhet och ångest. Det är oerhört viktigt att vi nu satsar särskilt på barn och unga. Också kulturfältet behöver stöd för att komma på fötter. Även om en stor del av restriktionerna har upphävts har publiken inte ännu hittat tillbaka till teatrarna, muséerna och biblioteken.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää todella tärkeänä, että kaupunki pyrkii korjaamaan kriisin seurauksia mahdollisimman kattavasti ja pikaisesti. Siksi olemme tyytyväisiä siihen että kaupunki ohjaa yhteensä 70 miljoonaa euroa hoitojonojen purkamiseen, oppimiseröjen kaventamiseen sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimijoiden tukemiseen vuosina 2022 ja -23. Kulttuurin ja vapaa-ajan kahdeksan miljoonan euron koronatuki on toimialan kokonaisuuteen nähden todella merkittävä paketti, ja se tulee tarpeeseen. Kulttuuriala on kärsinyt pahasti koronarajoituksista. Myös liikunta- ja nuorisopuolella tarvitaan panostuksia, jotta lapset ja nuoret löytävät takaisin harrastustensa pariin. Koronapaketin

24.11.2021

---

avulla voimme muun muassa kasvattaa sekä liikunta- ja urheiluseurojen että kulttuuritoimijoiden avustuksia.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Vasemmistoliitolle oli tärkeää, että kaupunkistrategiassa painotetaan lähipalveluita. Jokaisessa lähiössä ja jokaiselle asuinalueella pitää olla kasvatuksen, kulttuurin, liikunnan ja nuorison palveluja. Korona-aikana on nähty, miten paljon iloa ulkoliikuntapaikat, kuntoportaat ja lähiluonto tuovat kaupunkilaisille. Tämä näkyi selvästi OmaStadi-äänestyksessä, jossa uudet lähiliikuntapaikat keräsivät paljon ääniä. Tämä panoistus näkyy myös budjetissa. Lähiliikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden rakentamiseen esitetään 8,5 miljoonan euron lisäystä tähän vuoteen nähden. Eli yhteensä 17,5 miljoonaa euroa ensi vuodelle.

Myös matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita tullaan vahvistamaan, kun terapiatakuu otetaan käyttöön ensi vuoden aikana. Sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoituksen riittävyys on kuitenkin kiinnitettävä huomiota. Koronan vaikutus näkyy vielä pitkään, eikä koronapaketti itsessään ratkaise pidempiaikaisia rahoituksen puutteita. Kaupungilla tulee olla valmius lisätä tulevaisuudessa sote-alan rahoitustaan, mikäli budjetissa on vajetta, kun sote-uudistuksen myötä siirrytään vuonna 2023 valtion rahoitukseen.

Ärade fru ordförande.

Stadens klimatmål har fått stor tyngd i vår nya strategi. Det är viktigt att de här målen blir till konkreta åtgärder i budgeten. Investoimalla raideliikenteeseen sekä kävely- ja pyöräteihin teemme ympäristöystävällisen liikkumisen helpommaksi kaikille. Tämä on tärkeää strategian ilmasto-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Haluamme kiittää kaikkia budjetin valmistelussa mukana olleita. Samalla ensi vuotta silmällä pitäen on tärkeää, että talousarvion neuvottelutapaa kehitetään edelleen, jotta prosessissa on enemmän tilaa julkiselle keskustelulle. Yhteistyöllä ja avoimuudella voimme varmistaa parhaan lopputuloksen kaikkien kaupunkilaisten kannalta.

Vänsterförbundet stöder budgetförslaget.

24.11.2021

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut. Kaupunkilaiset ja muut kokousta seuraavat.

Kiitän ensin alkuun kaupunginhallitusryhmiä budjettineuvotteluista ja siellä olleesta hyvästä hengestä. Vaikka se ei meidän näkemyksen mukaan aivan sellaiseen suuntaan mennyt kuin olisimme toivoneet.

Joskus minusta tuntuu, että puhumme samoja asioita täällä vuodesta toiseen. Niin nytkin. Toistan perussuomalaisten näkemyksen ties kuinka monennen kerran. Sen, että kaupungin tulisi kuluttaa sen verran kuin on tuloja, priorisoida asioita ja lopettaa järjetön kasvu velaksi ylimitoituilla investoinneilla ja asuntorakentamisvimmalla. Tilanteessa, jossa virkamiehet varoittavat sekä talouden yleisistä näkymistä, soteuudistuksen aiheuttamasta verotulojen siirrosta valtiolle ja velkaantumisen nopeudesta, muut puolueet jatkavat kulutusjuhliin. Meno on kuin Marinin vasemmistohallituksella, mutta sillä erotuksella, että tämä esitys on tehty kokoomuksen johdolla. Kasvua, maahanmuuttoa ja ilmastoaasiaa velkahörpyillä kurkusta alas.

Toisin kuin pormestari Vartiainen puheessaan sanoi, tämä budjetti ei noudata strategian vastuuperiaatetavoitetta. Kaupungin ensi vuoden budjetti kasvaa peräti 5,7 % tähän vuoteen verrattuna. Talousarvion ylitys rikkoo räikeästi strategiaan kirjatun vastuunperiaatetavoitteen, 2,62 % menokasvusta vuodelle -22. Siitäkin huolimatta, että muun muassa 70 miljoonan euron ylimääräinen koronatoipumispaketti on käyttötalouden vastuuperiaatteen ulkopuolella. Lisäksi kaupunkilaiset velkaantuvat tällä tahdilla kaksinkertaisesti vuoteen 2025 mennessä.

Mitä kaupunkilaisten pitäisi ajatella siitä, että te, arvoisat strategian hyväksyneet puolueet, ette kykene edes muutamaa kuukautta pitämään sopimistanne asioista kiinni? Onko tämä jonkun mielestä vastuullista talouspolitiikkaa? Eritoten ajassa, jossa pää taitaa jossain kohtaa tulla vetävän käteen ja kulutusjuhla sekä velkaralli joka tapauksessa loppuu.

Samaan aikaan kun monet ihastelevat käsiensä jälkiä kaupungin väestönkasvussa ja asuntotuotantotavoitteissa ja ylimitoitettussa muussa rakentamisessa, ovat tavalliset helsinkiläiset ihmeissään. Kaduilla on turvatonta, kouluissa rauhatonta. Lääkäriin ja hammaslääkäriin ei pääse. Varhaiskasvatuksessa on meno kuin Ilveksen maalilla eri kielten kaanonina, eikä hoitajia löydy tarpeeksi. Meillä sakkaa palvelut varhaiskasvatuksesta vanhusten hoivaan.

24.11.2021

Sen sijaan, että näitä päätöksiä kaupunkilaiset ihastelisivat, Helsinkiin ei enää mielellään tulla ja täältä mielellään lähdetään. Muuttovetovoi-
matutkimuksen mukaan Helsinki on tipahtanut vuosien ykkössijalta si-
jalle 309. Menetämme myös kiihtyvään tahtiin väestöämme. Suurin läh-
tjäryhmä ovat työikäiset, joilla on lapsia. Helsinkiin puolestaan muuttaa
yli 70-prosenttisesti vieraskielistä väestöä. Koronavuonna tämä ryhmä
muodosti muuttajista lähes sata prosenttia. Kuntaverotutot ei lisäännny
samassa suhteessa, mutta työttömiksi jäävät tai halpuutettuja töitä te-
kevät tulijat käyttävät palveluja runsaasti. Seurauksena on palveluiden
sakkaaminen ja tätä menoa lopulta rahoituksen roima väheneminen.

Huomionarvoista on myös se, että Twitterissä jopa vihreiden edustajat
ihmettelevät varsin suurta vapaiden vuokra-asuntojen määrää Helsin-
gissä. Mutta tässä salissa ongelmat vaietaan, eikä näytä olevan mitään
halua oikaista nähtävästikin väärän politiikan tietä. On turhauttavaa jau-
haa näitä samoja asioita toistuvasti, mutta kun myös virkamiesten va-
roitukset kaikuvat kuuroille korville, on ne sitten talouspuolen ihmisiä tai
kollegoita vaikkapa Ruotsista, saa pään pensaaseen työntäminen ai-
van uusia ulottuvuuksia.

Varsinaisen talousarvion osalta voidaan sanoa, että hyvä on veropro-
sentin pitäminen ennallaan. Osin ymmärrämme myös koronapakettia,
kunhan se käytetään nimenomaan toipumiseen. Tosin keskellä koko
Eurooppaa runtelevaa viruksen ennätyskorkeaa ilmaantuvuutta.

Sen sijaan perussuomalaiset olisivat panostaneet nykyisten helsinki-
läisten peruspalveluiden parantamiseen ja heikoimmassa asemassa
olevien tukemiseen. Siis siihen, mihin turvaverkot on ylipäänsä luotu.
Me olisimme muun muassa helpottaneet varhaiskasvatuksen kriisiä pa-
lauttamalla Helsinki-lisän, panostaneet vammaispalveluiden uupuvaan
sosiaalityöntekijöiden määrään, helpottaneet omaishoitajien asemaa,
varmistaneet pelastuslaitoksen ensihoidon palvelutasoa ja jatkaneet
pelastuslaitoksen palkkaohjelmaa ja niin edelleen.

Olisimme olleet valmiita säästämään ei-lakisääteisistä palveluista, ku-
ten omankielisestä opetuksesta ja laittomasti maassa olevien palve-
luista palauttamalla ne lain vaatimalle minimitasolle. Me olisimme val-
miita laskemaan asuntotuotantotavoitetta, lykkäämään raideinvestoin-
teja, jäädyttämään uusien asuinalueiden rakentamista, kuten vaikkapa
Malmin lentoaseman aluetta. Nämä tavoitteet olivat valitettavasti liikaa
muille puolueille.

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Esitän asian palauttamista uudelleen valmisteluun edellä mainituin perustein. Esitys on luettavissa kokousovelluksesta.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Äskeinen puhuja taisi puhua jostain muusta budjettiesityksessä kuin tässä, mikä on nyt käsillä. Minä palaan tähän esitykseen.

Ordförande.

En bra budget ska vara i balans, och det här förslaget är inte i balans bara rent budgettekniskt, utan det är också politiskt. Tämä budjettiesitys on myös poliittisesti tasapainoinen. Vad den tekniska balansen beträffar, är vi i SFP:s stadsfullmäktigegrupp, liksom säkert alla andra, lite oroade över den växande skuldbördan, men den är oundviklig om vi vill upprätthålla vår nuvarande investeringsnivå, återhämta oss från coronaepidemin och trygga servicen för våra kommuninvånare. Vi kan ändå glädja oss åt att räntenivån alltså är låg och över att de tidigare värsta farhågorna om en ännu större tillväxt av skuldbördan på grund av coronan inte går i uppfyllelse.

Arvoisa puheenjohtaja.

Poliittinen tasapaino heijastuu parhaiten siinä, että viisi puoluetta kokoomuksesta vasemmistoliittoon ovat sopineet ehdotuksesta. Helsinkiä johdetaan parhaiten juuri laajalla konsensuksella. Ei vaihtelevilla ja niukoilla enemmistöillä. Puolueiden välisissä neuvotteluissa löysimme hyvin perusteltuja tehostamistoimia, jotka mahdollistivat lisäpanostuksia sekä koulutukseen ja varhaiskasvatukseen että sosiaali- ja terveydenhuoltoon sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle. Samalla kun kaupunkiympäristön tarpeet uudisinvestoinneille turvataan. Samoin suunnitellut investoinnit uusiin päiväkoteihin ja kouluihin. Nämä panostukset vastaavat hyvin myös RKP:n prioriteetteja.

Ärade ordförande.

Budgetförslaget skapar förutsättningar för att staden ska kunna trygga platser i småbarnsfostran för alla barn som behöver, och det självfallet på det egna modersmålet. Den största stötstenen inom den sektorn,

24.11.2021

---

liksom också i vårdsektorn, är ju bristen på personal, och därför höjs nu anslaget för löneutvecklingsprogrammet. SFP efterlyser dessutom ett åtgärdsprogram för att trygga tillgången till personal i dagvården och hälsovården. I enlighet med den nya strategin justeras nu de interna hyrorna, som hittills har straffat särskilt daghem och skolor som har re-noverats och har riskerat att drabba innehållet i småbarnsfostran och undervisning. Det här hälsar SFP med stor tillfredsställelse.

Arvoisa puheenjohtaja.

Mittava 70 miljoonan paketti koronaepidemian ja jälkihoidon hoitamiseksi on sekä tervetullut että hyvin välttämätön. Sehän ulottuu sosiaali- ja terveydenhuollon lisäksi myös muille toimialoille. Muun muassa kouluihin ja kulttuurialan tukemiseen. Erityisesti lapset, nuoret ja ikäihmiset tarvitsevat huolenpitoa pandemian jälkeen.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa jonoja tulee lyhentää koronan jälkeen. Tämä koskee erityisesti hammashoitoa. Samalla meidän on keskityttävä niihin ongelmiin, jotka ovat syntyneet sen myötä, että ikääntyneet helsinkiläiset ovat joutuneet elämään eristyksessä, sekä mielenterveyspalveluihin, joiden tarve on lisääntynyt. Terapiatakuu toteutuu.

Ordförande.

Helsingfors är, i motsats till de flesta andra kommuner i landet, i den situationen att vi inte behöver försöka locka nya invånare, förutom att vi naturligtvis måste försöka rekrytera sådan arbetskraft som vi har brist på, börjande med personal till vården och småbarnsfostran, och gärna till exempel nya företagare och forskare. Men i övrigt är det ju så att huvudstaden med sitt rika utbud av arbetsplatser och både offentlig och privat service, sitt omfattande utbildnings- och kulturutbud och sin mångkulturella karaktär lockar helt själv. Coronaepidemin har något dämpat inflyttningen, men den väntas ta fart på nytt. Vår uppgift är att också med den här budgeten se till att alla invånare, också de nyinflyttade, har ett gott liv i Helsingfors.

Arvoisa puheenjohtaja.

RKP:n valtuustoryhmä kiittää pormestaria ja laajassa budjettisovussa mukana olevia puolueita hyvästä yhteistyöstä ja yhteisymmärryksestä ja puoltaa talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman hyväksymistä.

Kiitos.

24.11.2021

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Liike Nyt kannattaa budjettiesitystä. Tässä on hyvin käyty läpi perustelua. Voin kerran vielä toistaa, että tässä on rohkea etunoja. Budjetti kasvaa merkittävästi, mutta niin kasvaa kaupunkikin. Velkaa otetaan, mutta sitä otetaan erityisesti investointeihin. Analyysi ympäröivästä tilanteesta oli sen verran hyvin kirjoitettu ja pohdittu, että viimeistään nyt on hyvä todeta, että oli aika saada Helsinkiin ekonomisti Kiesiläinen tueksi budjettiprosessiin.

Näistä painotuksista voisi sanoa, että liikennepuoli on oikein hyvin rakennettu. Siinä on selkeä ilmastokriisinäkökohta, toimivan julkisen liikenteen näkökulma, ja sitten siihen rinnalle investointeja, joita tarvitaan.

Muutoin voisi sanoa, että nimenomaan nuorten ja lasten esiin nosto, sekä varhaiskasvatuksessa mutta myös lukiopaikkojen määrän lisäämistavoitteissa ja siinä, että haetaan keskustelun kautta jatko-opiskelupaikkoja lisää, että siinä, että panostetaan olosuhteisiin. Tämä kokonaisuus mun mielestä on kaiken sen kiitoksen ja arvostuksen veroinen, mikä tässä on ollut.

Tämä erillinen koronakorjauspaketti tulee myös tarpeeseen. Voi vaan onnitella, että hirveän hyvin on mietitty nämä eri toimenpiteet toinen toistaan tukevaksi.

Veroasteen osalta on ymmärrettävää, että se säilyy ennallaan. Mutta jos katsoo koko kauden loppuun, olisi syytä pitää mielessä mahdollisuus, että verotus kevenisi. Helsingihän on paitsi hyvin hoidettu niin myös aika hyvin rahastoitu. Tässä on vähän niin kuin pikkupikkuhamsterina kerätty noin 20 000 euroa per asukas taseeseen. Siis konsernimielessä. Se on aikamoisen paljon ja siinä mielessä antaa liikkumavaraa jopa kuntaveron kevennykselle.

Mitä tulee yritystoimintaan. Helsinki, vaikka onkin suuri rahankäyttäjä viiden miljardin budjetilla. Se ei sinänsä ole kovin iso verrattuna yli 90 miljardiin, mitä yritykset liikevaihtoa tällä seudulla pyörittää. Siitä huolimatta julkiset hankinnat saattaa varsinkin tietyillä aloilla olla äärimmäisen arvokkaita. En nyt kritisoi, mutta hiukan olen huolissani, kun näistä digipalveluista todettiin, että perustetaan oma yhtiö. Hyvä. Se, että on osaamista, on äärimmäisen tärkeätä myös Helsingille. Mutta kun katsoo, että Suomen ehkä paras osaaminen digipalveluissa on

24.11.2021

---

nimenomaan pääkaupunkiseudulla ja on lukuisia hyvin toimivia yrityksiä, jonne on palkattu todella osaavaa porukkaa, niin toivoisin, että tästä tulevasta omasta yhtiöstä ei tulisi ainakaan jarru digipalvelujen kehitykselle. Päijät-Hämeessä näyttäähän vähän siltä, että valtiovetoisesti ollaan jarruttamassa muuton aika hyvin kulkevaa kehitystä palvelujen parantamiseksi.

Tämän yleisen tason päätteeksi vielä muutama huomio, jotka liittyy budjettiprosessiin, mutta ei välttämättä yksittäisiin summiin. Ensimmäinen on niin sanottu häiriökysynnän termi, josta oon aikaisemminkin puhunut. Perustaso on se, että lähdetään tarjoamaan palveluita määrällisesti tai eurollisesti kunnianhimoisesti. Seuraava askel siitä eteenpäin on se, että aletaan kiinnittää huomiota laatuun. Kolmas askel on se, että aletaan kiinnittää huomiota myös osuvuuteen.

Varsinkin julkisissa palveluissa ja varsinkin tilanteessa, jossa kaupungin toteuttavan palveluorganisaation ja asiakkaan välillä on hiukan isompi kuilu kuin yrityskentän kilpailussa maisemassa, on äärimmäisen tärkeätä pitää huoli siitä, että se, mitä tehdään, vastaa asiakkaiden todellisiin tarpeisiin. Koko tämä häiriökysyntä, jossa tehdään asioita, joita asiakkaat ei tarvitse tai joista on asiakkaalle jopa haittaa, niin sen purkaminen. Asiakasymmärrys edellyttää, että tekeminen ja päätöksenteko on nimenomaan asiakasta kohtaavassa tasossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut. Ärade ledamöter.

Miten lapseni pärjää päiväkodissa? Onko aikuisilla jatkuva kiire vai riittääkö aika lapsen huomioimiselle? Olisikohan meillä kuitenkin mahdollisuus hoitaa taaperoa kotona hieman pidempään? Tällaisia asioita miettään monessa helsinkiläisessä perheessä. Valitettavasti viime vuosina tilanne ei ole mennyt parempaan suuntaan pienten lasten perheiden näkökulmasta. Varhaiskasvatuksen ammattilaisista on valtava pula, ja Helsingin valtuustot päätivät poistaa pientä lasta kotona hoitavilta perheiltä kotihoidon tuen Helsinki-lisän.

Entä koululaisten päivät? Pystyykö lapsi keskittymään opiskeluun vai onko luokassa rauhatonta? Puhutaanko kiusaamiseen? Ovatko kaikki lähikoulut yhtä hyviä? Valitettavasti tiedämme, että monessa helsinkiläisessä koulussa arki on hyvin haastavaa. Opettajat ovat voimiensa

24.11.2021

äärirajoilla, ja lapset ja nuoret eivät aina saa riittävää tukea koulunkäyntiin. Helsinkiläiset eriarvoistuvat kovaa vauhtia.

Arvoisa puheenjohtaja.

Jostain syystä teksti katosi tästä minun läppäristä.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Nyt se tuli uudestaan näkyviin. Sille tuli blackout.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä tietokone ei edelleenkään toimi.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joo, otan kollegani tietokoneen tuosta.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Jatkan siitä, mihin jäin. Valitettavasti tiedämme, että arki monessa helsinkiläisessä koulussa on hyvin haastavaa. Opettajat ovat voimiensa äärrajoilla, ja lapset ja nuoret eivät aina saa riittävää tukea koulunkäyntiin. Helsinkiläiset eriarvoistuvat kovaa vauhtia.

Entä sen läheisen tilanne, jonka voimat eivät tahdo riittää? Miksi hoitopääsy mielenterveyspalveluissa on niin hankalaa? Listaa helsinkiläisten huolenaiheista voisi jatkaa. Ne koskevat myös ikäihmisten hoivaa, lähikirjastoja, työllisyyttä, liikuntapaikkoja ja niin edelleen. Monella mittarilla mitattuna Helsingin suunta ei ole oikea.

Hyvät valtuustokollegat.

Kun keskustelemme tänään Helsingin ensi vuoden budjetista, meidän pitäisi keskustella Helsingin nykytilasta mahdollisimman avoimesti ja realistisesti ja arvioida, miten hyvin budjetilla onnistutaan hoitamaan helsinkiläisten arjen ongelmakohtia. Budjetin valtuustokäsittelyä olisi pitänyt edeltää laaja kansalaiskeskustelu. Sen perusteella helsinkiläiset olisivat voineet ottaa kantaa budjettiin ja saada selkeän käsityksen

24.11.2021

---

siitä, miten se vaikuttaa arkeen. Valitettavasti on näyttänyt siltä, että helsinkiläisten osallistuminen ei ole ollut budjetin valmistelussa keskiössä. Sen sijaan tärkeää on ollut löytää budjetista mahdollisimman eleettömästi sopu Helsingin valtuustoryhmien välillä ja viedä se läpi valtuustossa ilman suurta meteliä.

Prosessissa on varmasti hyvätkin puolensa, mutta sitä ei voi kutsua asukkaiden näkökulmasta avoimeksi, osallistavaksi tai vuorovaikutteiseksi. Kaikki periaatteita, joita on kirjattu tämän salin vastikään hyväksymään valtuustostrategiaan.

Hyvät valtuustokollegat.

Keskustan valtuustoryhmä pyrkii aina rakentamaan yhteistyöhön. On erinomaista, että koronan jälkeiseen jälleenrakennukseen niin kulttuurin ja vapaa ajan, terveydenhuollon kuin koulutuksen parissa on varattu lisärahoitusta ensi vuodelle ja vuodelle -23. Kaupungin palkkaohjelma on tärkeä sen varmistamiseksi, että osajia riittää sote- ja kasvatusalalla. Myönteistä on myös, että Helsinki etsii järkeviä uudistuksia, joilla kaupungin toimintaa tehostetaan. Näin varmistetaan, että veronmaksajien rahat käytetään mahdollisimman tehokkaalla tavalla. Keskusta antaa tukensa myös tavoitteelle työllisyyspalveluiden parantamisesta.

Kuitenkin tässä vaiheessa näyttää, että mitään suurta suunnanmuutosta helsinkiläisten perheiden arjen parantamiseen tämä budjetti ei tarjoa. Oikeansuuntainen mutta riittämätön, sanoisin. Lopullista arviota hyvien tavoitteiden realistisesta edistämisestä on vaikea antaa, koska budjettia ei ole perattu meille avoimesti auki valmisteluvaiheessa ja lopulliset rahoituksen kohdennukset tehdään vasta lautakuntatasolla.

Helsinki tarvitsee nyt sivistyksen ja arjen budjetin. Sivistysbudjetissa erityinen huomio kiinnitetään koulujen ja varhaiskasvatuksen tilanteeseen. Koulujen ja asuinalueiden väliseen eriarvoistumiseen puututaan. Lapsille ja nuorille tarjotaan yhtäläiset mahdollisuudet perhetaustaan katsomatta kaikkialla Helsingissä.

Hyvät valtuutetut.

Keskustan valtuustoryhmän tekee talousarvioesitykseen kaksi vastaisiä koskien kotihoidon Helsinki-lisää sekä koulutuksen tasa-arvon lisäämistä sekä ponnien koskien kaupungin rahankäytön ja budjettiprosessin avoimuuden lisäämistä. Toivooko puheenjohtaja, että luen ne ääneen?

24.11.2021

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ensimmäinen vastaesitys. Kaupunginvaltuusto päättää lisätä pitkäjänteisesti rahoitusta koulujen ja päiväkotien välisen eriarvoistumisen vähentämiseksi. Tämän varmistamiseksi kasvatetaan myönteisen erityiskohtelun rahoitusta kolmella miljoonalla eurolla vuodessa vuodesta -22 lähtien koko taloussuunnitelmakauden ajaksi. Tätä tarkoitusta varten lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle kolmen miljoonan euron lisärahoitus.

Toinen vastaesitys. Kaupunginhallitus päättää palauttaa kotihoidon tuen Helsinki-lisän 1–2-vuotiasta lasta kotona hoitaville perheille 1.1.22 lähtien. Tätä tarkoitusta varten lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle neljän miljoonan euron lisärahoitus. Lopuksi, arvoisa puheenjohtaja, ponsiesitys budjettiavoimuudesta.

Hyväksyessään talousarvioesityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta lisätä Helsingin kaupungin rahankäytön avoimuutta. Selvityksessä tutkitaan esimerkiksi mahdollisuutta toteuttaa kaupungin verkkosivuille valtion tutkibudjettia.fi-sivun kaltainen palvelu, josta kaupunkilaiset voivat helposti tutustua kaupungin rahankäyttöön. Lisäksi tutkitaan mahdollisuutta tarjota sivuston kautta kaupunkilaisille mahdollisuus talousarvioesityksen eri valmisteluvaiheessa arvioida uuden talousarvioesityksen tuomia muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna.

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Pahoittelut teknisestä säätämisestä.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kuinka monta kertaa olette kuulleet, että joku, jolla on aikuisia lapsia, olisi harmitellut sitä, miten on viettänyt liikaa aikaa lastensa kanssa? Mutta eiköhän jokainen meistä tunne ihmisiä, jotka harmittelevat sitä, miten elämä oli kiireistä, kun lapset olivat pieniä, eikä lasten kanssa ehtinyt viettää aikaa niin paljon kuin olisi ollut syytä. Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö, eikä Luoja toiminut mitenkään ajattelemattomasti, kun päätti toimia niin, että tarvitaan isä ja äiti lapsen saamiseen. Hän selvästi tarkoitti, että olisi kaksi ihmistä rakkaudellisesti ottamassa vastaan jokaista tänne syntyvää ihmistä. Ei turvallinen vanhempi ole yhtä kuin äiti tai isä. Ei hoitotäti tai -setä korvaa vanhempia.

24.11.2021

On hyvin surullinen olo siitä, miten valtaosa helsinkiläispäätäjistä ei tunnu arvostavan niitä vanhempia, jotka haluavat olla läsnä pienen lapsensa arjessa enemmän kuin pakollisen ajan. Ikään kuin lapset olisivat vain urakehityksen este. Kun ihminen lähtee tästä ajasta iankaikkisuuteen, mitä hänestä jää jäljelle tänne maan päälle? Aika harvan urasta jää kovin paljon pysyvää jälkeä tänne, mutta lapset jäävät. Heissä on tulevaisuus. Siksi heihin kannattaa satsata.

Helsinki-lisä on ollut monelle pikkulapsiperheelle tärkeä raha. Tiedän esimerkiksi itselleni hyvin läheisen lapsiperheen, jotka muuttivat. Helsinkiin muuttaminen ei ollut taloudellisesti mahdollista, koska kaupunginvaltuusto oli vienyt kotihoidon tuen Helsinki-lisän. Heidän uusi kotinsa on Espoossa, jossa kuntalisä on säilytetty.

Helsinki-lisän maksaminen 1–3-vuotiaille olisi myös kaupungin talouden kannalta perusteltua. Varhaiskasvatuksessa on tungosta osin kaupungin omasta syystä, kun kotihoidon tuen kuntalisää on dramaattisesti supistettu. Helsinki-lisän maksaminen 1–3-vuotiaille voisi helpottaa tilannetta. Pienten lasten kotihoidon vahvistaminen näkyisi tulevaisuudessa myös lastenpsykiatriassa, kun useammalla lapsella olisi vahva suhde vanhempiinsa ainakin ensimmäiset kolme vuotta. Myös nuorten mielenterveysongelmat vähentyisivät kun lapset voivat paremmin.

Elämme koronapandemian aikaa yhä edelleen. Infektioiden leviäminen olisi hyvä saada pysäytettyä. Infektioenäkökulmasta alle 3-vuotiaille päiväkoteissa olevilla lapsilla on kuusinkertainen määrä infektioita kuin kotikasvatuksessa olevilla lapsilla. Tänä aikana luulisi olevan helppoa ymmärtää, miten merkittävä tosiasia tämä on.

On jossakin määrin ymmärrettävää, että kommunistien ja sosialistien aatteelliset perilliset haluavat sosialisoida lapset, mutta muiden pitäisi ymmärtää paremmin. Kristillisdemokraatit haluavat antaa vanhemmille taloudellisesti tasa-arvoiset mahdollisuudet valita omalle lapselleen sopivimman hoitomuodon. Siksi teen seuraavan vastaesityksen. Kaupunginvaltuusto päättää laajentaa Helsinki-lisän koskemaan myös 1–3-vuotiaita lapsia vuoden 2022 alusta alkaen siten, että kotihoidon tuen Helsinki-lisää maksetaan 1.1.2022 alkaen 270 euroa kuukaudessa. Tämän mahdollistamiseksi lisätään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kohtaan 2 00 avustukset 15,1 miljoonaa euroa.

Muusta budjettiesityksestä todettakoon, että kristillisdemokraatit ovat huolissaan velkaantumisen lisääntymisestä. Kannatamme kertaluonteista koronapakettia. Olemme eläneet niin poikkeuksellista aikaa, että yhteiskunnan tulee ottaa omille harteilleen suuri osa siitä taakasta, joka

24.11.2021

---

tästä koettelemuksesta on seurannut. Emme kuitenkaan voi jäädä elämään pysyvään poikkeustilaan, vaan talous on saatava sillä tavalla tasapainoon, ettei kaupunki pysyvästi velkaannu. Kaupungin rahat riittävät kyllä kaikkeen siihen, mikä on tarpeellista, mutta meillä ei välttämättä ole varaa kaikkeen siihen, mitä haluaisimme.

Pidämme tärkeämpänä sitä, että huolehdimme hyvin ennen kaikkea nykyhelsinkiläisten hyvinvoinnista. Yksi tärkeä osa tätä on se, että jatkossakin helsinkiläisillä on käytettävissään riittävästi kohtuuhintaista energiaa.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tunnustimme äskettäin hyväksymässämme valtuustostrategiassa henkilöstön saatavuuden yhdeksi tämän valtuustokauden isoimmaksi haasteeksi. Hyvä, että nyt meillä talousarviossa on viisi miljoonaa euroa lisää palkkakehitysohjelmaan. Toki palkka ei ole ainoa asia. Siinä mielessä esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, missä henkilöstöpula ehkä selvimmin näkyy, on tärkeää, että meillä on myös budjettiin otettu 550 euroa lisää kutakin lasta kohti. Myös se näkyy työolosuhteissa ja sitä kautta toivottavasti veto- ja pitovoimassa jatkossa.

Ilahduin budjetissa myös siitä, että sen sijaan, että me pohdittaisiin, miten tuottavuutta tehdään juustohöylämällä, niin kuin perinteisesti kaupungissa on ajateltu, niin siellä on niin sanottuja tuottavuutta parantavia rakenteellisia uudistuksia, jotka ehkä johtaa siihen, että saammekin mahdollisesti vähemmällä rahalla parempia palveluja. Mun mielestä hyvä, mitä enemmän me tällaisia luovia ratkaisuja kyetään keksimään.

Tässä kohtaa tietenkin perinteinen puheenvuoroni siitä, mistä raha tulee, millä me itse asiassa niitä palveluja tehdään. Luonnollisestikin se tulee siitä, että joku haluaa ottaa yrittäjäriskin Helsingissä. Ja mielellään työllistää muitakin. Tiesittekö, että 84 % helsinkiläisistä työskentelee nimenomaan palvelualoilla, jotka on koronapandemian aikana erityisesti olleet huonommassa hapessa? Tiedämme tietysti kulttuuri-, matkailu-, ravintola-ala. Nythän tietysti näyttää taas valtavan huolestuttavalta.

24.11.2021

On tosi tärkeää, että me pohditaan aina talousarviokäsittelyjen yhteydessä sitä, mitenkä me paremmin turvataan se, että Helsinki on oikeasti hyvä alusta harjoittaa yrittäjyyttä ja yritystoimintaa. Meillä näkyy talousarviossa esimerkiksi keskustan elinvoimaprojekti. Se on kokoaankin suurempi asia, koska Helsingin keskusta ja sen vetovoima, tulla tänne ostoksille, hakemaan palveluja, kaupungin elävöittäminen, on todellakin tärkeää. Me varmaan ollaan tästä kaikki samaa mieltä. Ehkä siitä, miten se tehdään, voimme olla eri mieltä. On todella tärkeätä, että me pohditaan sitä täällä.

Osaajien houkuttelu kaiken kaikkiaan. Kaupunkihan itse ei ole se ainoa, joka tarvitsee lisää työvoimaa. Työvoimapula on oikeastaan kaikilla aloilla. Miten me ratkotaan Helsingin houkuttelevuuteen liittyviä kysymyksiä hyvin laajasti? Ne yritykset, jotka haluavat sijoittaa kenties tänne. Ne, jotka haluavat ehkä perustaa yrityksensä tänne. Mutta myös ne, jotka haluavat tulla tänne työskentelemään. Nämä on niitä isoja kysymyksiä, mitä ensi vuoden aikana joudumme ratkaisemaan.

Olen tyytyväinen tähän talousarvioon, ja omalta osaltani tietysti puollan sen hyväksymistä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Tack, ordförande.

Det är bra att budgetpaketet ökar tilläggsatsningar på social- och hälsovård, fostran och utbildning och kultur och fritid medan stadsmiljön kan bygga daghem och skolor som planerat. Jag hoppas att det leder till interprofessionellt samarbete mellan sektorn för att hjälpa de sämst ställda i staden.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten valtuutettu Månsson puheessaan totesi, kannatan toimialojen keskittymistä lasten, nuorten ja iäkkäiden tukemiseen ja hoitoon. Myöhempien ongelmien ehkäisemiseksi on tärkeää panostaa esimerkiksi erityislasten, heidän vanhempiensa ja erityisten tarpeiden ikäihmisten tukemiseen toimialat ylittävällä moniammatillisella yhteistyöllä. Laaja-alainen tuki esimerkiksi perhekeskusten kautta olisi olennaisen tärkeää myös muille vaikeassa asemassa oleville perheille, kuten vuorotyötä

24.11.2021

---

tekeville yksinhuoltajille. Toivon, että budjetti auttaa sen toteuttamisessa.

Talousarviossa rekrytointivaikeuksista kärsivien alojen, kuten hoitajien ja varhaiskasvattajien palkkatasoa ollaan hyvästä syystä parantamassa. Tässä yhteydessä on syytä muistaa myös palomies-ensihoitajien edelleen jatkuva palkkakuoppa verrattuna muuhun Uusimaahan. Heidän työnsä on myös elintärkeää, kuten muiden hoitajien, ja matalapalkka-aloja on syytä kohdella tasa-arvoisesti niiden sukupuolijakaumasta huolimatta.

Monia kaupunkilaisia ärsyttää avoimuuden puute hallinnossa. Myös talousarvion julkaisu aikaisempaa myöhemmin ilman väliaikatietoja sai kriittisen vastaanoton. Kuulin tarkastuslautakuntien seminaarissa, että kaupungin johtoryhmän muistiot on 14.9.2021 alkaen julkaistu kaupungin intranetissä laajalle joukolle kaupungin työntekijöitä. Haluaisin, että kaupunkilaisilla olisi paremmat tiedot ja ymmärrys tärkeiden päätöksenteon prosesseista ja perusteluista. Parempi luottamus demokratiamme ja vähemmän epäilyjä kaupungin hämärästä toiminnasta. Laitoin siksi järjestelmään valtuustoaloitteen johtoryhmän muistioiden julkaisusta kaikille helsinkiläisille. Kiitos jos voitte kannattaa sitä.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En tietenkään tee mitään ehdotuksia tässä yhteydessä, mutta haluan tarkastella meidän palveluntuotantoon käytettävää rahamäärää ja sen tehokkuutta. En ota kantaa siihen, pitääkö rahaa käyttää enemmän vai vähemmän. Otan kantaa siihen, että kun rahaa käytetään, niin sen pitäisi olla tehokasta.

Meillä on paljon kansainvälisiä tutkimuksia erityisesti Ruotsista ja Britannian maasta. Kun johonkin erityisesti terveydenhuollon ongelmaan on halettu käyttää lisää rahaa, ja sitten on tutkittu, mitä siitä on saatu ulos, niin todetaan, että rahaa on mennyt, mutta ulos ei ole tullut mitään. Oikeastaan sen asian tilanne ei ole parantunut lainkaan.

Kotimaisia tutkimuksia mulla tämmöisestä ei ole, mutta meidän kannattaisi selvittää, että kun Helsingissä palvelutuotantoon käytetään enemmän rahaa kuin muissa kaupungeissa, niin onko meidän palvelut parempia. Saavatko ihmiset parempaa palvelua sen takia, että käytämme enemmän rahaa? Jos eivät saa, mihin se raha katoaa?

24.11.2021

Toiseksi koronan takia on esitetty paljon, että sinne ja tänne ja tuonne tarvitaan lisää rahaa, koska on tullut hoitovelkaa tai muita yhteiskunnallisia ongelmia, joita pitää ratkaista. Näin saattaa hyvinkin olla. Mutta minua ärsyttää tässä se, että meille ei ole tapaa verrata erilaisia tarpeita keskenään. Sen takia se, mitkä asiat saavat lisärahoitusta ja mitkä eivät saa, tapahtuu aika satunnaisesti ja ehkä vähän kyynärpäitä käyttäen. Nimenomaan siinä usein virkamiehen kyynärpäivästä kysymys. Se tarkoittaa, että nämä rahan lisäykset eivät kohdistu niin hyvin kuin ne voisivat kohdistua.

Se, mitä tässä ehdotan, on aika vaikea toteuttaa, mutta ei mahdotonta. Meidän pitäisi pyrkiä muodostamaan mittareita, jolla voimme mitata hyvin erilaisten hyvien asioiden hyvyyttä ja kustannustehokkuutta keskenään, jotta pystyisimme ohjaamaan mahdolliset lisärahat oikeisiin kohteisiin.

Kolmanneksi haluan sanoa, että minusta on ollut ihanaa olla... Siis mä olen Helen Oy:n hallituksen puheenjohtaja. On ihanaa, kun se on osakeyhtiö, jolloin me voimme tehdä järkevästi ajoitettuja ja mitoitettuja investointeja, ilman että ne menee minkään raskaan budjettikäsittelyn kautta. Voisi olla hyvä, jos me suhtautuisimme kymp-toimialan investointeihin vähän samalla tavalla. Koska kun kymp-toimiala tekee investointeja, se tuottaa tontteja, ja tonteista saadaan paljon rahaa. Silloin näissä investoinneissa ei ehkä aina kannata säästää, koska sitten toiselta puolelta menetetään sitä rahaa. Meillä pitäisi olla semmoinen budjetointikäytäntö, jossa kymp-toimialan erittäin isot investoinnit ja erittäin isot taloudelliset arvot, sen lisäksi että on kysymys ihmisten mahdollisuudesta päästä asumaan, niin että voitaisiin verrata tuloja ja menoja toisiinsa samalla tavalla kuin yrityksessä verrataan niitä.

Kiitos. Tämä riitti.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ensi vuoden budjetissa on paljon hyviä asioita, joista puolueet ovat onnistuneet löytämään yhteisymmärryksen. Erityisesti hienoa on, että terapiatakuu toteutuu ensi vuonna. Helsinki myöskin investoi palkkakehitysohjelmaan, joka on äärimmäisen tärkeitä meidän keskeisten alojen työvoimapulan takia. Tästä myöhemmin hieman lisää. Sen lisäksi on hienoa, että Helsinki tunnistaa muotoilun ja arkkitehtuurin merkityksen

24.11.2021

---

hyvinvoinnille, ja arkkitehtuuri- ja designmuseo etenee. Myös taide ja kulttuuri on huomioitu paremmin erittäin vaikeiden aikojen jälkeen.

Helsinki on osaamispohjainen talous ja tämän maan veturi. Kaupungin kansainvälisen vetovoiman ja taloudellisen pärjäämisen valossa on tärkeää, että me huomioidaan kansainvälisten perheiden ja lasten tarpeet ja satsataan siihen, että päiväkotien, koulujen ja harrastusten toiminnassa on mahdollisuus käyttää eri kieliä. Erityisesti toki englantia siinä tapauksessa kun perheet eivät jää tänne pysyvästi asumaan.

Kasvatuksen ja koulutuksen osalta budjetti on kehittynyt oikeaan suuntaan. Tämä toki on täysi valtuuston käsissä nyt kuten aina ennenkin. Silloin kun tulee uusia tehtäviä tai me halutaan tukea esimerkiksi kielten oppimista varhaiskasvatuksessa paremmin, kun meillä on paljon monikielisiä lapsia, on tärkeää huomioida, että kaikki tehtävät tarvitsee rahoitukseen. Ihan niin kuin yrityksetkin budjetoivat uusiin tehtäviin rahoitusta, meidän täytyy kaupunkiorganisaationa budjetoida uusille tehtäville rahoitusta, jos me päätetään ottaa ne käyttöön. Muuten tämä tarkoittaa sitä, että olemassa olevasta toiminnasta joudutaan säästämään.

On myös huomioitava, että pääkaupunkiseudun hintataso ja siten palkkataso on korkeampi tai tulisi olla korkeampi kuin muualla maassa. Sen takia palkkakehittämisen ohjelma on äärimmäisen tärkeä, ja siihen tulee investoida tulevaisuudessa vielä enemmän.

Varhaiskasvatuksessa työskentelevät ovat tuoneet esiin, että uudet tehtävät, kuten suunnittelutunnit, vievät aikaa. Ne tarvitsee myös sille kuuluvan henkilöstömäärän. Näin ei kuitenkaan nyt ole, vaan joudutaan joustamaan siitä lasten kanssa tehtävästä toiminnasta tämän suunnittelun aikana esimerkiksi. Myös tilat vaikuttaa siihen, miten varhaiskasvatus toimii. Minulle esimerkiksi yksi sijaisena toimiva henkilö on kertonut, että kun työvoimapula on paha, niin hän pystyy valikoimaan sellaisia päiväkoteja, joissa jotenkuten toimii tilat ja joissa lapsilla on rauha oppia ja olla ja viettää päivät. Myös henkilökunta pystyy siellä työskentelemään. Kaikki tilat ei Helsingissä tällaisia ole.

Huolestuttavaa on, että esimerkiksi varhaiskasvatuksessa Helsingin omien päiväkotien yksikkökustannukset ovat lähestyneet ja olleet jo pienemmät kuin muiden suurten kaupunkien yksikkökustannusten keskiarvo, vaikka meillä on korkeammat kiinteistökulut kuin muualla. Eli ollaan toteutettu varhaiskasvatusta huomattavan edullisesti. Tähän on yksi syy se, että meillä on ollut aika pitkään 0,5 %:n niin sanottu tuottavuustavoite, joka kuitenkin käytännössä tarkoittaa säästöjä. Vaikka ensi vuonna puhutaan 0,3 %:sta, niin se kuitenkin aiheuttaa sen, että me ei

24.11.2021

---

mielestäni käytetä kaikkea sitä potentiaalia, joka tämän kaupungin taloudellisen pärjäämisen myötä me voitaisiin osoittaa etenkin kouluihin ja varhaiskasvatukseen.

On toki myönteistä, että nyt suunta on oikea ja siten tämä budjetti on sellainen, jota voi kannattaa. Aika taisi kuulua tässä vaiheessa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sana ”terapiatakuu” on äärettömän kiusallinen, koska se viittaa kansalaisaloitteeseen, joka halusi, että psykoterapia olisi kaikkien mielenterveyshäiriöisten ihmisten saavutettavissa. Me tarkoitamme tällä terapiatakuulla, jota Helsingissä on lanseerattu, hoitotakuuta. Eli mielenterveyshäiriöisten mahdollisimman matalan kynnyksen nopeaa hoitoon pääsyä. Jos käytetään sanaa ”terapiatakuu”, täytyy ymmärtää, että se ei tarkoita psykoterapiaa vaan hoitotakuuta.

Valtuutettu Anniina Iskanius

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Talousarvio ensi vuodelle muodostaa minusta hyvän pohjan kaupunki-strategian täytäntöönpanon aloittamiseksi. Olen todella tyytyväinen siitä, että taloudesta sopuun päässeet ryhmät haluavat panostaa lapsiin ja nuoriin. Koronan syventämien oppimisvajeiden paikkaaminen on välttämätöntä. Tämä budjetti antaa siihen mahdollisuuden.

Budjettineuvottelujen käynnissä moni helsinkiläinen vanhempi nosti esille huolen varhaiskasvatuksen tilanteesta. Ymmärrän tosi hyvin, mistä tämä huoli ja toisinaan jopa epätoivo johtuu. Alan henkilöstötilanne on kriittinen kaikkien henkilöstöryhmien osalta. Kestävien ja pysyvien ratkaisujen löytäminen alan pito- ja vetovoiman kasvattamiseksi on minusta täysin välttämätöntä. Muuten voimme sanoa hyvästit laadukkaalle varhaiskasvatukselle. Laadukas varhaiskasvatus tasaa sosioekonomisia eroja muita koulutusmuotoja paremmin ja antaa tarvittavia taitoja koulupolulle. Tässäkin pätee vanha viisaus: sen edestään löytää, minkä taakseen jättää. Jos emme ratkaise varhaiskasvatuksen henkilöstötilannetta ja varmista, että varhaiskasvatus on laadukasta,

24.11.2021

---

saamme paikata aukkoja myöhemmin koulunkäynnin tukena. Mahdollisesti myös raskaampina tukipalveluina.

Pormestari Vapaavuori käynnisti muutama vuosi sitten erityisen task forcen pohtimaan asiaa. Vaikka eteenpäin on päästy, on työtä vielä tehtävänä. Työryhmässäkin esille noussut työvaatekysymys on yksi asia, jonka Helsinki voi halutessaan ratkaista. Varhaiskasvatuksen ammattilaiset ovat työnsä puolesta ulkona joka päivä. Säässä kuin säässä. Kunnollisten säähän sopivien työvaatteiden ja jalkineiden hankkiminen ei voi olla työntekijän kukkarosta pois. Eihän näin toimita kaupungin muidenkaan työntekijöiden kanssa. Työvaatteiden lisäksi erityistä huomiota pitää kiinnittää varhaiskasvatuksen asemaan kaupungin oman palkkakehitysohjelman sisällä.

Omalta osaltani kannatan lämpimästi budjetin hyväksymistä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Helsinki voi edelleen hyvin. Meidän lainakantamme on vain 1 500 euroa per asukas, joka on varsin matala. Pystymme silti investoimaan yli miljardi euroa ensi vuodelle. Kolmasosa tästä rahasta menee, kuten pormestari sanoi, liikennehankkeisiin. Kruunuvuorensilta, Raide-Jokeri, Pasila–Kalasatama-raitiotie ja toivottavasti Sörnäistentunnelin aloittaminen. Kaisa-tunneli rakentuu pyöräilyä ja jalankulkua varten, mutta pyörätiet eivät suinkaan ole vielä Helsingissä valmiilla tasolla. Jotta pyöräily voitaisiin nostaa 10 %:sta 20 %:iin kulkumuotona, on rakennettava baanoja. Eli leveitä, suoria pyöräteitä, siten että niillä voi ajaa aika lujaa, ilman että jalankulkijat jää alle. Me saamme ensi vuonna 25,5 miljoonaa pyöräilyyn, ja se ei suinkaan ole tarpeeksi.

Tänä vuonna jaamme 70 miljoonaa koronasta palautumiseen, kuten pormestari mainitsi. Kulttuuripuoli saa kahdeksan miljoonaa. Jaoimme jo eilen jaostossa kaksi miljoonaa kulttuuritoimijoille ensi vuotta varten, koska he ovat kärsineet eniten koronasta.

Väestökasvu hieman vähenee, mutta se kiihtyy taas uudestaan vuonna -24. Etenkin meidän vanhojen helsinkiläisten määrä nousee. Toivottavasti me kuitenkin säilymme toimintakykyisinä.

24.11.2021

Valtuutettu Amanda Pasanen

Tack, ordförande. Bästa fullmäktigeledamöter.

Helsingfors budget för nästa år satsar på återhämtningen från coronakrisen. Den tacklar bristen på arbetskraft och dessutom satsar den på invånarnas mentala hälsa. Vi vill att staden investerar hållbart i cykelvägar, i spårvägar och uppehållet av parker och idrottsområden.

Kaupungin ensi vuoden talousarvion suhteen olen erityisen tyytyväinen siihen, että me panostetaan koulutukseen ja kaupungin palkkakehitysohjelman jatkoon. Koronakriisin vaikutukset tulee näkymään vielä vuosien päästä tämän päivän nuorissa. Sen takia onkin erityisen tärkeää, että me panostetaan koulutukseen ja siten nuoriin.

Vaikka esimerkiksi naisvaltaisten hoiva-alojen palkkakuopan ratkaiseminen ei ole yksin kaupungin harteilla, pidän tosi tärkeänä sitä, että me tehdään Helsingissä osamme sen puolesta, jotta tärkeästä ja arvokkaasta työstä saa elämiseen riittävään toimeentulon.

Sitten kaupungin investoinneista. Meidän pitäisi uskaltaa panostaa myös sellaisiin asioihin, jotka ei tuota suoraa taloudellista hyötyä, mutta parantaa kaupungin viihtyisyyttä ja turvaa meidän luontoalueita. Ja siten vaikuttaa todella positiivisesti kaupunkilaisten hyvinvointiin. Puistojen ja katujen ylläpito, ulkoliikuntapaikat, luonnonsuojelualueet ja virkistysalueiden infra on tällaisia hankkeita.

Luonnon arvoa ei voi mitata rahassa. Luonnon merkitys ihmisille kaupunkiympäristössä on korostunut entisestään. Luonnon kulumisen suositulla virkistysreiteillä on ihan aito huoli myös Helsingissä. Siksi on todella tärkeää, että me pidetään jatkossakin huolta riittävistä investointivaroista kaupungin viheralueiden reittien ja infran ylläpitoon ja kunnossapitoon.

Kaupunkiluonnon monimuotoisuuden turvaamisessa ei voi oikeastaan enää ajatella, että luonto on vain jossain sille erityisesti rajatuilla virkistysalueilla. Me tarvitaan elävää luontoa ihan kaikkialle kaupunkirakenteeseen ja myös rakennettuun ympäristöön. Tämä elävä luonto voi olla esimerkiksi katupuita, katukasvillisuutta, viherseiniä, viherkattoja. Pariisissa on ilmastonmuutoksen sopeutumisen takia päätetty tehdä todella isoja muutoksia kaupunkirakenteeseen. Siellä on päätetty istuttaa urbaaneja metsiä ihan kaupungin ytimeen ja keskeisille paikoille ja radikaalisti lisätä kasvillisuutta katukuvassa ja esimerkiksi avata asfalttikenttiä katuvihreälle. Tutkimusten mukaan jo ihan yksittäisillä puilla ja

24.11.2021

---

todella pienilläkin lähiluontoalueella on todella merkittävä vaikutus ihmisten mielenterveyteen ja hyvinvointiin kaupunkiympäristöissä.

Tähän radikaaliin viherryttämiseen me tarvitaan kaupungin investointivaroja. Mä olen todella iloinen siitä, että tässä budjetissa näitä varoja löytyy.

Kiitos. Tack.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä valtuustokausi ja ensi vuosi tulee olemaan kokonaisuudessaan hyvin epävarmaa aikaa koko kuntataloudelle. Niin se tulee myös olemaan epävarmaa aikaa Helsingille, vaikka meidän talous on erittäin tasapainoisella pohjalla ja olemme tietysti kaupunkina hyvin etuoikeutussa asemassa. Korona on aiheuttanut meidän elinkeinotoimintaan hyvin voimakkaat vaikutukset, koska pääkaupunki on voimakkaan palvelu- ja matkailuelinkeinovaltainen kaupunki. Pidän erittäin tärkeänä, että kun olemme laatineet tätä budjettia, olemme päättäneet panostaa keskeisten julkisten palveluiden rahoittamiseen. Erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen ja sote-toimialan hoitojonojen purkamiseen. Siitä osoituksena on se, että olemme tehneet merkittävän koronaelpymispaketin, jossa lähdemme jo ensi vuodesta purkamaan helsinkiläisten terveysasemien hoitojonoja, sekä suuntaamme tukea kouluille ja päiväkodeille oppimisvajeen paikkaamiseen. Tämä on erittäin tärkeä arvovalinta. On hienoa, että olemme käynnistäneet tämän valtuustokauden näillä päätöksillä.

Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö epävarmuus jatkuisi. Meidän täytyy tietysti tarkkailla talouden kehittymistä ensi vuoden aikana. Mihin suuntaan verotulot kehittyvät ja mihin suuntaan meidän palvelutarpeet kehittyvät? Sen lisäksi on tärkeää, että olemme halunneet pitää huolta meidän työntekijöiden työhyvinvoinnista ja suunnata palkkakehitysohjelman kautta viiden miljoonan euron panostukset työntekijöille. Tällä tavalla varmistamme sen, että olemme houkutteleva kaupunki työntekijöille jatkossa.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

24.11.2021

Elämme haastavia aikoja. Koronapandemia jatkuu. Hoitovelkaa on kertynyt. Pahoinvointi on lisääntynyt. Työvoimapula haittaa kaupungin palveluiden tuotantoa. Ilmastokriisi ja luontokato herättävät huolta. Segregaatio eli alueiden eriytyminen ei ole pysähtynyt. Väestö ikääntyy ja palveluiden tarve kasvaa. Sote-uudistuksen toteutus on kulman takana. Näitä haasteita tänään hyväksymämme budjetti ratkoo parhaalla mahdollisella tavalla.

Toistan saman, mitä lähes jokainen puhuja tähän asti. Olen tyytyväinen siitä, että vaikean ajan jälkeen Helsingin kouluille, päiväkodeille ja terveyspalveluille on osoitettu lisäresursseja, jolla pystytään purkamaan paisunutta hoitovelkaa. Helsingin budjettiin 2022 sisältyy aiempaa kirkaammin logiikka, että kaupungin organisaation tehokkuutta ja tuottavuutta lisätään, ja siitä saatavat säästöt ohjataan palveluiden parantamiseen.

Tällä kaudella huomiomme kiinnittyy etenkin työvoimapulan ratkaisuun. Helsingin houkuttelevuutta työnantajana pitää parantaa varmistamalla, että johtaminen, työolot ja edut ovat kilpailukykyiset. Tähän myös kaupungin päivitetty palkkakehitysohjelma tähtää. Meidän pitää olla tarkkana, että emme tee huonoja päätöksiä, joilla pahennetaan henkilöstöpulaa tai siirretään resursseja tärkeimmistä palveluista vähemmän tärkeisiin. Maksuton toinen aste ja maksuttomat kuukautissuojat ovat tästä esimerkkejä.

Osaajien ja investointien houkuttelu Helsinkiin tulee yhä tärkeämmäksi ratkoessamme työvoimapulaa. Kansainvälisessä kilpailussa menestymme vain pitämällä hyvää elämänlaadusta, luonnosta ja laadukkaista palveluista kiinni. Myös englanniksi. Slushia ja Maria 01:stä ympäröivästä ekosysteemistä on jo noussut globaaleja menestystarinoita. Niiden määrää pitää tietoisella kasvupolitiikalla kasvattaa. Helsinki tarvitsee menestyviä yrityksiä. Tässäkin kontekstissa on tärkeää, että verot eivät Helsingissä nouse.

Teemme ensi vuonna 1,1 miljardin investoinnit painottuen kestäväen kaupungin rakentamiseen. Esimerkiksi uusiin raitelinjoihin, Kruunusiltoihin, koulujen, päiväkotien, luonnonsuojelualueiden ja liikuntapaikkojen rakentamiseen. Nämä ovat edellytys sille, että Helsinki on kasvun paikka.

Sote-uudistuksen vaikutuksiin Helsingille voi tutustua aiempaa konkreettisemmin kaupungin talousarvion ennusteissa, joissa Helsingin verotulojen siirto valtiolle ja toisaalta kaupungin sote-budjetin korvautuminen valtion määrärahalla realisoituu. Meidän helsinkiläisten päättäjien

24.11.2021

---

on taisteltava sen puolesta, että palvelut eivät heikkene, verot nouse ja Helsingin kassaa pumpata sote-virityksillä muualle.

Kannatan talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Talousarvio on kokonaisuus, johon voi olla tyytyväinen. Se on yhdistelmä vastuullista talouspolitiikkaa, tuottavuutta parantavia rakenteellisia uudistuksia, panostuksia palveluihin sekä investointiohjelma, jolla turvataan kaupungin kasvu. Monet tärkeimmät valinnat kaupungin suunnasta tehdään juuri talousarviossa. Helsingissä on onneksi historiallisesti osattu tehdä oikeita valintoja. Kestävä talous on nimittäin jokaisen kaupunkilaisen tuki ja turva.

Voimme katsoa onnistuneemme, mikäli Helsinki on kaupunki, jossa eläminen, liikkuminen ja työn tekeminen on mahdollisimman miellyttävää. Mikäli hoitoon pääsee ja koulutus on laadukasta. Kaiken tämän ylläpitoon tarvitaan vastuullista taloudenpitoa, jossa siemenviljaa ei syödä silloinkaan, kun houkutus siihen on.

Tässä talousarvioesityksessä tarjotaan uudenlaisia ratkaisuja, joissa tärkeisiin kohteisiin on voitu panostaa tehostamalla toimintaa toisaalla. Teemme samalla rahalla enemmän ja vaikuttavammin. Samalla kun talousarviossa huolehditaan palveluista, avaa se myös oven tulevaisuudelle investointien muodossa. Helsinki on houkutteleva kaupunki, johon halutaan muuttaa. Tässä talousarviossa panostetaan investointeihin, joilla Helsingistä voidaan tehdä vielä kauniimpi, toimivampi ja kestävämpi paikka jokaiselle helsinkiläiselle, joka haluaa rakentaa omaa elämänsä täällä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsinki on hoitanut talouttaan vastuullisesti. On ollut hienoa huomata, että vastuullisella linjalla halutaan myös jatkaa. Kokoomuksen ryhmän puolesta haluan kiittää kaikkia talousarvioneuvotteluihin osallistuneita ryhmiä hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä.

Kiitos.

24.11.2021

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Käsittelyssä olevassa talousarviossa vuodelle 2022 on päästy yllättävänkin tasapainoiseen lopputulokseen. Kannatan sen hyväksymistä tällaisenaan.

Rahankäytössä on kuitenkin tärkeää optimoida rahankäyttö. Siis rajallisen rahan sitominen hallinnon kaupunkilaisilleen takaavien ydinpalvelujen säilyttämiseen ja hyte-toiminnan kasvuun esimerkiksi. Tuotto, josta täällä on useassa puheenvuorossa puhuttu, saavutetaan suhteessa pääomaan ja toimien vaikuttavuuteen. Tässä on puhuttu, että tuottavuutta parannetaan rakennemuutoksilla muun muassa. Mittareiden pitäisi mitata talouden parametrien lisäksi kansalaisten toiminta- ja työkykyä sekä hyvinvoinnin kokemusta. Toimintaa ja palveluja pitäisikin lisätä niin, että kaupungin omien varojen käyttö minimoidaan. Katsotaan mistä ja kenen toimijan kautta ja varoin mahdollistamme kaupunkilaisille koituvan parhaan ja vaikuttavimman hyödyn ja heidän tarvitsemansa palvelut.

Kuten muun muassa kokoomus ryhmäpuheessaan sanoi, tarvitaan keinoja ja tekoja. Vuosi 2022 on viimeinen vuosi, kun omalla tulopohjalla hoidamme sote-palvelumme. Meillä on siis erittäin iso tarve tehdä nimenomaan niitä tekoja, joilla estetään sairaanhoidon tarvetta ja vahvistetaan perusterveydenhuoltoa. Varmistetaan asiallinen läpipääsy ja oppiminen perustason ja toisen asteen koulutuksissa. Pyritään tukemaan henkilöstön työkykyä, kotona asumista ja ikääntyneiden tarpeenmukaista hoivaa ja hoitoa. Siinä on työtä aivan tarpeeksi seuraaville neljälle vuodelle. Vasta pienenevä sote-palvelujen tarve kertoo oikeastaan onnistuneesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työstä.

Käsittelyssä oleva budjetti tukeekin liikuntaa ja lapsiperheitä, koronasta toipumista, kotien rakentamista. Tärkeää on osata kohdistaa toimet niin, että ne on mahdollisimman suurten ihmisryhmien arjen sisällä ja helposti saavutettavissa. Yhtään kaupunginosaa ja koulukeskittymää ei saisi jättää ilman lasten liikunnallisia iltapäiväkerhoja. Ulkoliikuntavälineitä on saatava muun muassa Keskuspuistoon ja Töölönlahdelle, ikäihmisten ja yritysten keskittymiin. Kaupunkikuvallisesti myös Museoviraston pitäisi ymmärtää, että liikuntavälineitä voidaan laittaa sinnekin, mitkä ei ehkä välttämättä ihan urheilukentistä käy.

On kuitenkin huomattava, että rahaa ja yhteistyöhaluja on oltava myös ulkopuolisen henkilöstön käyttämiseen. Meillä on siihen aika paljon

24.11.2021

---

vaihtoehtoja eri toimintamalleilla eri kaupunginosissa riippuen tarvittavasta palvelujen tarpeesta. Muun muassa kulttuurin ja vapaa-ajan toimintaresurssit on asumisen, koulutuksen lisäksi erittäin tärkeät keinot sote-kulujen vähentämiseksi.

Kiitos kaikille valmistelijoille hyvästä työstä.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Pormestari mainitsee puheenvuorossaan kaupungin rohkean kasvun, mutta samalla kaupunkistrategian vastuupaineet. Omaan korvaan tämä kuulostaa lähinnä vastuuttomuusperiaatteelta.

Helsinki suuntaa ensi vuonna viisi miljoonaa palkkakehitysohjelmaan. Nopeasti laskettuna tämä on kokonaista 10,5 euroa per kuukausi per kaupungin työntekijä. Minua kiinnostaisi nähdä, miten tämä raha menetään jakaa ja mihin tämä tulee riittämään. Täällä on mainittu kasvatuksen ja koulutuksen paineet, mutta se ei ole ainoa, mikä tässä kaupungissa tarvii lisää panoksia, mikäli täällä halutaan pitää voimasuhteet tai jonkunlainen rakenne pystyssä.

Stadilla ei yksinkertaisesti ole varaa kouluttaa omissa työpaikoissaan ihmisiä naapurikuntiin tai yksityiselle puolelle. Tällä hetkellä tämä vaikuttaa lähinnä siltä, että ollaan ainoastaan ponnahtuslautaa. Tähän pitää oikeasti satsata hyvin, hyvin paljon enemmän.

Täällä on mainittu puheenvuorossa kasvatus ja koulutus sekä kulttuuri ja vapaa-aika näine lisäyksineen. Lähinnä tämä tarkoittaa vaan sitä, että asioita jotenkin ylläpidetään, kuin että niihin laittaisi lisää. Kaupunki kasvaa ja sen väkiluku, mutta ei tänne mitään lisää oo tulossa. Lähinnä rahaa keksitään toimialojen sisäpuolelta. Se on se kuvio. Ei voida vaiheessa puhua minkään näköistä lisäyksistä.

Toki sen näissä valtasuhteessa ymmärtää. Istutaan aika oikeistolaisesta salissa. Toki meillä on myös pääomaa, mitä me voitaisiin käyttää. Kyse on siitä, mihin me halutaan niitä suunnata. Tänään tullaan varmasti keskustelemaan siitä, minkä näköistä kaupunkia rakennetaan ja mihin painopisteitä lisätään.

24.11.2021

Tällaisia ajatuksia tästä budjetista. Tätä ei voi oikeastaan selittää millään koronalla. Tähän voisi lisätä hyvin paljon enemmän vedoten koronaan. Osa salista sanoo, että ei ole varaa. Osa sanoo, että on pakko laittaa lisää. Katsotaan, mitä valtuusto kaikessa viisaudessaan päättää.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Meistä jokainen käy jatkuvasti, päivittäin tai viikoittain tai hyvinkin usein, varmasti keskusteluja helsinkiläisten kanssa siitä, minkälaisia odotuksia kaupunkilaisilla on kotikaupunkiamme kohtaan. Sen palveluita, kehittämistä ja erilaisia asioita, mistä me täällä valtuustossa päätämme tai mistä kaupungin lautakunnat, johtokunnat, jaostot ja niin edelleen tekevät päätöksiä.

On aivan selvää, että kun käytetään valtaa, päätetään budjetista tai strategiasta, niin nämä päätökset ovat aina kompromisseja. On aivan selvää, että kaupunkilaisilla on erilaisia mielipiteitä. Jotkut ovat tyytyväisempiä, jotkut vähemmän tyytyväisiä niihin päätöksiin, mitä täällä on tehty.

Siitä olen aivan varma, että meillä jokaisella on kuitenkin perusajatuksenä se, että pyrimme rakentamaan mahdollisimman hyvää Helsinkiä. Mutta kompromisseja tehdessä se ei aina välttämättä lopputuloksena näyttäydy. Tietenkin ympäröivässä yhteiskunnassa on paljon erilaisia haasteita, joiden kanssa valtuustokin on välillä vaikeuksissa, että miten me nämä ratkaisimme. Yhtenä isoimpana meillä on tällä hetkellä henkilöstöpula, joka on täälläkin näkynyt monen valtuutetun puheenvuorossa ja ryhmäpuheenvuoroissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Kärkkäisen tekemiä vastaehdotuksia ja ponsiesitystä, jotka hän teki keskustan ryhmäpuheenvuorossa.

Valtuutettuna on todettava, että tämän budjetin arviointi on joiltain osin hyvin helppoa. Todella monet asiat, mitä budjettikirjaan on kirjattu, ovat erittäin tärkeitä. Niin kuin valtuutettu Kärkkäinen toi esille, keskustan ryhmä hyvin lämpimästi kannattaa niitä. Sen sijaan joidenkin toisten asioiden ja varsinkin yksityiskohtien arviointi on budjettikirjaa lukemalla

24.11.2021

---

hyvin haastavaa. Siksi keskustan valtuustoryhmä teki tämän ponsiesityksen, jossa me toivomme, että Helsingissä saataisiin aikaan semmoinen avoin palvelu, jossa kaupunkilaiset voisivat ja myös me valtuutetut saisimme paremmin tietoa siitä, mitä kaupunki tekee ja mitä budjettiesitys sisältää.

Me valtuustoryhmänä, kun kävimme läpi budjettiesitystä, joka meillä nyt on käsittelyssä, halusimme esittää joitakin kysymyksiä toimialoille siitä, mitä tämä budjetti sisältää. Koska kaikin osin budjettikirja ei avaa sitä, minkälaisia muutoksia se tarkoittaa ensi vuonna toimintaan verrattuna tätä vuotta. Esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle esitimme kysymykset, joissa olisimme halunneet saada tiedon siitä, miten koulujen rahoitus muuttuu ensi vuoden budjetissa. Miten positiivisen diskriminaation rahoitus muuttuu? Miten koulujen tukipalvelut muuttuvat? Miten budjettiesitys vastaa haasteeseen varhaiskasvatuksen henkilöstön riittävydestä? Mahdollistaako tämä budjettiesitys lähipäiväkotiperiaatteen toteuttamisen, josta on viime valtuustokaudella jo monta kertaa täällä valtuustossa oli puhetta ja josta laajalla joukolla valtuutetut tekivät aloitteen? Halusimme tietää sen myös, miten varhaiskasvatuksen lapsikohtainen rahoitus kehittyy.

Ilman muuta ajattelimme, että saamme kysymyksiimme vastauksen. Mutta vastaus oli, että budjetti menee tämän jälkeen kasvatuksen ja koulutuslautakunnan käsittelyyn joulukuussa, ja vielä on liian aikaista vastata näihin kysymyksiin. Mielestämme nämä ovat keskeisiä kysymyksiä, joista valtuutetulla pitäisi olla tieto tässä vaiheessa, kun budjettia päätetään. Toivomme siksi, että budjettiprosessit muuttuisivat sellaiseksi, että valtuutetut voivat budjettia hyväksyessään tietää, mistä tekevät päätökset.

Valtuutettu Seija Muurinen

...ja hyvät valtuutetut.

Kannatan talousarvion hyväksymistä. Nostan tässä esille muutamia kohtia tästä laajasta aineistosta. Ensin vähän koronasta. Koronapandemia on tuottanut Helsingille monenlaisia vaikutuksia. Muun muassa hoito- ja palveluvelkaa, jota on ryhdyttävä määrätietoisesti kuroma. Onkin viisasta, että koronasta toipumiseen varataan erillisrahoitus kaupunginhallituksen käyttövaroihin tuleville vuosille.

Varsinkin sosiaali- ja terveystoimiala tulee tarvitsemaan lisärahoitusta niin sanottuihin jälleenrakennustoimenpiteisiin. Tilanne on

24.11.2021

---

lisärahoituksesta huolimatta haastava, koska pandemia näyttäisi edelleen jatkuvan. Aiemmat vaiheet näkyvät samaan aikaan ylityksinä budjeteissa. On hyvä muistaa, että pandemian hoito on ollut mahdollista aiempien vuosien vastuullisen taloudenpidon seurauksena. Kiitokset neuvottelijoille, että tulevakin talousarvio pyrkii samanlaiseen vastuullisuuteen.

Sosiaali- ja terveystoimi on joutunut reagoimaan nopeasti pandemiatilanteeseen asukkaiden terveydestä huolehtiessaan. Tässä työssä henkilöstö on joutunut koville ja venymään väestön palveluntarpeiden mukaan. Selvitysten mukaan hoitohenkilöstö onkin väsynyttä ja tarvitsee tukea jaksakseen edelleen toimia kaupunkilaisten parhaaksi. Palkkakehitysohjelman jatkaminen on yksi keino kiitoksen osoittamiseen jo ennestään palkkakehityksessä jälkeen jääneelle hoitohenkilöstölle. Myös muista tukitoimista on syytä huolehtia, kuten työterveyshuollon laadun varmistamisesta ja hyvästä johtamisesta, jolla on helposti yhteyksiä myös hyvään työilmapiiriin. Myös uralla etenemisen mahdollisuuksia on syytä edistää entisestään. Voisi selvittää mahdollisuuksia tarjota joitakin etuisuuksia kaupungin omiin palveluihin ja niin edelleen.

Talousarviossa on todettu, että ikäsidonnaiset menot jatkavat kasvuaan. Juuri hyväksytyssä talousarviota ohjaavassa kaupungin strategiassa on todettu, että kaksi merkittävintä muutosta tässä ajassa ovat ilmastonmuutos ja ikääntyminen. Väestön ikääntymisestä on todettu, että ikääntyvän väestön kasvun tarpeisiin vastaaminen edellyttää uusien toimintatapojen ja saumattomien, oikea-aikaisten palveluketjujen kehittämistä sekä digitaalisten palvelujen lisäämistä. Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää kuitenkin jatkossa vielä laajempaa näkökulmaa. Kyse ei ole vain sote-toimialan hoitopalveluista. Tarvitaan muun muassa kulttuuria, liikuntaa, riittäviä senioriasuntoja sopivissa asuinympäristössä ja muun muassa ikääntyvän väestön digiosaamisen vahvistamista. Eli tällaista ennakoivaa asennetta.

Toivottavasti talousarviossa mainittuja uusien seniorikeskusten rakennushankkeita voidaan edistää ripeästi. Ne tulevat tarpeeseen. Listalle on nostettu Koskelan, keskustan alueen, Vuosaaren, Pohjois-Haagan, Kannelmäen ja Laajasalon seniorikeskukset. Ennakoiva toiminta muun muassa seniorikeskusten avopalveluina on tärkeää ikääntyville helsinkiläisille, mutta myös kaupungin palvelujen riittävyyden ja talouden kestävyyden näkökulmasta.

Kiitos.

24.11.2021

Valtuutettu Nuutti Nyttinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kun talousarviota lukee, tuntuu, että se on tehty koronaa edeltävään maailmaan. Koronakriisin seurauksena pääkaupungin vetovoima asuinpaikkana on selvästi heikentynyt nettoveronmaksajien keskuudessa. Tämä näkyy suoraan esimerkiksi vuokra-asuntojen kysynnässä. Tästä huolimatta kaavoitamme ja rakennamme infraa menneen maailman kasvu-uralla ja velaksi. Tällä hetkellä vuokra-asuntomarkkinoilla tarjonta ylittää kysynnän, mutta vuokrapyynnöt eivät siitä huolimatta ole laskeneet. Valtavia asuntotuotantomääriä on perusteltu sillä, että korkeiden asumiskustannusten takia on pakko, mutta nyt nähdään, ettei asuntotuotantomäärillä ole mitään merkitystä, kun edes ylitarjontatilanteessa hinnat eivät laske.

Ongelma on asumistukijärjestelmässä, jonka maksimitaso määrittää vuokrien minimitason. Vuonna 2019 Kela maksoi asumistukea 2,1 miljardilla. Tämän lisäksi asumistukiin perustuvasta rahantekokoneesta kärsivät kaikki veronmaksajat. Erityisesti ne, jotka maksavat itse vuokransa ja joutuvat maksamaan keinotekoisien korkeita vuokria.

Arvoisa puheenjohtaja.

Koronakriisin seurauksena moni on siirtynyt etätöihin, jopa muuttanut pois pääkaupunkiseudulta väljemmän asumisen perässä. Ero sekä julkisten että yksityisten palveluiden tarjonnassa muuhun maahan verrattuna on kaventunut, kun hallitus on monelta osin tehottomilla ja ylimitoitetuilla koronarajoituksilla sulkenut julkisia palveluita ja tehnyt yksityisten yritysten kannattavasta toiminnasta mahdotonta. Kriisi jatkuu vielä pitkään. Kukaan ei tiedä, kuinka pitkään. Yritykset ovat toivottomia. Moni on laittanut lapun luukulle pysyvästi. Yrityksiä sekä sitä kautta verotuloja on menetetty.

Talousarvio on rakennettu sillä oletuksella, että korkotasoa pysyy matalana ja kaupunki voi velkaantua huolettomasti tulevaisuudessakin. Näin ei kuitenkaan välttämättä ole. Minkäänlaiseen priorisointiin talousarviossa ei ole pyritty. Suurin piirtein ainoa asia, josta budjettisovussa mukana olevat puolueet ovat valmiita leikkaamaan, oli pienten lasten Helsinki-lisä. Tämä ei ainakaan edistä Helsingin vetovoimaisuutta asuin-kuntana itsensä elättävien lapsiperheiden näkökulmasta.

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Sote-uudistuksen myötä valtio kaappaa itselleen merkittävän osan Helsingin kunnallisverotuloista. Valtiolle kaapattava osuus ei ole millään tavalla sidottu siihen, mikä sote-kustannusten osuus oli talousarviosta ennen sote-uudistusta. Tässäkin asiassa helsinkiläisille veronmaksajille jää entistä suurempi maksutaakkaa kannettavakseen. Samaan aikaan velkaantumispiikki on auki myös EU:n suuntaan. Tämäkin on osa törssäilevien vasemmistopuolueiden vastuutonta ja todellisuudesta vieraantunutta talouspolitiikkaa. Velkaantumiskehitys on täysin vastuutonta kaikilla julkisen sektorin tasoilla, ja tämä tulee vielä kostautumaan.

Kiitos.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Olen tässä pöntössä aiemminkin vaatinut kaupungilta tahtotilan muutosta suhteessa omaishoitajuuteen. Haluan jälleen talousarvion käsittelyn yhteydessä muistuttaa, että omaishoitajat säästävät kunnalle miljoonia, eivätkä ole kuluerä, kuten joskus viranomaisten kanssa asioidessa tuntuu. Riippuen hoidettavan kunnosta säästö voi olla jopa 150 000 euroa vuodessa per omaishoidettava.

Nyt tähän tahtotilan muutosvaatimukseen konkretiaa, joka tulee varmasti useimmille teistä yllätyksenä. Eli oikeusasiamiehen ratkaisu asiassa, jossa pitkälle edennyttä Alzheimerin tautia sairastava potilas jäi ilman tarvitsemiaan vaippoja, vaikka niiden saamisen edellytykset olivat ilmiselvästi täyttyneet lähetteen kirjoittamishetkellä. Tässä suora sitaatti ratkaisusta.

”Olen edellä todennut, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen toimiala on menetellyt virheellisesti ja lainvastaisesti. Kantelija on kokenut tulleen väärin kohdelluksi, ja hän on hankkinut omalla kustannuksella pitkältä ajalta hoitotarvikkeita, jotka hänen puolisonsa olisi ollut oikeutettu saamaan ilmaiseksi. Näiden ylimääräisten kustannuksien lisäksi kantelijan työ omaishoitajana vaikeutui ja hänelle on aiheutunut tarpeetonta mielipahaa. Hänen saamansa palvelu on ollut laadultaan huonoa. Käsitykseni mukaan toiminta on ollut virheellistä ja kantelijan oikeuksia on loukattu, kun kantelijaan ei oltu henkilökohtaisesti yhteydessä enää sen jälkeen, kun hänelle on annettu väärää informaatiota puolison oikeudesta saada maksuttomia vaippoja.”

24.11.2021

Tämä on siis julkinen asiakirja ja löytyy verkosta, jos joku haluaa siihen tarkemmin tutustua. Tämänkään jälkeen kaupunki ei ole ollut yhteydessä kantelijaan kehotuksista huolimatta, saati että olisi pyytännyt anteeksi laitonta menettelyä.

Kysymys on siitä, että vaikka hoitava lääkäri oli tehnyt lähetteen potilaalle oikeudesta vaippoihin, oli tämä määräys hylätty. Asiassa ei pitänyt olla mitään epäselvyyttä, sillä terveyskeskuksen lääkäri oli tehnyt tarvikemääräyksen tarkalleen sosiaali- ja terveysministeriön määräysten mukaisesti. Potilas ei kuitenkaan saanut vaippoja, sillä kaupunki vaati myöhemmin laittomaksi todettua kolmen kuukauden karenssia sekä kolme kuukautta vanhemman inkontinenssidiagnoosin. Kolmen kuukauden karenssi on nyt siis lainvastaisena poistettu, mutta kuinka moni omaishoidettava Helsingissä on tämän vuoksi tullut kohdeltua epäoikeudenmukaisesti?

Surkukupaisaa asiassa on korviini kantautunut tieto siitä, että vaippakriteereitä on aikoinaan kiristetty sen vuoksi, että jonkun on nähty myyvän niitä kirpputorilla. Voin kertoa teille, hyvät valtuutetut, että jos potilas menehtyy tai joutuu pitkäaikaishoitoon, ei omatarvikejakelu ota tai ei ole ainakaan aikaisemmin ottanut käyttämättömiä vaippoja vastaan. Kun äitini sai imukykyisempiä yövaippoja, jäi minulle käsiini useampi paketti vanhoja. Omatuntoni ei antanut periksi viedä niitä roskikseen, vaan lahjoitin ne Pelastusarmeijalle. En tietenkään hyväksy kaupungin antamien vaippojen myymistä kirpputorilla, mutta voin kyllä jollain tasolla ymmärtää sen, sillä monet joutuvat ahdinkoon omaishoitajuuden yllätettyä.

Hämmäntävää oli myös se, että kun käytin äitini edelliseltä paikkakunnalta saamat päivävaipat loppuun, uhattiin äidiltäni Helsingissä evätä vaipat kokonaan, jos en jatkossa tee aina uutta tilausta kolmen kuukauden päästä edellisestä.

Hyväksyessämme kaupungin talousarvion vuodeksi 2021 ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024 toivon lautakunnan ja viranomaisten varmistavan, ettei kyseisenlainen vaippojen epääminen enää ikinä toistu. Vaan että omatarvikkeisiin varataan riittävästi määrärahoja ja jakelukäytännössä toimitaan jatkossa hyvien hallintotapojen, sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen sekä lakien ja asetusten mukaisesti. Mieluummin vaipat yhdelle lievemmin kriteerein kuin hylkäys yhdellekään tarvitsevalle. Tätä tarkoittaa tahtotilan muutos.

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

24.11.2021

Lopetan tällä kertaa paasaukseni Rosalynn Carterin sanoihin: "Maailmassa on vain neljänlaisia ihmisiä. Heitä, jotka ovat olleet omaishoitajia. Heitä, jotka ovat omaishoitajia. Heitä, joista tulee omaishoitajia. Ja heitä, jotka tarvitsevat omaishoitajia."

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen hyvin ilahtunut siitä, että kasvatuksen ja koulutuksen alan budjetia ei leikata emmekä joudu taistelemaan tällä kertaa lisärahoista kasvon budjettiin. Toimialan viisi keskeistä painopistettä ensi vuodelle ovat erittäin tärkeitä. Oppimisvaje näkyy erityisesti nivelvaiheessa, jolloin nuori siirtyy toiselle asteelle. Tänä lukuvuonna VALMA- ja kymppiryhmät eli kymppiluokat ovat olleet täysiä, ja tarve on yhä kasvava oppivelvollisuuslain myötä. Hyvinvoinnin vahvistaminen on tärkeä prioriteetti. Kouluterveyskyselyn tulokset varsinkin henkisen hyvinvoinnin heikentymisestä kertovat karua totuuttaan.

Perusopetuksen ja toisen asteen väliin on tulossa iso rakennemuutos. Ensi vuoden elokuussa meillä pitäisi olla hyvin suunniteltu ja riittävästi budjetoitu TUVAn koulutus VALMAN, kymppiluokkien ja lukioon valmistavan koulutuksen sijasta. Opetussuunnitelmaa kirjoitetaan parhaillaan, ja tärkeitä huomioita on jo noussut keskusteluun. Onko TUVAn koulutukseen saatavilla tarpeeksi opettajia Stadin ammatti- ja aikuisopistossa? Jonne kaikki opiskelijat tulevat alkuun niin sanottuun kotipesäopetukseen oppimaan muun muassa toisen asteen opiskelun taitoja, työ- ja oppimisen periaatteita ja lukio-opintoihin valmentavia opintoja. Onko opinto-ohjauksen lisääntynyt tarve huomioitu budjetissa? Onko opiskeluhuollon palveluita riittävästi?

TUVA-koulutukseen tulee nuoria hyvin erilaisilla taustoilla. Jollain suomen kieli tuottaa vaikeuksia. Toinen on saattanut olla kotona koko yhdeksännen luokan heikentyneen mielenterveyden vuoksi. Joku saattaa haluta vain korottaa arvosanojaan. Sitten on heitä, joiden haaveena on lukio, mutta taidollisesti heillä ei ole lukio-opintoihin edellytyksiä. Nuori, joka ei saa jatko-opintopaikkaa peruskoulun jälkeen, on monessa tapauksessa moniammatillisia palveluita tarvitseva. Meidän pitää varautua budjetissa siihen, että tarvittava opiskelijahuollollinen tuki on saatavilla. TUVAn koulutuksessa työskentelevillä opettajilla, opoilla ja

24.11.2021

---

opiskelijahuollon ammattilaisilla opiskelijamäärän yhtä työntekijää kohden tulee olla paljon pienempi kuin muissa oppilasryhmissä.

Lukiot tarvitsevat lisää resurssia, jotta opetusta pystytään järjestämään kaikille opiskelijoille. Myös TUVA-koulutuksen opiskelijoille. Ammatillisessa koulutuksessa tarvitaan lisää päteviä opettajia luotsaamaan luokkia, joissa opiskelijoiden erilaiset lähtökohdat ja valmiudet tuottavat paljon työtä koko henkilökunnalle.

Olen huolissani opiskelijahuollon palvelujen riittävydestä Helsingissä. Psykologeja ei saada kaikkiin yksiköihin rekryttyä, koska he tietävät työn vaativuuden. Kun yksi psykologi vastaa tuhannen opiskelijan psykologipalveluista, on riittämättömyyden tunne jokapäiväistä. Moni opinto-ohjaaja tekee ohjauksen lisäksi sosiaalityötä, koska nuorten lisääntyvä pahoinvointi näkyy selkeästi opintojen etenemisen vajeena.

On tärkeää, että oppilas- ja opiskeluhuoltolakiin valmisteilla oleva muutos henkilömitoituksen pienentämisestä toteutuu. Helsinki voisi olla tässä suhteessa edelläkävijä ja ennakoivasti lisätä budjettia koulun tukipalveluihin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Perussuomalaiset olisi halunnut palauttaa kotihoidon Helsinki-lisän 1–3-vuotiaille lapsille, koska tuen poistaminen ensinnäkään ei tuota säästöjä. Kaupungin omissa päiväkodeissa varhaiskasvatus on yksikkökustannuksiltaan selvästi kalliimpaa kuin kotihoidossa. Toisekseen ja vielä tärkeämpi pointti on, että säästöjen hakeminen lapsista on aina väärä vaihtoehto ja lapset säästön kohteena aina väärä kohde.

Tuki on edelleen tarpeen palauttaa. Päiväkotipaikoista on pulaa, niin kuin täällä ollaan kuultu. Pulaa on erityisesti koulutetusta henkilöstöstä, lastentarhanopettajista ja pätevistä sijaisista. Lisäksi on ilmennyt, kuten tiedotusvälineistä ja sosiaalisesta mediasta on varmasti monet laajalti saanut lukea, että Helsinki-lisän poiston jälkeen joissakin päiväkodeissa henkilöstöresurssit eivät riitä hoitamaan laadukkaasti kasvanutta määrää lapsia. Henkilöstö on hyvin väsynyt ja monin tavoin ylikuormitettu.

24.11.2021

Lapsen tulevaisuuden kannalta turvallinen lapsuus on tärkeä. Koti on yleensä se paras ja turvallisin paikka lapsille ja vanhemmat parhaita arvioimaan lapsensa tarpeita. Perheiden tulisi itse saada päättää lapsensa hoitomuodosta. Yhteiskunnan tulisi mahdollistaa ja tukea perheiden valinnan mahdollisuutta.

Näistä näkökulmista katsoen on erittäin vaikea ymmärtää, miksi muilta puolueilta ei tule tukea, pois lukien KD, Helsinki-lisän palauttamiselle 1–3-vuotiaille lapsille. Sydämen asia tämä ei taida olla ihan kaikille päättäjille kuin kauniissa puheissa. Teot ratkaisevat, ei korupuheet.

Tuen palauttaminen maksaisi noin 17,7 miljoonaa euroa vuodessa. Se ei ole mikään valtava summa, kun ajatellaan, kuinka paljon siitä olisi apua perheille. Surullista on meno Helsingissä tältäkin osin ja tässä yhteydessä kannatan valtuutettu Ebelingin vastaehdotusta.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Kiitos neuvottelijoille etenkin siitä, kuten on jo mainittukin, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle saatiin lisää rahaa lapsille ja nuorille. 70 miljoonan euron koronan jälkihoitoon kohdennettu raha tulee tarpeeseen. Valitettavasti tuo summa ei tule riittämään. Aiemmissa puheissa on kiitely kovasti viiden miljoonan varauksesta henkilöstön palkkaohjelman kehittämiseen. Kuitenkaan tämä ei ole suuri summa. Etenkään kun tuo summa saadaan säästettyä tänä vuonna siitä, ettei suurta osaa sosiaali- ja terveydenhuollon vapaana olevista vakansseista tai sijaisuuksista ole saatu täytettyä. Hoitohenkilöstö on joutunut venymään, tekemään pitkiä työvuoroja, siirtämään lomiaan koronapandemian lisätyössä työn raskautta. Varhaiskasvatuksen henkilöstö, niin lastenhoitajat kuin opettajat, ansaitsee kunnollisen palkantarkastuksen sote-alan työntekijöiden lisäksi.

Hoito- ja palveluvelan purkaminen vaatii rahaa. Omaishoitajien jaksamista pitää tukea. Kotihoito vaatii myös lisäpanostuksia. Etähoito ei sovi kotona yksin asuvalle muistisairaalle. Helsinkiin tarvitaan, kuten olen varmaan kuinkahan monta vuotta jo toistanut, lisää ympärivuorokautisia tehostetun hoidon paikkoja. Pieniä, kodinomaisia ryhmäkoteja ja tuettua palveluasumista ja yhteisöllisiä senioritaloja. Siksi pelkään, että tämän vuoden sote-budjetti on ties monennenko kerran alimitoitettu. 45 euron lisäys koronapaketista ei ole riittävä.

24.11.2021

Neuvola ja kouluterveydenhuolto ja oppilashuolto kokonaisuudessaan tarvitsee kipeästi lisää terveydenhoitajia, koululääkäreitä ja psykologeja. Ei voi olla niin, että 250 oppilaan koulussa terveydenhoitaja on kolmena päivänä viikossa. Me tiedetään, että ennaltaehkäisevät tukitoimet ovat lasten ja nuorten kohdalla erityisen tärkeitä.

Lopuksi olen erittäin surullinen siitä päätöksestä, että niin kutsutusti laatukilpailutetaan työterveyshuolto-Helsinki. Tätä erinomaisesti etenkin juuri lakisääteistä ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa toteuttavaa moniammatillista yksikköä ei saa ulkoistaa monikansallisille terveysjärjestöille. Esihenkilöiden tukeminen ja osatyökykyisten työntekijöiden tukeminen, kuntoutustyö vaatii ammattitaitoa ja ennaltaehkäisee varhaisia eläköitymisiä, jotka tulevat kalliiksi työnantajalle. Eli loppujen lopuksi Helsingin veronmaksajille. Flunssapoliklinikan pitäminen on huomattavasti helpompaa. Tämän yksityiset toimijat osaavat lukuisine tutkimuksineen. Helsingin ei pidä tehdä tätä kalliiksi tulevaa muutosta.

Hyväksyn hyvin kriittisesti tämän talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Strategian pohjalta laadittuun budjettiin saatiin mukaan paljon hyvää. Asukkaidenkin toivomia investointeja liikuntapaikkoihin ja ulkoiluun on tulossa. Vahvistetaan etsivää ja jalkautuvaa nuorisotyötä sekä turvataan nuorisotalojen toimintaa ympäri kaupunkia.

Erityisen iloinen olen siitä, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta tilanne näyttää vähän valoisammalta ja rahamäärä keskimäärin oppilasta kohden kasvaa. Strategiassa on todettu, että Helsingin tavoitteena on taata kouluissa kaikille oppilaille heidän tarvitsemansa tuki. Tämä on haastava tavoite, ja pelkään, että pitkään kertyneestä vajeesta sekä välinpitämättömästä suhtautumisesta lakiin ja asetuksiin on vaikea tälläkään lisäyksellä päästä kohti lain ja Helsingin uuden strategian edellyttämää tilannetta. Tärkeitä askelia toki nyt otetaan.

Laki edellyttää, että oppilas saa tukiopetusta, osa-aikaista erityisopetusta sekä muuta tarvitsemaansa tukea. Tukea on saatava joustavasti myös tuen tarpeen muuttuessa. Helsinki on pitkään säästänyt sillä, että

24.11.2021

---

tukea tarvitsevat oppilaat integroidaan isoihin luokkiin, mutta vailla sitä tukea, johon he olisivat oikeutettuja ja jota he tarvitsisivat selvitäkseen peruskoulussa ja eteenpäin toiselle asteelle. Helsingissä rajoitetaan tukiopetustuntien pitämistä. Erityisopettajia on paljon vähemmän kuin on suositeltu. Ryhmäkoot pyöristyivät 30:een yhtä opettajaa kohden monissa kouluissa, eikä materiaaleja saa hankkia.

Budjettiin pitäisikin jättää mahdollisuus myös joustavuuteen, silloin kun tuen tarpeessa tulee muutoksia kesken vuoden. Liian usein oppilaat jäävät selviytymään itseksensä, koska kenelläkään ei ole aikaa ja mahdollisuutta auttaa eteenpäin. Toivon, että nyt sovittu lisärahoitus riittää parantamaan tilannetta niin, että myös lapset ja nuoret sen huomaavat.

Opetusalalla huolestuttaa myös se, että oppivelvollisuuden pidentämisen tuomia lisäkuluja valtio ei olekaan täysimääräisesti näillä näkymin korvaamassa, toisin kuin luvattiin. Tämä näkyy puutteina peruskoulun jälkeisessä opetuksessa, kuten valtuutettu Sydänmaa nosti esille. Myös joudutaan karsimaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan rahoista. Näin ei ollut tarkoitus käydä. Tässä on selkeästi neuvotteluhaaste kaupungille.

Kouluissa kaksi kolmesta opettajasta kertoo harkinneensa alan vaihtoa. Varhaiskasvatuksen puolella rekrytointivaikeudet näkyvät jo karulla tavalla. Pahimmillaan päiväkodeista pyydetään hakemaan lapset pois kesken päivän, koska henkilökuntaa ei ole tarpeeksi. Panostukset varhaiskasvatukseen tulevat tarpeeseen. Samalla on kuitenkin tärkeää, että Helsinki sitoutuu lasten määrän mitoituksesta kiinni pitämiseen läpi koko hoitopäivän. Erilaisista mitoituskikkailusta on tärkeää päästä eroon.

Viiden miljoonan palkkaohjelmalla saadaan pieniä parannuksia niille aloille, joissa työvoimapula on suurin. Budjettiin neuvoteltu koronatoipumispaketti on merkittävä sote-alalle, kasvatukselle ja koulutukselle sekä kulttuurille ja liikunnalle. Samalla on tärkeää kehittää työoloja ja esimerkiksi sijaisten saatavuutta kaikilla työvoimapulasta kärsivillä aloilla. Koronan tuoma kuormitus ja kustannukset sekä jonojen kasvaminen ja hoitovelka sekä erikoissairaanhoidossa että perusterveydenhuollon puolella ovat iso haaste hoidon laadun ylläpitämiselle. Valtio on korvannut HUSille alle puolet koronakuluista, vaikka tässäkin lupailtiin täyttää korvausta. Erikoissairaanhoidon rahapula ja jonojen kasvu heijastuu myös perusterveydenhuollon puolelle. Lähetteet erikoissairaanhoidon tulevat takaisin. Tämä heijastuu paljon lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin.

24.11.2021

Budjettiin sovitun tärkeän koronatoipumispaketin kohdentaminen on tehtävä taidolla, jotta sen vaikuttavuus on mahdollisimman suuri.

Kiitos.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olemme saaneet valtavan määrän tekstiä luettavaksi tämän talousarvion käsittelyn yhteydessä. Olennaista budjettitietoa on sekoitettu hyvin paljon markkinointiviestintään. Lukijalle se tuottaa tietenkin haastetta, mikä on totta ja mikä on mielikuvitusta.

Kun luin tätä budjettia liitteineen läpi, käsiini osui tällainen kaupungin henkilöstötoimikunnan lausunto budjetista. Se on päivätty marraskuulle ja on aika tuore. Siinä todetaan minusta erittäin osuvasti seuraavalla tavalla:

”Helsingin kaupungin henkilöstön saatavuus ja pysyvyys näyttäytyy todellisena ja merkittävänä haasteena, mikä vaikuttaa työntekijöiden jaksamiseen ja palvelujen tasoon. Nyt henkilöstö on monessa tehtävässä jo jaksamisen äärirajoilla. Talousarviossa jatketaan ennätyksellistä investointitahtia, mutta lisäpanostukset henkilöstöön ovat minimaaliset. Tuottavuustavoitteet ovat vahvassa ristiriidassa tavoitteisiin turvata edes riittävät palvelut henkilöstövaltaisilla aloilla. Esimerkiksi hoitoalan tehtävissä puuttuu työntekijöitä, ja tarvittavat lisäpanostukset palkkaan ja resurssien lisäämiseen johtavat lukujen valossa tuottavuuden laskuun. Tuottavuutta tulisikin mitata palveluiden laadun parantamisena. Henkilöstöjärjestöjen mielestä kaupungin talousarvion tulee turvata ensisijaisesti henkilöstön riittävä määrä.”

Budjettikirjassa kuvataan myös, kuinka Helsingissä on ollut elokuussa 2021 noin 50 000 työtöntä työnhakijaa. Se vastaa keskikokoisen kaupungin koko väestömäärää ja on järkyttävän iso luku. Sitä vasten on ihan uskomatonta, kuinka voi olla niin suuri työvoimapula kaupungissa.

Monissa puheenvuoroissa on korostettu hyvää elämää ja sen tärkeyttä. Hyvään elämään ei kuulu väkivalta. Hyvään elämään ei kuulu lyöminen, tukistaminen, raapiminen tai tuuppiminen. Siihen ei kuulu minikäänlainen kiusaaminen päivähoitossa, ei koulussa tai työpaikalla. Jotta hyvä elämä voidaan turvata mahdollisimman monelle helsinkiläiselle, pitää henkilöstön määrä ja laatu olla kohdallaan päivähoitossa,

24.11.2021

---

kouluissa ja muissa palvelupisteissä. Sen tähden pidän erittäin tärkeänä sitä, että Helsingissä noudatetaan sellaista henkilöstöpolitiikkaa, että mahdollisimman osaavaa ja hyvää työvoimaa saadaan eri yksiköihin.

Kiitos.

Valtuutettu Teija Makkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Vaikka ulkoilualueiden ja lähiliikuntapaikkojen rakentamiseen lisätään ensi vuodelle rahaa, josta annan kiitosta, on meidän suuri lasten ja nuorten joukko, jonka tarpeisiin lähiliikuntapaikat tai tekonurmikentät eivät välttämättä vastaa. Alle kouluikäisistä jopa 80 % liikkuu liian vähän. 9. luokkaan mennessä 90 % oppilaista liikkuu liian vähän. Suunta on huolestuttava. Lasten ja nuorten liikkumiseen on kuitenkin mahdollista vaikuttaa kouluiässä muun muassa koulujen pihoja uudistamalla muotoon, joka tukee positiivisesti liikkumista.

Kuten budjetissa sanotaan kaskon toimialan kohdalla, liikkuminen on osa hyvinvointia ja sisältyy jokaiseen koulupäivään. Vaikka kuva osaltaan koordinoi liikkumisen ohjelmaa, lasten koulujen pihojen toiminnalliset muutokset ja perusparannukset toteutetaan talonrakentamisen investointiohjelman puitteissa kympin toimesta kaskon esittämien tarpeiden pohjalta. Ongelmaksi muodostuu korjauslistan loppupää kymmenen vuoden ohjelmassa, kun oppilaan peruskoulu kestää yhdeksän vuotta.

Tämä on johtanut siihen, että Helsingissä on ollut kouluja, joiden pihat ovat olleet surkeassa, ei liikkumista tukevassa kunnossa useita kymmeniä vuosia. Tästä esimerkkinä Maatullin nyt purettava ala-aste Koillis-Helsingissä, jonka piha pysyi samanlaisena ainakin vuodesta -96 asti, kun siirryn sieltä itse yläasteelle.

Lisääntyvien sisäilmaongelmien takia useiden koulujen pihaille on viime vuosina pystytetty parakkeja, jotka vievät tilaa lapsien liikkumiselta. Tekemisen puute koulun välitunneilla lisää turhautumista ja lasten välisiä keskinäisiä riitoja ja konfliktitilanteita. Lapsilla tulisikin olla mielekästä ja fyysiseen aktiivisuuteen innostavaa tekemistä välitunneilla.

Vuonna 2019 koulupihojen liikunnallisuuden parantamiseen tehtiin positiivinen poikkeus, kun kymmenen koulupihaa peruskorjattiin niiden

24.11.2021

---

liikunnallisuutta ja toiminnallisuutta parantaen. Korjattavat kohteet päätettiin kartoituksen perusteella. Olenkin yrittänyt kuvan lautakunnan jäsenenä tiedustella, miten huonokuntoisten pihojen liikunnallisuutta parannetaan tulevina vuosina, kun kaskon eikä kuvan talousarvioon tällaisia rahoja ole varattu.

Näen hyvin tärkeäksi edistää koulujen pihojen kunnostamista liikuntaa tukeviksi. Liikunta parantaa oppimiskykyä ja vaikuttaa kaikin puolin positiivisesti terveyteen. Vaikutukset ulottuvat niin fyysiseen, psyykkiseen kuin sosiaaliseen osa-alueeseen.

Lopuksi kannatan valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Jukka Järvinen

Hyvät valtuutetut. Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan tuoda esille päihdeettömät asumispalvelut ja vaikuttavan päihdetyön. Nyt ihmisiä kuolee päihteisiin ja ulos, kun vaikuttava päihdetyötä puuttuu. Helsingillä on varaa hoitaa kodittomat ja päihdeongelmaiset. Toivonkin, että sote-lautakunnassa budjetoidaan päihdeettömiin asumispalveluihin. Toki myös päihdeellisiä tarvitaan, koska kaikki eivät raitistu. Myös he tarvitsevat kodin.

Samaan aikaan täytyy päihdetyötä pystyä mittaamaan, sillä nyt tulokseton päihdetyö maksaa kaupungille kymmeniä miljoonia joka vuosi. Ei pakolla vaan motivoiden. Niin että huomioidaan koko perhe, jos sellainen vielä on. Me tarvitaan vaikuttavuutta perheisiin jo varhain. Silloin kun ongelmat eivät ole vielä liian suuria. Ihmiset haluavat osallisuutta ja tekemistä. Sitä nyt nopeasti asumispalveluihin.

Päihdeet ovat suurin tekijä ennenaikaiselle eläkkeelle, ja viime kädessä ne vievät hautaan. Aina jos ammattilaiset ja vaikuttava päihdetyö puuttuu. Voidaankin kysyä, mikä on ihmisen hinta. Vai ruokimmeko me panimoita ja päihdekulttuuria ihmisen hinnalla? Tähän kuuluu myös huumeet, joista nyt käydään edesvastuutonta keskustelua, salliako vai ei. Käyttöhuoneet vaiko ei. Ikävä kyllä porttiteoria on yhä totta, vaikka jotkut populistit toisin väittävät. Puhun kokemuksesta, sillä olen ammattilainen päihdesektorilla.

24.11.2021

Liikunta tuo merkitystä elämään. Tätä voisi tuoda lisää myös syrjäytyneiden elämään. Se on myös terveyden kannalta merkityksellistä. Kun päihteet jää pois, tarvitaan tilalle jotain muuta. Nyt se voisi olla liikuntaa. Tämä on myös osallisuutta lisäävää. Siksi toivon, että sote-lautakunta ottaa asian esille ja tekee tarvittavat toimenpiteet asian maaliin viemiseksi, niin että myös tuloksia voidaan mitata.

Kiitos.

Valtuutettu Oona Hagman

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Haluaisin kannattaa Mikael Jungnerin tekemää pontta, joka kuulostaa tai kuuluu näin:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta luoda Helsinkiin osallistavan demokratian suunnitelma, jolla vahvistetaan kaupunkilaisten tiedonsaantia ja vaikuttavaa osallistumista päätöksentekoon.

Voisin itse sanoa startup-yrittäjänä ja pitkään yrittäjänä olleena ja digitalisaatioimikunnassa tällä hetkellä istuvana, että kannatan ehdottomasti sitä, että voidaan tutkia myös vähän laajemmin sitä, miten voidaan kommunikoida paremmin digitaalisin keinoin. Digitalisaatio mainitaan erittäin monta kertaa kaupungin strategiassa. En siltikään ihan vielä näe, miten se konkretisoituu. Tämä konkretia on mielestäni erittäin tärkeitä.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä ymmärrän tämän ponnin sisällön, mutta samalla ymmärrän, että meillä on jo tollanen elin olemassa, nimeltään kaupunginvaltuusto. Mä en sikäli näe, että on järkevää lähteä tämän asian puolesta äänestämään.

Tässä mainittiin digipuolen kuvio, joka on toki tärkeitä. Mutta voisiko tätä vähän vielä jompikumpi valtuutettu perusteella enemmän, että

24.11.2021

---

miksi tämä ponsi on niin tärkeä? Mitä voisi mahdollisesti tarkoittaa tämän ponnin sisältö lisää?

Valtuutettu Mikael Jungner

Ihan selvyuden vuoksi pyysin puheenvuoroa varmistaakseni, että se, että aihetta sivuttiin, ilman että mainitsee suoraan sitä pontta, niin riittääkö se? Hyvä.

358 §

Esityslistan asia nro 8

SÖRNÄISTENTUNNELIN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Arvoisat valtuustokollegat.

Helsinki kasvaa, liikkumismuodot monimuotoistuvat ja alueet kehittyvät kasvavien asukasmäärien myötä. Meidän tehtävämme on varmistaa, että kehitämme Helsinkiä kokonaiskuva ja asukkaiden arjen sujuvuus huomioiden. Nopeasti kehittyvään ja kasvavaan Kalasatamaan, Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien liikenteen sujuvuuteen tarvitaan kaupunkilaisten liikkumista sujuvoittavia ratkaisuja. Tämä keskustelussamme oleva Sörnäistentunneli tarjoaa saman kaistakapasiteetin keskustaan saapuvalla autoliikenteelle kuin mitä autoliikenteelle on nyt tarjolla. Samalla nämä kaistat poistetaan maan pinnalta, jolloin maan pinnalta vapautuva tila otetaan muun liikenteen käyttöön. Esimerkiksi kävelyn ja pyöräliikenteen käyttöön sekä katuvihreälle. Näen Sörnäisten liikennetunnelin olevan siis olennainen osa myös jalankulun, pyöräilyn ja julkisen liikenteen kehittämistä Kalasataman alueella. Jokainen, joka on alueella vähänkään liikkunut, tietää, että liikenteen sujuvuutta, liikkumisen sujuvuutta ja viihtyvyyttä alueella on välttämätöntä kehittää.

Nykyinen katuverkko ei tarjoa Hermannin rantatien ja Sörnäisten rantatien pääkatujen epäjatkuvuuskohtaan sopivaa ratkaisua, kun aluetta kehitetään tiiviinä ja keskustamaisema alueena, jossa kävelyn,

24.11.2021

---

pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen palvelutaso nostetaan tavoittelulle tasolle. Katuverkon nykyinen laatutaso kestävyysnäkökulmasta ei ole riittävä Kalasataman tarpeisiin. On myös hyvä ottaa huomioon, että nykyistä katuverkkoa ylläpidetään autoliikenteen päävirran ehdoilla, jotta ruuhkautumisen haitat eivät vaikuttaisi laajemmin Helsingin elinvoimaisuuteen. Uudet kadut ja kaupunkirakenne on kuitenkin jo rakennettu perustuen siihen, että valtuusto on hyväksynyt Sörnäistentunnelin kaavoissaan. Kalasataman metroaseman ja sen lähiympäristön liikennetarkaisut ovat perustuneet Sörnäistentunnelin rakentamiseen jo Kalasataman osayleiskaavasta lähtien. Nyt Sörnäisten liikennetunneli on osa pitkäjänteistä jatkumoa, jossa kaupunki kasvaa ja sen halutaan kasvavan.

Lisäksi tunneli on ollut jo pidemmän aikaan osana kymmenvuotista investointiohjelmaa. Itse asiassa myös yhdessä pormestarikunnan puoleiden ja RKP:n kanssa esittelemässämme ja tänään käsittelemässämme talousarvioehdotuksessa Sörnäistentunneli on jo ensi vuoden osalta huomioitu. Myös yhteinen asuntotuotantotavoitteemme vaatii voimakasta panostamista infrastruktuuri-investointeihin. Pormestarina minulle on tärkeää, että niin suuret kuin pienet päätökset ovat hyvin valmisteltuja, ja niiden täytyy kestää myös kriittistä tarkastelua. Sörnäistentunneli on nähdäkseni tällainen hanke.

Kuten todettu, Sörnäisten liikennetunneli vapauttaa lisää katutilaa asunnoille, kulttuurille, julkiselle liikenteelle ja ihmisten elämälle. Tunneli helpottaisi kevyen liikenteen kulkua Kalasataman alueella. Sillä olisi myös melua ja välittömiä päästöhaittoja vähentävä vaikutus. Henkilöautoliikenteen väheneminen helpottaa Tukutorin ja Teurastamon kehittämistä. Ilman tunnelia Kalasatamaan muodostuisi pahimmillaan liikenteen pullonkaula, joka on päinvastainen skenaario sille, mitä viihtyisältä julkiselta tilalta odotamme.

Tässä päätöksessä on kyse myös Helsingin kokonaisvaltaisesta julkisen liikenteen visiosta. Sörnäistentunneli mahdollistaa Jokeri 0 -linjan toteuttamisen suunnitellun mukaisena. Monta hyvää keskustelua on käyty siitä, olisiko Jokeri 0 mahdollista toteuttaa ilman tunneliratkaisua. Keskustelun ja argumenttien tuoksina keskellä joudun yksinkertaisesti luottamaan virkakoneiston arvioon. Esitetyissä arvioissa ei ole löydetty ratkaisua, jossa Jokeri 0 -linjan toteuttaminen ilman tunneliratkaisua ei loisi Kalasatamaan liikenteen pullonkaulaa tai olennaisesti vähentäisi Jokeri 0 -linjan toimivuutta. Helsingin julkisen liikenteen tulevaisuutta rakennetaan raiteille, ja Sörnäistentunneli on tässä tavoitteessa askel oikeaan suuntaan.

Arvoisat valtuutetut.

24.11.2021

Lopultakin palaamme kokonaiskuvaan. Sörnäistentunneli kehittää julkisen liikenteen, kevyen liikenteen ja liikennejärjestelmän kokonaisuutta parempaan suuntaan. Kukaan ei kiistä sitä, etteikö tunneli lisääisi autoilua, mutta lisääntyvän autoilun määrä on varsin kohtuullinen ottaen huomioon hankkeesta saatavat hyödyt. Liikennettä simuloivissa malleissa ei ole myöskään voitu ottaa huomioon jalankulun ja pyöräilyn olosuhteiden parantumisen vaikutusta näiden kulkumuotojen kysyntään. Nähdäkseni on vain hienoa, jos voimme vähentää maan päältä kaistoja ja tarjota niiden tilalle parempia pyöräteitä sekä turvallisempia kävelyreittejä muuta liikkumista haittaamatta. Samalla sähköistyvä liikenne tarjoaa tulevaisuudessa ratkaisun autoilun suurimpaan haittavaiikutukseen eli päästöihin.

Kuten kaupunkistrategiakin, liikenne- ja kaupunkisuunnittelu on kokonaisuus, jossa mustavalkoinen ajattelu ei yleensä johda kokonaisuuden kannalta parhaaseen lopputulokseen. Jokainen päätös on kuitenkin osa suurempaa kokonaisuutta. Sikäli kuin minä pystyn tätä arvioimaan, niin tunneli on Helsingin strategisessa kehittämisessä hyvin perusteltu.

Arvoisa puheenjohtaja, kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Korjaan joitakin pormestarin puheenvuoron yksittäisiä asiavirheitä. Laajemman poliittisen kommentaarin annan omassa puheenvuorossani.

Sörnäistentunneli ei perustu Kalasataman osayleiskaavaan. Osayleiskaavaa laadittaessa Sörnäistentunnelista ei vielä ollut suunnitelmaa. Kalasataman alueen kaavoissa ei Sörnäistentunneli ole ollut edellytyksenä yhdellekään kaavalle. Kaavoissa ei tällaisia mainintoja ole. Kaavoissa laitetaan aina maininta hankkeista, jotka ovat niille edellytyksenä. Kaikki hankkeet on voitu toteuttaa riippumatta tunnelista. Tämä on kysymys, josta oli vuonna 2013 eri käsitys, mutta sittemmin todettiin, että kaikki voitiin rakentaa.

Sörnäistentunneli myös vähentää kävelyn ja pyöräilyn määrää mallinusten mukaan, jotka siinä on tehty. Olemme useasti kuulleet, että se kuitenkin varmasti lisää niitä, mutta miksi tätä sitten ei ole mallinnettu millään tavalla? Sen mallintamiseen on olemassa työkaluja. Tässä tapauksessa niitä vaan ei ole jostain syystä käytetty.

24.11.2021

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Säästän laajemman poliittisen kommentaarin niin ikään erilliseen puheenvuoroon, mutta kummeksun kuitenkin valtuutettu Kivekkään edellistä lähestymistapaa asiaan, jossa hän osoittaa tai väittää korjaavansa asiavirheet puheenvuorossa, jossa pormestari kuvaa kaupunginhallituksen esityksen kokonaisuutta, siihen sisältyviä osakokonaisuuksia, niitä tavoitteita, joita kaupunginhallituksen esityksellä on, ja niihin kytkeytyviä erilaisia kysymyksiä.

Minusta valtuutettu Kivekäs asetti pormestarin puheenvuoron omassa puheenvuorossaan sellaiseen valoon, jota ei voida pitää ainakaan tarkoituksenmukaisena, mutta en tiedä, voidaanko hyväksyttävänäkään.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Esitän tämän asian palauttamista valmisteluun. Tarkoituksena, että meille valmistellaan sellainen kokonaissuunnitelma Kalasataman ja Junatien alueen liikenteestä, jossa liikenne kulkee maan pinnalla ja jossa kaupunkistrategian tavoitteet niin päästövähennyksistä, joukkoliikenteestä, viihtyisästä kaupunkitilasta, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksistä kuin myös autoliikenteen tavoitteet toteutuvat. Nyt käsittelyssä oleva suunnitelma sellainen ei ole.

Itse hyvin harvoin esitän täällä vastakkaista näkemystä kaupunkimme valmistelusta tuleviin suunnitelmiin. Miksi kuitenkin nyt näin? Meillä on tänä iltana erinomainen mahdollisuus vihdoinkin edellyttää sellaista suunnitelmaa, jota meille vielä tästä alueesta ei ole laadittu. Meidän on mahdollisuus edellyttää sellaista suunnitelmaa, joka toteuttaa niitä tavoitteita, joita liikenteelle ja viihtyisälle kaupunkitilalle olemme asettaneet.

Kaupunkisuunnittelussa ja liikennejärjestelmän suunnittelussa prosessit ovat pitkiä ja vanhat suunnitelmat elävät uusien suunnitelmien sisällä usein pitkään. Usein tämä on hyvä asia. Tässä tapauksessa näin ei ole. Tässä tapauksessa se polkuriippuvuus, jossa tämä tunnelihanke on elänyt jossain muodossa 2010-luvun alkupuolelta, mutta ei ole ikinä ollut Kalasataman rakentamisen edellytys tai esimerkiksi Jokeri 0:n edellytys, meidän kannattaisi katkaista tämä polkuriippuvuus ja

24.11.2021

---

suunnitella tämän päivän viihtyisää kaupunkia, jota eivät haljo laajat rampit, jotka heikentävät kävely-ympäristöä ja tekevät kaupungista epäviihtyisää.

Hanke on hintava. Kilometrihinnaltaan kallein yksittäinen hanke, liikennehanke Helsingissä. Sellaista hanketta kannattaa miettiä pitkään ja tarkkaan. 200 miljoonaa on paljon siitä, että saamme päästöjä kasvuun. 200 miljoonaa on paljon siitä, että saamme lisää ruuhkapisteitä ja että kävelyn ja pyöräilyn olosuhteet heikkenevät.

Tämä hanke toden totta vähentäisi autoliikennettä joissakin paikoissa erityisesti Kalasataman kauppakeskuksen ympäristössä. Samaan aikaan valmistelumateriaalin perusteella selkeästi se lisää automäärää, lähipäästöjä, kaiken kaikkiaan päästöjä, terveydelle haitallisia päästöjä lukuisten asuinalueiden läheisyydessä. Etelä-Hermannin asukkaat kärsisivät tästä hankkeesta ehkä eniten. Myös Diakin ja Arcadan opiskelijat. Hakaniemen ja Näkinpuiston lähellä liikennemäärät ja ruuhkautuminen lisääntyisi. Näin kävisi myös Kruununhaassa. Tämä hanke myös vaikeuttaisi sitä, miten teemme viihtyisää keskustaa, koska tämä hanke lisää liikennemääriä myös Esplanadilla. Nämä eivät ole toivottavia kehityskulkuja. Itse asiassa näitä vaikutuksia, rampeja ja autoliikenteen lisääntymistä asuinalueiden lähellä, ei myöskään ole tässä mallinnettu.

On kysytty, onko meillä vaihtoehtoisia mahdollisuuksia toteuttaa Jokeri 0. Tässä palautusehdotuksessa, jonka olen tehnyt, on hahmoteltu yhtä sellaista. Nykyinen liikenneministeri on julkiseen keskusteluun tuonut yhden vaihtoehdon. Ne suunnittelijat, jotka voittivat Junatien kilpailun, hahmottelivat yhtä vaihtoehtoa. Mitään näistä suunnitelmista ei ole tutkittu loppuun asti, mutta nekin kertovat siitä, että vaihtoehtoja totta kai on. Meidän tehtävämme tässä salissa tänään on päättää, tutkitaanko ne todella ja tehdäänkö juuri niistä todellisuutta.

On tunnettua, että oma edeltäjäni kaupunkisuunnittelun apulaiskaupunginjohtajana ei vienyt tätä hanketta eteenpäin. Tähän on suhtautunut kriittisesti eräs toinenkin entinen kaupunkisuunnittelusta vastannut virkamies. Kuten myös nykyinen liikenneministeri ja minä kaupunkisuunnittelun apulaispormestarina. Mielestäni tämäkin kertoo jotain. Hanke ei ole onnistunut vakuuttamaan monia sellaisia henkilöitä, jotka näiden asioiden parissa tekevät työtään.

Mielestäni olisi helsinkiläisten etu, että palautamme tämän suunnitelman valmisteluun ja lähdemme 2020-luvun kaupungin rakentamisesta.

Kiitos.

24.11.2021

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kummeksun sitä, että arvostamani kollega apulaispormestari Sinnemäki apulaispormestariroolissa ja -ominaisuudessa esittää palautesiestystä oman lautakuntansa ja myöhemmin kaupunginhallituksen esitykselle. Sillä on sekä lautakunnan että kaupunginhallituksen enemmistö takanaan. Toivon, että tänään myös valtuuston enemmistö. Sitä on valmistellut perusteellisesti virkaorganisaatio. Apulaispormestari Sinnemäen toimialan organisaatiosta on annettu erittäin hyvät, perusteelliset ja laadukkaat selvitykset moniin kysymyksiin, jotka tässä on askarruttanut. Toivon, että kun tätä keskustelua tänään käydään, nämä vastaukset ja hyvin perusteellisen virkavalmistelun kannanotot pääsevät myös ääneen tässä salissa. Vaikka arvostamani kollega apulaispormestari Sinnemäki niin ei ilmeisesti aio tuoda esiin.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toivon, että voimme käydä tätä keskustelua tänään asia-argumentein. Meillä on erilaisia näkökulmia, joista lähestymme tätä asiaa. Toivon, että annamme näiden asia-argumenttien puhua puolestaan. Olen hienan pettynyt siihen, miten apulaispormestari Sinnemäki kuvasi Sörnäistentunneli-hanketta, jota hän selvästi vastustaa. Toivoisin, että kuitenkin annetaan faktojen olla faktoja. Mielestäni hän ei kuvannut aivan faktoilla hanketta, kun hän väitti, että tämä hanke heikentää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita tällä laajalla Kalasataman alueella. Tilanne on nimittäin se, että tällä hankkeella parannetaan kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita erityisesti Kalasataman metroaseman ja Redin välittömässä läheisyydessä. Toivon, että pitäydymme kuitenkin faktoissa tässä keskustelussa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja pormestari Vartiainen esitteli kaupunginhallituksen enemmistön näkemyksen. Nähdäkseni, apulaispormestari Sazonov, on aivan asianmukaista, että myös tuodaan toinen näkemys täällä salissa esille. Tämä on asia, josta voi olla perustellusti

24.11.2021

---

puolesta tai vastaan. Nähdäkseni apulaispormestari Sinnemäki oli täysin oikeassa sanoessaan, että tämä heikentää kevyen liikenteen olosuhteita. Tämä tulee merkitsemään sekä Sörnäisten rantatiellä että Hermannin rantatiellä erittäin pitkää poikittaisliikennettä, kevyttä liikennettä estäviä rampeja. Ne tulevat olemaan vielä juuri Helsingin kaupungin, Hekan talojen edessä, ja siihen tulee erittäin suuret ruuhkat.

Musta meidän kannattaa tässä nimenomaan faktapohjaisesti verrata hyviä ja huonoja puolia ja arvioida, onko järkevää laittaa 180, 200 tai 250 miljoonaa euroa tällaiseen hankkeeseen. Puhun vähän laajemmin omassa puheenvuorossani asiasta.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan lautakunta ja kaupunginhallitus ovat tähän päätökseen ottaneet aikaisemmin kantaa, mutta valtuusto voi päättää toisin, sillä elämme demokratiassa. Kaupunginhallituksessahan äänestys oli erittäin tiukka. Se meni äänin 8–7 tämän tunnelin hyväksi. Mutta täällä valtuustossa voimme demokratiassa päättää toisin ja pidättäytyä tästä ilmastolle haitallisesta hankkeesta.

Ledamoten Mia Haglund (replik)

Tack, ordförande.

Valtuutettu Heinäluoma peräänkuulutti apulaispormestari Sinnemäeltä faktoja. Virkahenkilöiden tekemien laskelmien mukaan tunnelin arvioidaan lisäävän autoliikennettä 1 900 matkalla vuorokaudessa. Vastavasti se pienentäisi sekä joukkoliikenteen käyttäjiä noin tuhannella että pyöräilyä ja kävelyä noin 600 matkalla. Tämä ei ole poliitikkojen valmistelemissa numeroissa, vaan virkahenkilöiden tekemiä mallinnuksia, jotka osoittavat autoilun lisäämisen. Mihin se autoilu lisääntyy? Se lisääntyy Kalasataman ympäröiviin kaupunginosiin, josta tunnelin suuaukot tulevat. Se on Hermanni, Arabia, Hakaniemi, Kruununhaka ja ei vähimmäisenä ydinkeskusta ja Espat. Jos tämä ei ole autoilun lisäämistä, niin en tiedä kyllä, mistä faktoista täällä puhutaan.

24.11.2021

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Haglund jo nostikin nämä numerot esiin. Tosiaan tunnelin suunnitelmien mukaan se vähentää kävelyä ja pyöräilyä ja joukkoliikenteen käyttöä. On totta, että siinä mallinnuksessa ei ole otettu huomioon ympäristön paranemista Redin ympäristössä kauppakeskuksen viressä. Ei ole myöskään otettu huomioon kävely-ympäristön heikkenemistä tunnelin ramppien ympäristössä. Ei ole otettu huomioon Esplanadin, Pohjoisrannan, Siltavuorenrannan ja Hakaniemen kohoavien automäärien aiheuttamaa kävely-ympäristön heikkenemistä.

Emme voi tämän valmistelun perusteella sanoa, että kävelyn tai pyöräilyn kannalta kokonaisuus paranisi, koska sitä ei ole selvitetty. Sitä olisi mahdollista selvittää erityisesti pyöräliikenteen osalta. Se ei ole edes kovin monimutkaista. Mallit ovat olemassa. Kävelynkin on välineitä. Niitä vaan ei ole käytetty, koska tunneli on tehty autohankkeena.

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauspuheenvuoroni ensimmäinen ydin oli nimenomaan saada virka-valmistelua, faktapohjaa ääneen. Sitä tässä keskustelussa varmasti tarvitsemme. Kun katsoo esimerkiksi tätä kysymys–vastaus-aineistoa, joka liitemateriaalissa on, niin siellä tuodaan vain esimerkkinä esiin, että vain tämä ratkaisu mahdollistaa esimerkiksi Tukutorin alueen muuttamisen huomattavasti kävelypainotteisemmaksi. Se mahdollistaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantamiseen, mihin valtuutettu Kivekäskin viittasi eikä kiistänyt sitä. Ja toteaa, että ne ovat yleensä lisänneet näiden kulkumuotojen kulkutapaosuutta myös kansainvälisesti vertaillen ja Helsingin omien kokemusten mukaisesti. Se nostaa esimerkiksi Teurastamon ja Suvilahden viihtyisän kävely-yhteyden rakentamisen. Muutenkin alueen katuverkon muuttamisen kevyelle liikenteelle mielekkäämmäksi. Eli kyllä täältä aineistosta tämänkaltaista faktaa, mustaa valkoisella löytyy.

Valtuutettu Mikael Jungner (vastauspuheenvuoro)

Rivivaltuutetun näkökulmasta tilanne on hieman erikoinen, jos toimialasta vastaava virkamies virkavastuulla ensin kertoo meille, että asiat

24.11.2021

---

ovat näin, ja sen jälkeen samasta alueesta vastaava apulaiskaupunginjohtaja toteaa, että asiat eivät ole näin, koska hänestä tuntuu siltä. Nyt en siis mitenkään väheksy apulaispormestarin näkemyksen faktapohjaisuutta, vaan tämä ristiriita herättää hieman huomiota. Totta kai on oikeus puhua ja pitääkin olla oikeus puhua. Jatkoa ajatellen ehkä koko pormestarihallinnalla voisi miettiä siitä näkökulmasta, että jos jokainen sellainen asia, jossa on joku potentiaalinen identiteettipolitiikan kulma, kääntyy tämäläiseksi jännitteeksi, jossa voisivat kuvitella, että virkamiesten on suhteellisen vaikea puolustaa näkemyksiään ohi apulaiskaupunginjohtajan, niin toivoisin, että tätä ei hirveän usein tapahtuisi.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa ja kansalaiskeskustelussa on kaksi asiaa häirinnyt. Ensinnäkin se, että nyt aletaan riitelemään esittelijän perusteluista. Ne on varmasti paikallaan ja sinänsähän ihan todenmukaisia, mutta totta kai niitäkin voidaan haastaa. Ne on tehty jollain metodilla, ja varmasti on muitakin metodeita ja mittareita mitata asioita ja tutkia.

Toisekseen tämä, mikä liittyy tähän pistemäisen tarkasteluun, mikä on noussut esille, että tämä tunneli itsessään lisää autoilua niin ja niin paljon. Tai vähentää Tai vähentää pyöräilyn ja jalankulun edellytyksiä. Toki varmasti näin, mutta eihän me liikennettä pistemäisesti hoideta, koska me voidaan vaikuttaa liikenteeseen ja autoiluun pysäköintipolitiikalla, ruuhkamaksuilla ja monilla muilla metodeilla. Näiden kokonaisvaikutuksestaan syntyy se päätös, lähteekö yksilö autolla vai jollain muulla kulkupelillä. Se myös toisena, että ei se itsessään se tunneli niitä 1 700:a autoa tuo. Tai varmasti tuo, jos ei mitään muuta tehdä, mutta toki meillä on valtavasti muita keinoja vaikuttaa autoiluun. Toivoin, että saataisiin esimerkiksi ruuhkamaksut mahdollistava laki, jotta se olisi yksi keinovalikoimassa oleva vaihtoehto.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilmettelen suuresti puheenvuoroja, joissa täysin ohitetaan se, kuinka apulaispormestari Sinnemäen tekemä palautushan on tehty täysin virkavalmisteluun tuottamaan materiaaliin perustuen. Se perustuu siis valmisteluun tuottamiin faktoihin tunnelihankkeesta.

24.11.2021

Valtuutettu Jungnerille toteaisiin, että tällaiset isot hankkeethan olisi hyvä valmistella alun alkaen huolellisemmin. Siten, että selvitetään aidosti kaikkia vaihtoehtoja. Tässähän kaikki suunnitelmat perustuen tämän alueen suunnitteluun perustuvat sille, että ne on kaikki tehty tunnelivaihtoehto oletusvaihtoehtona. Sen takia olisi todella tärkeää, että tänään tehtäisiin päätös, että selvittäisimme aidosti muita vaihtoehtoja, joissa ei tarvitsisi laittaa 180 miljoonaa euroa kalliiseen ja epätehokkaaseen autotunneliin.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluaisin muistuttaa siitä, että Helsingin vanha keskusta on koteja täynnä. Se on asuttu metropolin keskusta. Siellä ei ole pelkkiä monumentteja ja huvialueita ja ravintoloita ja museoita. Vaan siellä on nimenomaan koteja. Ihmisten pitää päästä liikkumaan sieltäkin sujuvasti sekä itään että länteen että pohjoiseen. Samaan liittyy julkisen liikenteen houkuttelevuus. Ihmiset käyttäisivät julkista liikennettä pidemmältäkin Helsinkiin tullessa, mikäli linjaratkaisuissa huomioitaisiin ihmisten tarpeet. Tällä hetkellä muun muassa pohjoisesta HSY:n ympäristökuntien asukkaat ovat siirtyneet omiin autoihinsa, koska suorat bussiyhteydet on poistettu keskustaan.

Kolmas vielä asia on se, että maanpäälliseen julkiseen liikenteeseen tämän tunnelin avulla tulee nopeutta, joka osaltaan myös houkuttelee sen käyttöön.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihmettelen, mistä ne tuhannet autot tulee Esplanadilla, Pohjoisrantaan tai Kaivopuistoon tai johonkin muuhun kohtaan. Jos yksi puolentoista kilometrin tunneli rakennetaan johonkin parin kilometrin päähän tästä, niin eihän ne voi lisääntyä, kun on kerran todettu, että autoliikenne lisääntyy 0,08 %. Ei se ole tuhansien autojen lisääntyminen Esplanadilla.

24.11.2021

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Hermannin rantatiellä kulki vuosituhanen alussa noin 18 000 autoa. Koko tämän vuosituhanen Hermannin rantatiellä on kulkenut noin 18 000 autoa konelaskentapisteen kohdalla siellä pohjoisosassa. Vuonna 2008 ennustettiin, että Hermannin rantatien liikenne kasvaa 41 000 autoon vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2013 ennustettiin, että Hermannin rantatien liikenne kasvaa 52 000 autoon vuoteen 2035 mennessä. Anteeksi, eka oli -25. Vuonna 2021 ennustetaan, että Hermannin rantatien liikenne kasvaa 26 000 autoon vuoteen 2030 mennessä.

Jotkut ovat saattaneet nähdä samannäköisiä käyriä kuin tässä takanani. Internetissä jossain. Tätä kutsutaan systemaattiseksi ennustevirheeksi. Se tarkoittaa, että toistuvasti ennustetaan samalla tavalla väärin. Se johtuu siitä, että tavassa, jolla ennustetaan, on virhe. Tätä tapahtuu ihan yleisesti väestöennusteessa, liikennesuunnittelussa, niin edelleen. Ja tätä tapahtuu Helsingissäkin. Vuonna -92 Turunväylällä kulki 40 000 autoa, ja sinne ennustettiin tulevan vuoteen 2012 mennessä 70 000. No, 2012 siellä kulki 37 000. Sinne ei rakennettu sitä tunnelia, mitä silloin ennustettiin. Tai siis perusteltiin tällä ennusteella. Hakamäentiellä vuonna 2009, kun se oli valmistunut, ennustettiin, että vuoteen 2020 mennessä 35 000 auton liikenne kasvaisi 50 000:een. Ei kasvanut. Ennen koronaa se oli 37 000, koronavuonna 31 000.

Taustalla on ajatus siitä, että mallilla, jossa ensin ennustetaan liikenteen kasvavan, perustellaan uusia välttämättömiä autoväyliä, koska liikenne muuten tukkeutuu. Ja näillä autoväylillä liikenne saadaan kasvamaan. Mutta jos niitä autoväyliä ei rakenneta, liikenne ei kasva. Helsingin keskustan ja kantakaupungin autoliikenteen määrä saavutti huipunsa 80-luvun lopussa. Sen jälkeen se on ollut tasainen ja pikkuhiljaa laskenut. Itse asiassa 2000-luvulla koko kaupungin autoliikennemäärä ei enää konelaskentapisteissä ole olennaisesti kasvanut, vaan ollut melko vakaa.

Sörnäistentunneli perustui alkujaan ajatukselle huomattavasti suuremmasta liikennemäärästä. Ne on nuo ennusteet tuolla, se 41 000. Sen varaan todettiin välttämätön tarve, kun pelättiin, että automäärä Hermannin rantatiellä, Kalasataman metrisellä on kohtuuton. Sinnekin ennustettiin jotain 40 000:tta. Ja jos rakennetaan tunneli, sinne saadaan 17 000 autoa, mitä pidettiin hyväksyttävänä.

24.11.2021

No, tämänkertaisissa ennusteissa ilman tunnelia siellä... Ei kun anteeksi, ilman tunnelia siellä kulkee 14 000 autoa, 14 400. Eli nyt ilman tunnelia ennustettu automäärä on itse asiassa jo pienempi kuin alun perin oli se, mitä tunnelin avulla pyrittiin painamaan alas. Silti edelleen ennustetaan kasvua. Tämä kasvu on kaikkien tähän liittyvien selvitysten taustalla. Argumentaatio, mahtuuko Herttoniemestä Pasilaan ja Meilahteen kulkeva ratikka kulkemaan, perustuu siihen oletukseen, että automäärä kasvaa. Että Lahdentien suunnasta tulee 6 000 tai 10 000 autoa enemmän kuin nykyään kohti keskustaa. Ja tämä kasvu ei mahdu sinne yhdessä ratikan kanssa.

Ongelma on systeeminen. Ongelma on, että meidän liikennesuunnittelu perustuu vanhanaikaiseen ajattelutapaan, josta monissa maissa on jo luovuttu ja jota itse asiassa edes Aalto-yliopistossa ei nykyään enää opeteta. Tämä on se taustalla oleva ongelma, minkä takia me tätäkin keskustelua nyt käymme.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Kivekkäälle tästä hienosta graafista, mikä helpotti esityksen seuraamista. Joskin jäin hämmentyneeseen olotilaan. En tämän graafin takia vaan sen takia, kun tässä edellinen vihreä totesi, että hanketta vastustetaan sen takia, että autoilu on lisääntynyt liikaa Espalla. Valtuutettu Kivekkään mukaan hanketta vastustetaan sen takia, että liikenne ei itse asiassa tulekaan lisääntymään. Jäin vähän hämmentyneeseen tilaan. Mikä tässä nyt tilanne on? Vastustetaanko sen takia, että liikennettä tulee lisää vai sen takia, että liikennettä ei tulekaan lisää?

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kivekäs on hankkeen erittäin aktiivinen ja ponteva vastustaja. Hän tuli käymään asian läpi yhdellä graafilla. Me haemme tässä ratkaisua liikennejärjestelmän kokonaisuuteen ja alueen rakenteeseen, jonne on kaavailtu kymmeniätuhansia asukkaita ja sinne on jo niitä tulut. Me haluamme ratkaisua alueen viihtyisyyteen, kevyen liikenteen, kävely- ja pyöräilyolosuhteiden parantamiseen,

24.11.2021

---

joukkoliikennehankkeiden sujuvuuteen ja myös pohjois–etelä-suuntaisen liikenteen sujuvuuteen.

Kysymys on kaupunkisuunnittelu- ja koko sen kaupungin kohdan kokonaisuuden nivovasta hankkeesta, eikä yksittäisen graafin esittelystä. Mikä numerotaituri Kivekkäältä tietenkin hyvin onnistuu, ei siinä mitään.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Merelle selvennyksenä. Jos tunneli rakennetaan, se tuo lisää liikennettä keskustaan. Jos tunnelia ei rakenneta, se ei tuo lisää liikennettä keskustaan. Pahoitteluni, jos olin epäselvä. Tunneli, autot. Ei tunnelia, ei autoa.

Valtuutettu Sazonovin puheenvuorosta en erottanut jotain argumenttia, johon olisi tarkoitus vastata.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On kysymys siitä, uskotaanko vihreiden tällä hetkellä harrastamaa viisastelua vai uskotaanko näitä asiantuntijoiden tekemiä tekstejä. Kuten täältä suoraan esittelytekstistäkin luetaan, tunneli mahdollistaa pääkatuverkon autoliikenteen ohjaamisen voimakkaasti kasvavan Kalasataman alueen ohi sekä rauhoittaa maanpäällistä katutilaa ja sujuvoittaa kaikkien kulkumuotojen liikkumista alueella. Varsinkin Kalasataman metroaseman ympäristö hyötyy läpiajoliikenteen poistamisesta, mikä hyödyttää erityisesti tulevaisuudessa kasvavaa bussiliikennettä. Ja niin edelleen. Itse luotan kuitenkin tähän valmisteluun, missä on näitä suunnitelmia tehty.

Apulaispormestari Sinnemäki viittasi myös kaupunginvaltuutettu Harkan tekemään, tai hänen ystävänsä tekemään, selvitykseen, joka kuitenkin kuitataan sillä tavalla muun muassa meidän liikennesuunnittelu-päällikön suulla, että kaikki, mitä siinä esitetään, on jo useampaan kertaan suunniteltu. Se on enemmän harrastelijamainen työ kuin vakavasti otettava perusteellisesti tehty suunnitelma.

24.11.2021

Valtuutettu Mikael Jungner (vastauspuheenvuoro)

Vaikka valtuutettu Kivekkään puheenvuoro ymmärrettävästi antaa aiheita myös vähän koomisiin tulkintoihin, niin itse asia mun mielestä on todellinen ja merkittävä. Kaikki se, mikä avoimuudessa tai viestinnässä tai selkeydessä tai infografiikassa tai kansalaiskeskustelussa, säästetään, niin siitä kärsitään tämäntyyppisissä keskusteluissa, jossa on hyvin paljon asioita, joista ei tiedetä ja joita ei tutkita. En sanoisi, että tätä kannattaa siihen pysäyttää, mutta olen valtuutettu Pasasen kanssa täsmälleen samaa mieltä siitä, että jatkoa ajatellen kannattaa ihan eri otteella panostaa viestintään ja kansalaiskeskustelun virittämiseen. Koska olemme jo täällä nähneet ja kuulleet, että tämänkin talon ulkopuolelta löytyy huomattavasti osaamista ja ymmärrystä ja asiantuntemusta näihin kysymyksiin.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

En kannata Sörnäistentunnelin rakentamista. Sen sijaan kannatan valtuutettu Sinnemäen tekemää palautusesitystä, jos sitä voi tässä vaiheessa kannattaa, niin kuin käsittääkseni voi.

Selvitysten ja taustatyön mukaan tämä tunneli lisää autoilun määrää merkittävästi. Niin kuin täällä on moneen kertaan todettukin, niin pyörällä, kävellen ja joukkoliikenteellä tehdyt matkat vähenevät melkein vastaavasti. Tämä ei mun mielestä ole ollenkaan se suunta, johon menemällä me saavutetaan ne kunnianhimoiset ilmastotavoitteet, jotka ollaan juuri tänä syksynä sovittu. Ihan vastikään. Autoilun päästöt ovat suuret, ja niiden määrän lisääminen ei vaan oo se tie, jolla me saavutetaan hiilineutraalius tai hiilinolla. Myös itse tunnelin rakentamisella on kiistatta päästövaikutuksia.

Mä ajattelen, että silloin kun kaupunkisuunnittelussa laitetaan autot etusijalle, ei tehdä viihtyisää kaupunkitilaa kaikille. Tunnelin rakentaminen itsessään ja sen suuaukot lähinnä haittaa ilmasto- ja ihmisystävällisempää kevyttä liikennettä. Tunneli luo pitkiä pätkiä, joissa kadun ylittäminen on tosi vaikeata.

Toisin kuin monesta suunnasta on väitetty, ei tämän alueen joukkoliikenne ja Jokeri 0 mitenkään itsestäänselvästi vaadi tunnelin rakentamista. Mä näen, että tällä hetkellä me tarvitaan kaikista eniten kunnollinen selvitys alueen liikenteen vaihtoehdosta. Vaikka kaikki Helsingin

24.11.2021

---

autot muuttuisi vähäpäästöisiksi sähköautoksi jo huomenna tai lähivuosina, niin joka tapauksessa autot vie tosi paljon tilaa kantakaupungista, jossa sitä tilaa ei ole liikaa. Autoilun vähentämisen tulee mun mielestä olla tavoite itsessään. Oli se niiden polttovoima mikä tahansa.

Se on myös ihan selvää, että se itse tunneli ei ole yhdenkään auton lopullinen päätepiste. Mun mielestä on puhuttu aivan liian vähän siitä, minne se lisääntyvä autoliikenne lopulta päättyy. Ei myöskään olla keskusteltu tarpeeksi siitä, että haluammeko antaa lisääntyneelle autoliikenteelle lisää tilaa muualla kaupungissa. Ja niin kuin on tänäänkin moneen kertaan jo todettu, tunnelin kustannukset itsessään on tosi suuret. Sen rakentaminen on ihan vähintään sen 180 miljoonaa, ja sen päälle se maksaa kaksi miljoonaa euroa vuodessa sen ylläpitäminen pelkästään. Mä näen, että Helsingillä olisi näille rahoille paljon parempaakin käyttöä. Ne voitaisiin käyttää sellaisiin investointeihin, jotka edistää meidän ilmastotavoitteiden saavuttamista. Eikä ainakaan niitä pitäisi käyttää semmoisiin investointeihin, jotka heikentää meidän mahdollisuuksia saavuttaa meidän ilmastotavoitteet.

Meillä on myös tämä korona, joka on kestänyt kohta kaksi vuotta, ja senkin jälkihoitoon lisää rahaa tarvittaisiin koko ajan.

Mä toivonkin tänään, että emme päätä rakentaa tätä tunnelia, vaan että oikeasti selvitetään kunnolla vaihtoehtoja, ennen kuin tehdään kallis autoilua lisäävä investointi- ja rakentamispäätös.

Kiitos.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todella kun tämän suunnittelun lähtökohtana on ollut tunneli ja vain tunneli ja vaihtoehtoa ei ole valmisteltu, jouduin aivan poikkeuksellisesti teettämään oman rivivaltuutetun päätökseni perustaksi oman selvityksen, jota valtuutettu Rautava epäurheilijamaisesti väheksyi. Arkkitehti Olli Hakanen on kokenut kaupunkisuunnittelija, ja olen hyvin kiitollinen hänelle tästä pyyteettömästä kansalaispalvelusta.

Tänään Helsingin Sanomissa päästiin vihdoinkin vertailemaan vaihtoehtoja. Kaksi professoria suhtautui vaihtoehtoon myötämielellisesti, ja kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö odotetun tuomitsevasti. Minua jännitti, missä on meidän virhe. Se oli se, että ehdotimme

24.11.2021

---

purettavaksi yhden talon tielinjauksen tieltä. Tämä säilytettävä toimistotalo on ilmeisesti Helsingin kallein rakennus, 180 miljoonaa tai luultavasti paljon enemmän.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos paljon valtuutettu Hiltuselle ja Harakalle oikein hyvistä puheenvuoroista. Itse asiassa mun vastauspuheenvuoro oli edelliseen keskusteluun, mutta se jotenkin poistui tuolta. Olisin halunnut siinä kommentoida kokoomuksesta esitettyjä väitteitä, että halutaan ratkaisuja liikennejärjestelmän kokonaisuuteen sekä viihtyisää kaupunkia. Näihin kumpaankaan tämä tunnelihan ei millään tavalla vastaa. Se sementoi vanhanaikaista ja ilmastohaitallista liikennejärjestelmää, joka luo erittäin epäviihtyisää kaupunkitilaa, vähentää nimenomaan kävelyä, oleilua, pyöräilyä. Sellaista viihtyisyyttä ja sellaista kaupunkitilaa, jossa ihmiset haluaisivat viettää aikaa.

Meidän pitäisi nimenomaan suunnitella meidän liikennejärjestelmiä kokonaisuutena ja miettiä, mikä on se kestävin ja tehokkain tapa siirtää mahdollisimman paljon ihmisiä lyhyessä ajassa paikasta toiseen. Tällaiset autoliikenteen sujuvuuteen perustuvat tunnelit eivät ole siihen kaikista tehokkain vaihtoehto edes autoilulle.

Valtuutettu Dani Niskanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kalasadamassa asuu tällä hetkellä noin 8 000 ihmistä. Kun alue on valmis, siellä asuu noin 30 000 ihmistä. Siellä on noin 10 000 työpaikkaa. Jos tunneli jätettäisiin rakentamatta, tämän alueen liikenteestä tulisi kestävämmän ruuhkaista. Tämä myös haittaisi kevyen liikenteen kulkuvälineillä alueella liikkumista. On selvää, että Sörnäistentunneli tarvitaan.

Sörnäistentunneli on win-win-ratkaisu Helsingille. Kyllä, se parantaa autoilun edellytyksiä. Sen lisäksi se parantaa joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun edellytyksiä, kun autot saadaan maan päältä häiritsemästä maan alle. Ilmastosyilläkään tunnelia ei oikein järkevästi voi vastustaa, kun tiedämme päästöttömän liikenteen tekevän tuloaan kovaa vauhtia. Vähennetään päästöjä, ei ihmisten liikkumista.

24.11.2021

Haluaisin kysyä erityisesti sieltä salin vasemmalta laidalta, miksi te ette haluaa parantaa joukkoliikenteen, pyöräilyn ja jalankulun edellytyksiä Helsingissä. Juhlapuheissa kyllä kannatatte näitä, mutta ette tässä asiassa. Ainoa johtopäätös, mihin tässä voi päätyä, on se, että kyse on autoilun ideologisesta vastustamisesta. Tämä on minusta tosi surullista. Hyvää Helsinkiä ei rakenneta ideologialla, vaan pragmaattisin, käytännöllisin ratkaisuin. Vetoan erityisesti SDP:n valtuutettuihin. Älkää lähtekö mukaan tähän punavihreään tunnelityrmistykseen, vaan antakaa tukenne Helsingin tasapainoiselle kehittämiselle.

Kannatan esityksen hyväksymistä.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Palautukseen. En kannata palautusta.

Itse asiassa kiva nähdä teidät täällä salissa, arvoisat valtuutetut. Toivottavasti nakit olivat maistuvia. Äsken puhuttiin viidestä miljardista...

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Äsken puhuttiin viiden miljardin budjetista, ja nyt puhutaan 180 miljoonan tunnelista, että sikäli koskee.

Mun mielestä tuolla alueella pitäisi kiinnittää enemmän, mitä maan pinnalla tapahtuu kuin maan alla. Mikä mennään ihan peruspalveluihin itäisessä kantakaupungissa tai kaupungissa ylipäätään. Jostain syystä itäisessä kantakaupungissa ei ole varaa laittaa kahta miljoonaa esimerkiksi Harjun nuorisotalon peruskorjaukseen, mutta sen sijaan 180 miljoonaa vuodessa voidaan laittaa, mikäli tulee edes riittämään. Kaikki tietää, että tämä on "erikoistarjous", mitä mennään ylläpitokustannuksiin. Luulisi, että salin oikealla laidalla, mitä mennään kokoomukseen ja perussuomalaisiin, rahankäyttö kiinnostaisi, koska se tuntuu kiinnostavan aina silloin kun peruspalveluista puhutaan.

Sen takia tämä olisi syytä palauttaa ja tutkia tämä kuvio tarkalleen. Itse en lähtökohtaisesti vastusta henkilöautoja. Niitä on ja tulee aina olemaan. Kehitetäänkö kaupunkia niiden ehdoilla, se on taas toinen kuvio.

24.11.2021

Ehkä kaupunkia tulee kehittää kaikkien meidän ehdolla. Se on se lähtökohta.

Nyt ollaan runnomassa taas yhtä isoa kuviota läpi tietämättä oikeastaan, mitä ollaan tekemässä ja paljon se tulee maksamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Keskustelussa Sörnäistentunnelista keinot ja päämäärät ovat menneet sekaisin. Päämääräksi on tullut autoilun vastustaminen eikä päästöjen vähentäminen. Olen politiikassa pyrkinyt tekemään päätöksiä nojaten kestäväen kehityksen periaatteisiin. Taloudelliset, ympäristölliset ja sosiaaliset näkökulmat huomioiden äänestän tänään Sörnäistentunnelin puolesta.

Ensinnäkin ekologinen kestävyys. Autoliikenteen arvioidaan tunnelin myötä lisääntyvän Helsingissä 0,08 %. Liikenne- ja viestintäministeriö totesi ennusteessaan syyskuussa, että tieliikenteen päästöt pienenevät nopeammin kuin on ennustettu. Tavoitteena on autoilun päästöjen puolittuminen 2030 mennessä. Parinkymmenen vuoden päästä liikenne on lähes päästötöntä. Tulevaisuuden autot eivät ole polttomootoriautoja. Vastustaessaan tunnelia vihreät ja vasemmistoliitto katsovat vahvasti peruutuspeiliin. Tunnelin päästöjen laskentamallissa ei myöskään ole huomioitu paranevien kävely- ja pyöräily-yhteyksien tai Jokeri 0:n vaikutusta.

Tunneli mahdollistaa pääkatuverkon autoliikenteen ohjaamisen voimakkaasti kasvavan Kalasataman ohi, rauhoittaa maanpäällistä katutilaa ja sujuvoittaa kaikkien kulkumuotojen liikkumista alueella. Liikenteen ohjaaminen maan alle parantaa ilmanlaatua laajalla alueella. Tunneli tekee tilaa Helsingin joukkoliikennettä parantaville ja päästöjä vähentäville raidehankkeille. Minun mielestäni hanke ei ole ristiriidassa Helsingin strategian kanssa. Yhdessä sovittu hiilineutraalisuustavoite 2030 mennessä voidaan saavuttaa. Helsinki panostaa samanaikaisesti voimakkaasti joukko- ja raideliikenteeseen, pyöräilyyn, kävelyyn ja lauttayhteyksiin. Ja hyvä niin. Kysymys ei ole joko tai vaan sekä että.

Toisekseen taloudellinen kestävyys. Tunnelilla on arvioitu olevan positiivisia vaikutuksia helsinkiläisiin yrityksiin. Suomen Yrittäjien lausunnon

24.11.2021

---

mukaan Sörnäistentunneli parantaa keskustan saavutettavuutta ja vahvistaa alueen yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäksi se helpottaa pääsyä Helsingin satamaan, mikä on olennainen asia koko Suomen talouden kannalta.

Kolmanneksi sosiaalinen kestävyys. Kalasatamaan on tulossa 30 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa. Koko alue on suunniteltu sen pohjalta, että autoliikenne voidaan ohjata maan alle.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Itse jonkun verran autoilevana taitoluistelufajiana en suhtaudu kiihkeästi autoja vastaan tai autojen puolesta. Tiedän, että Helsingissä jatkossakin on välttämätöntä käyttää autoja. Vaikka kaikki me varmasti haluamme kannustaa entistä enemmän joukkoliikennekäyttöön ja kevyen liikenteen käyttöön. Siksi pitääkin nähdäkseni tässä kohdassa arvioida sitä, onko kyseinen tunneli järkevä.

En vastusta myöskään lähtökohtaisesti autotunneleita. Jos tunneli vähentää ruuhkia, lisää viihtyisää katutilaa, lisää mahdollisuutta rakentaa maan päälle, niin se voi olla aivan järkevä ratkaisu. Näitä olen tässä kohdassa arvioinut.

Kun katsoo tätä hintaa, tällä hetkellä arvio 180 miljoonaa euroa, ja sitä, että tämä ei merkittäväällä tavalla paranna autoliikennettä, mutta toisaalta vähentää joukkoliikenteen käyttöä ja kevyen liikenteen käyttöä. Tämä ei tuo merkittäväällä tavalla parempaa katutilaa alueelle. Päinvastoin, pitkät rampit tulevat katkaisemaan itä-länsi-suuntaisesti sekä Hermannin rantatiellä että Sörnäisten rantatiellä kevyen liikenteen kulkua. En voi nähdä, miten tämä voisi olla taloudellisesti tai kaupunkikuvallisesti järkevä hanke.

Sen vuoksi tästä onkin tehty ideologista poliittista kulttuuria. Kun argumentit tuntuvat kokoomukselta loppuvan, he alkavat puhua ideologiasta. Kun pitäisi katsoa lukuja, mitä viranhaltijat ovat laskeneet, kuinka paljon lisääntyy autoilu, kuinka paljon vähenee joukkoliikenteen käyttö, kuinka paljon vähenee kevyen liikenteen käyttö. Ja sitten tämä valtavan suuri hinta.

Sen vuoksi kannatan asian palauttamista, niin että saamme kunnolliset, vaihtoehtoiset selvitykset aikaan.

24.11.2021

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen iloinen, että aikaisemmissa vaiheessa prosessia tätä on laajapohjaisesti saatu vietyä eteenpäin. Puolueet, jotka tätä ovat tukeneet, ovat nojanneet päätöksensä nimenomaan alueen kehittämisen pitkään kaareen. On ikävää, että vihreät ja vasemmistoliitto erityisesti tässä asiassa profiloituneena ovat kipristäneet keskustelun tähän yksittäiseen, puhuen vain tästä tunneliosuudesta ja unohtaen kaiken sen ympäröivän, mitä kaupunkisuunnittelussa sinne on rakentumassa, ja tehneet tästä vähän symbolisen ottelun.

Tämä on yksi monista investoinneista, joita olemme infraan tehneet. Nopeasti katsoen olemme tälläkin valtuustolla hyväksyneet jo yli 300 miljoonan Kruunusillat, liitännäishankkeineen satoja miljoonia enemmän. Olemme viime kaudella hyväksyneet Länsi-Helsingin raitiotien, 160 miljoonaa. Kalasataman raitiotien, 80 miljoonaa. Rautatien alittavan pyörätunnelin, noin 25 miljoonaa ja näin pois päin. Eli tämä pitää myös asettaa meidän infrarakentamisen isoon kontekstiin, jossa eri liikennemuotojen sujuvuutta ja ihmisten, helsinkiläisten arjen toimivuutta tekeviä päätöksiä tehdään säännönmukaisesti. Ne muodostavat lopulta kokonaisuuden, eikä niitä pidä siitä kokonaisuudesta irrottaa. Sama koskee näistä hankkeista Raide-Jokeria, jota en vielä maininnut, joka pian meille jo valmistuu. Tämä on nyt se, mikä pitäisi pitää mielessä. Siksi en kannata palautusta, vaan kannatan tässä asiassa etenemistä.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Palapeleillehän on ominaista...

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä. Oui. Palapeleille on ominaista se, ettei ne voi valmistua, jos yksikin pala jää niistä puuttumaan. Sörnäistentunneli on yksi tällainen pala, ja peli, johon se kuuluu, on Helsingin tulevaisuuden liikennejärjestelmän toimivuus. Tätä tunnelia voidaan käsitellä, niin kuin monet on tehnyt, yksittäisenä, pistemäisenä hankkeena, joka ei ole mitenkään riippuvainen muista hankkeista. Tällainen staattinen lähestymistapa ei ole oikea, koska se antaa väärän kuvan kokonaisuudesta. Se olisi sama kuin vastustaisi Malmin lentokentän rakentamista sen takia, että

24.11.2021

---

se lisää päästöjä. Tunnelin vastustajilla onkin tässä lentänyt lapsi pesuveden mukana.

Liikenteen päästöt vähenevät teknologisen kehittymisen seurauksena. Liikennemääriin taas voidaan vaikuttaa muun muassa pysäköintipolitiikalla, ruuhkamaksuilla ja liikenteen verotuksella. Toivoisinkin, että eduskunta säätäisi ruuhkamaksut mahdollistavan lain mahdollisimman nopeasti. Liikenteen toimivuuden näkökulmasta tärkeiden tunnelihankkeiden rakentamatta jättäminen on kuitenkin äärimmäisen huono tapa tehdä ilmastopolitiikkaa.

Maantieteelle emme voi mitään, ettekä tekään voi sille mitään, totesi aikoinaan toveri Stalin talvisodan alla Paasikivelle. Tämä lausahdus sopii hyvin myös Helsingin kaupungin liikennesuunnitteluun siltä osin, kun maantieteellinen sijaintimme niemenkärjessä asettaa meille haasteita. Helsingin kantakaupunki on kuitenkin ennen kaikkea ihmisten koti, vaikka se täällä keskustelussa nähdään, ehkä osin perustellustikin, ulkopaikkakuntalaisten autoilijoiden työssäkäyntialueena tai satunnaisten laivaristeilijöiden shoppailukohteena.

Kokonaisuutena arvioiden seikat puoltaa Sörnäistentunnelin rakentamista, ja tulen ilomielin äänestämään sen puolesta.

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielestäni Sörnäistentunnelin rakentaminen on osa kaupunkimme kestäväää ja kokonaisvaltaista rakentamista. Kun tuon esityslistan luin, niin totean sen, että tuo tunneli purkaa hyvin ihmisten ja yritysten arjelle sekä kotikaupunkimme houkuttelevuudelle haitallisia liikennesumppuja edistäen kaikkien liikennemuotojen sujumista ja vapauttaen tilaa ja mahdollisuuksia kaupungin ja koko alueen kehittämiseen kaupunkilaisille paremmaksi. Siksi en kannatta palautusta. Kokoomuksen mielestä joukkoliikennettä tulee edistää, mutta kyllä pääkaupungissa pitää olla sijaa myös autoille. Meidän pitää nähdä kokonaisuus ja kaupunkilaisten ja yritysten tarpeet.

Kun Kalasatamaa on suunniteltu, niin kyllähän me olemme silmällä pitäneet, katsoneet tuota tunnelia ja nähneet, että tuo tunneli tarvitaan. Jos ajattelemme, että alueelle on tulossa 30 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa, on meidän kuunneltava yrittäjiä ja nähtävä asukkaiden tarpeet ja se monimuotoinen liikenne, mitä joka tapauksessa kaupungissa

24.11.2021

---

on. Olenkin huolissani, katkaiseeko tämä Sörnäistentunneli nyt SDP:n valtuustoryhmä selkärangan. Toivon todella, että me saamme enemmistön siihen, että tämä tärkeä hanke saadaan eteenpäin. En todellakaan kannata esityksen palauttamista.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Helsingillä on suuret investointisuunnitelmat. Kehitämme kaupunkiamme moderniksi metropoliksi, jossa kestävyys on tärkeää, liikkuminen on helppoa ja elämä mukavaa sekä turvallista. Kaupunkipolitiikassa aina välillä nämä tavoitteet kuitenkin ovat osittain ristiriidassa. Senpä vuoksi täytyykin katsoa isompaa kuvaa. Päätöksenteossa jokainen päätös on harmillisesti pistemäinen. Sörnäistentunneli on hanke, joka on osa kaupungin pitkän aikavälin kehitystä. Tunneli on ollut lähtökohdana Kalasataman kokonaisuutta suunniteltaessa. Kokonaisuuden ympärille kietoutuu monta muutakin ratkaisua julkisesta liikenteestä jalan- kulkijoiden turvallisuuteen.

Olen valtuutettu Niskasen kanssa samaa mieltä, että Sörnäistentunneli on todellakin win-win-hanke. On totta, että tunneli mallinnusten mukaan lisää hieman autoilua, mutta tämä seikka on saanut mittaluokkaansa suuremman huomion. Tunneli on mahdollisuus rakentaa Kalasatamasta parempi kaupunginosa, jossa liikenne ei ole sumpussa, jossa tunnelin kannen päälle lisätään pyöräilyn ja kävelyn mahdollisuuksia. Meillä kaupungin päättäjillä on takuut siitä, että myös kunnianhimoiset julkisen liikenteen raidesuunnitelmat voidaan toteuttaa.

Samaan aikaan kun tämä tunneliratkaisu nivoutuu osaksi laajempaa kaupungin kehitystä, pystymme tekemään vastuullista ja kestävästä ilmasto- ja ympäristöpolitiikkaa. Olemme sitoutuneet hiilineutraalisuustavoitteeseen jo vuoteen -30 mennessä. Tämä sitoumus ei ole muuttunut miksikään. Tavoitteeseen pääsemiseksi näen, että on jopa vielä tärkeämpää pitää kiinni ennustettavasta päätöksenteosta.

Sörnäistentunnelin rakentaminen on vastuullista, ennustettavaa ja ennakoitavaa ja kaikkien kaupunkilaisten elämänlaatua parantava hanke, jonka rakentamista kannatan lämpimästi. Enkä siis kannata palautusta.

Kiitos.

24.11.2021

Ledamoten Marcus Rantala

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoiset valtuutetut.

Kysymys on tänään mielestäni laajemmasta asiasta kuin tunnelista. Kalasataman suunnittelu on lähtenyt ajatuksesta, että tunneli rakennetaan. Sen varaan on rakennettu ja rakennetaan asuntoja helsinkiläisille. Noin 30 000 asukasta tulee tulevaisuudessa asumaan alueella. Tämä päätös koskee niiden elinympäristöä ja lähialuetta ja minkälaiseksi se muodostuu.

Tunnelin myötä autot siirtyvät maan alle ja aluetta voidaan kehittää asukkaiden näkövinkkelistä. Tavoitteena, urbaani, vihreä ja myös tiivis kaupunginosa. Tunnelin tehtävänä on mahdollistaa sujuva liikenne, jossa mitään liikennemuotoja ei syrjitä. Päinvastoin kaikki liikennemuodot voittavat tämän ratkaisun myötä. Pyöräilyn, kävelyn ja julkisen liikenteen olosuhteet paranevat ja kehittämismahdollisuudet lisääntyvät. Julkisen liikenteen osalta tunneli on jopa kriittisen tärkeä. Muuten vaarannetaan tulevaisuuden kannalta tärkeitä ratikkahankkeita.

Sörnäistentunneli on osa kokonaisuutta, ja vaihtoehtoja tunnelille on vaikeata löytää, mitä myös Helsingin kaupungin omat liikennesuunnittelijat ovat painottaneet.

Värderade ordförande.

Tunneln har också en stor betydelse för att kunna utveckla kultur- och evenemangshelheten kring Partitorget och Söderviksområdet. När bilarna flyttar under jord frigörs utrymmen och nya möjligheter som på ett spännande sätt binder ihop dessa olika delar. Det kan bli någonting nytt som hela Helsingfors kan dra nytta av.

Arvoisa puheenjohtaja.

Myös autoilu muuttuu vähäpäästöisemmäksi uusien, erityisesti sähköisten, autojen myötä. Suomi on jälkijunassa sähköisen liikenteen osalta, jos vertaa Pohjoismaihin verrakkomaihin. Me tarvitsemme siis liikenteeseen paljon enemmän sähköautoja. Siihen tarvitaan uutta infraa ja mitä tärkeintä, valtiolta rohkeita päätöksiä verotuksen osalta.

En siis kannata palautusta.

24.11.2021

Valtuutettu Hannu Oskala

Kyllä, puheenjohtaja, palautukseen.

Ehkä eniten tässä Sörnäistentunneli-keskustelussa minua ärsyttää se, että sen pysyviksi käyttökustannuksiksi arvioidaan kaksi miljoonaa euroa vuodessa. Ne potkurit ja ilmastointilaitteet sun muut, mitkä siellä koko ajan pyörii. Tämä on siis nyt päätettävän investoinnin päälle joka vuosi.

Liikennemääräksi arvioidaan noin 17 000 ajoneuvoa vuorokausi eli kuutisen miljoonaa per vuosi. Tunnelin hinta 180 miljoonaa. 30 vuoden ? jänteellä investointia siis noin euron per jokainen auto, joka ajaa tunnelin läpi. Tämän lisäksi se kaksi miljoonaa euroa joka vuosi käyttökustannuksia. Eli noin 30 senttiä per auto.

Pelkästään tämä tunneli maksaa siis noin 1,3 euroa per tunnelissa ajava auto. Onko tämä mielekäs kustannus? Onko tämä mielekäs tapa tukea liikennettä? Mitään liikennettä, julkista tai sitten yksityisautoilua. Maksaisitko itse 1,3 euroa päästäksesi ajamaan tunnelissa tämän pätkän vai ajaisitko ohi?

Tämä on yksi tunnelien ominaisuus. Koko liikennejärjestelmän kustannus nousee. Laskekaapa vaikka 4–5 tällaisen tunnelin käyttökustannukset yhteen, ja miettikää vaihtoehtoinen todellisuus, jossa autot ajaisivat ihan vaan normaaleilla kaduilla maan päälle. Ei tämä ole viimeinen pätkätunneli, joka halutaan.

Yleisesti. Jos haluaa tukea kävelyä, kannattaa päättää lisää kävelyalueita. Jos haluaa tukea ratikoita, kannattaa päättää lisää ratikoita. Jos haluaa tukea lisää pyöräilyä, kannattaa päättää lisää pyöräväyliä. Jos haluaa tukea autoilua, niin kannattaa silti miettiä, mihin rahat käyttää, sillä tämä tunneli ei lopulta edistä edes autoilua. Tämä tunneli mahdollistaa sen, että voi ajaa nopeammin jonottamaan seuraaviin valoihin, jossa on pidemmät jonot, koska tunneli lisää autoja.

On melko leveää väittää, että rakentamalla autotunneli, joka lisää auto liikennettä, edistettäisiin erityisesti pyöräilyä, kävelyä ja julkista liikennettä. Liikenne on hyvä renki mutta huono isäntä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Puheenjohtaja.

24.11.2021

Sörnäistentunneli liittyy aivan olennaisesti koko Kalasataman laajan alueen kehittämiseen, eikä sitä voi tarkastella ollenkaan niin mustavalkoisesti kuin valtuutettu Oskala edellä kuvasi. Mehän olemme tehneet jo merkittäviä päätöksiä koskien sitä, että Kalasataman alue rakentuu 30 000 asukkaan kaupunginosaksi. Nyt siellä taitaa olla vain noin 8 000 asukasta. Eli alue kehittyy hyvin merkittävästi. Sen lisäksi olemme linjanneet, että Helsinkiä kehitetään jatkossa nimenomaan raideliikenteen verkostokaupunkina. Me tulemme panostamaan joka vuosi tästä eteenpäin merkittävästi juuri joukkoliikenneyhteyksien parantamiseen ja lisäämiseen. Sen lisäksi alueen kehittäminen tapahtuu tämän tunnelin kautta kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita parantamalla.

Tässä tilanteessa täytyy pystyä katsomaan eri näkökulmista, miten kehitämme aluetta hyväksi ja viihtyisäksi kaupunkilaisille. Sen lisäksi alueen kehittämiseen liittyy olennaisesti se, että me olemme halunneet kehittää Teurastamon ja Suvilahden aluetta tapahtuma- ja kulttuuriympäristöinä. Niiden alueen toimintaedellytyksiä parantaa merkittävästi se, että saamme poikittaisen autoliikenteen siirrettyä Sörnäistentunneliin. En voi missään nimessä kannattaa palautusta. Toivon, että me pystymme katsomaan alueen kehittymistä kokonaisuutena, emmekä vain yksittäisen tunnelin näkökulmasta.

Haluan vielä sanoa sen, kun tässä väitetään, ettei vaihtoehtoja ole tarkasteltu. Se ei pidä paikkaansa. Vaihtoehtoja on tarkasteltu, ja niissä on hyvin monissa todettu, että ilman tätä tunnelia esimerkiksi raideliikenteen toimintaedellytykset eivät olisi hyvät eivätkä siten myöskään kannattavat.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Liikenne on tärkeä kysymys, ja sen järjestäminen maksaa. Helsingin kaupunki on tehnyt viime aikoina ratkaisuja, joissa autoliikenteen tarpeet on jätetty vähälle huomiolle, ellei autoliikennettä ole peräti tarkoituksellisesti vaikeutettu. Olisi hyvin suotavaa, että emme kaupunginvaltuustona aiheuta tarpeettomia kustannuksia. Jos me toisaalta teemme päätöksiä, jotka aiheuttavat ongelmia, niin sitten voimme joutua tekemään erittäin kalliita päätöksiä hoitaaksemme nuo ongelmat.

Autoliikenteen tulee sujua Helsingissä hyvin. Sörnäisten tunneliratkaisua on suunniteltu muun muassa liikenteen sujuvoittamiseksi. Kaupungin liikenne- ja katu suunnittelupäällikkö Reetta Putkosen mukaan

24.11.2021

---

tunnelia tarvitaan, jos aluetta halutaan kehittää asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Ymmärrän, että hänen täytyy toimia johdonmukaisesti kaupunginvaltuuston aiempien päätösten mukaisesti. Meillä on kuitenkin valta tehdä päätöksiä, jotka saattavat ratkaista itse aiheuttamamme ongelmat ja säästää huomattavasti rahaa.

Hämeentien avaaminen henkilöautoilulle voisi helpottaa liikennepainetta ja antaisi perusteen arvioida Sörnäisten tunnelihanketta uudelleen. En rakasta tunnelia, mutta en sitä kategorisesti vastustakaan. Pitäisin kuitenkin suotavana, että halvemmat mahdollisuudet ensin katsottaisiin, mutta kaupunginvaltuuston tulee sitoutua päätöksiin.

Teen seuraavan palautusesityksen. Helsingin kaupunginvaltuusto päättää, että Sörnäistentunnelin vaihtoehtona valmistellaan Hämeentien avaamista henkilöautoliikenteelle. Sörnäistentunnelin tarve arvioidaan tämän valmistelun jälkeen uudelleen.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensin en malta olla vastaamatta valtuutettu Harakalle tästä asiantuntevasta suunnitelmasta. Liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Putkonen totesi siitä, että siinä ei ole mitään uutta. Kaikki ne asiat, mitä siinä on esitetty, on jo selvitetty useaan otteeseen. Mielestäni valtuutettu Heinäluoma toi hyvin esille tämän asian, että nämä asiat on jo suunniteltu.

Samoin jos katsoo esittelytekstiä, niin siinä tuodaan hyvin selkeästi esille vaikutukset sekä Kalasataman alueeseen että keskustaan pääsyyn. Elinkeinoelämän edustajat ovat pitäneet hyvin tärkeänä sitä, että Helsingin keskustaan päästään myös henkilöautoilla. Sekin on tärkeätä. Mutta erityisen tärkeätä on se, että tämä luo kiistatta paremmat edellytykset muun muassa joukkoliikenteen kehittämiseksi ja kävelyn ja pyöräilyn kehittämiseksi, vaikka täällä muuta väitetään. Uskon kuitenkin enemmän kaupunkiympäristötoimialan suunnittelijoita kuin esimerkiksi jotain harrastelijoita tai täällä tapahtuvaa viisastelua joiltakin tahoilta.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

24.11.2021

Kannatan palautusta.

Tänä ilmastokriisin aikana Helsingin jokaisen investoinnin pitäisi vähentää päästöjä. Saavuttaaksemme hiilineutraaliustavoitteen 2030 tarvitsemme valtavasti toimia. Lämmityksen uudet ratkaisut etenevät, ja hiilivoimaloiden sulkemista aikaistetaan. Liikenteen päästöjen vähentämisen mittaluokka ja haaste on suuri. Vähintä ja helpointa, mitä voimme tehdä, on pidättäytyä päätöksistä, joilla liikenteen päästöt kasvavat.

Sörnäistentunneli hidastaa siirtymää kestäväan liikennejärjestelmään ja on lisäksi tehoton keino täällä toivottuun autoliikenteen sujuvoittamiseen. Autoliikenteen määrä lisääntyy, ja ruuhkat ja pullonkaulat vain vaihtavat kaupungissa paikkaa.

Olemme strategiassa sitoutuneet kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattamiseen. Tämä päätös veisi tavoitteesta väärään suuntaan. Tunneli vähentäisi joukkoliikenteen käyttöä, pyöräilyä ja kävelyä. 180 miljoonan hankkeen kokonaishinta on erittäin suuri suhteessa käyttäjämäärään, kuten valtuutettu Oskala kuvasi. Julkisille varoille olisi tässä kaupungissa huomattavasti tärkeämpää ja vaikuttavampaa käyttöä. Ylläpitokustannuksetkin ovat kaksi miljoonaa euroa vuodessa. Investoidaan vastuullisesti ja harkitusti.

Valtuusto voi täällä kääntää suuntaa. Palautetaan esitys ja kehitetään aluetta kestävästi.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, värderade ordförande.

Liikenne aiheuttaa viidesosan Suomen päästöistä. Helsingissä liikenteen päästöjen osuus on 25 %. Puolet näistä päästöistä tulee, yllätys, yllätys, henkilöautojen käytöstä. Toisin kuin maamme syrjäisemmillä seuduilla, Helsingissä me ei tarvita autoa päästäksemme lähikauppaan. Vielä vähemmän tarvetta autojen käytölle kaupungin sisällä on tulevaisuudessa raideliikenteen kehittyessä vauhdilla. Vaikka meillä kaupunkilaisilla olisi Suomen parhaat edellytykset vähentää henkilöauton käyttöä, me Suomen kaupunkiseutujen asukkaat aiheutamme 57 % koko maan autoilusta aiheutuvista päästöistä. Tätä osuutta meillä ei ole varaa vauhdittaa. Sähköautot eivät myöskään ole ratkaisu. Ensinnäkin liikenne ei tule sähköistämään tarpeeksi nopeasti. Toiseksi sähköautot eivät ratkaise ruuhkia, meluja ja renkaiden aiheuttamia ilmansaasteita.

24.11.2021

Ilmastokriisin aikakautena keskustelu menee helposti tunteisiin, ja tarpeellisten elämäntapamuutosten esiin tuominen menee nopeasti moralismista syyttelyyn. Haluan korostaa sitä, että kun puhun autoilun vähentämisen tarpeesta, en halua osoittaa syyttävällä sormella niitä kohtaan, jotka arjen kaaoksessa välillä hyppää ratin taakse saadakseen lapset eri puolilla kaupunkia sijaitseviin harrastuksiin. Tai niitä kohtaan, jotka tarvitsee rollaattoria liikkuaan, jolloin auto voi olla suurikin helppotus.

Yksilöiden syyttelyn ja oikeiston lietsovan identiteettipolitiikan sijaan me tarvitaan kestäviä rakenteita ja kaupunkisuunnittelua, joka tukee henkilöautoja vähentävää vaivatonta liikkumista. Mä uskon, että suurin osa meistä täällä salissa tänään ollaan sitoutuneita sekä kaupunkistrategian nopeutettuun hiilineutraaliustavoitteeseen että julkista liikennettä, pyöräilyä ja kävelyä painottavan viihtyisän kaupunkitilan mahdollistamiseen. Meillä on Suomen parhaat edellytykset edistää kestävien liikkumismuotojen yleistymistä ja henkilöautojen käytön vähentämistä. Sen on painettava tässä keskustelussa. Sen takia kannatan palautusta.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kuten jo aiemmin mainitsin, on liikennejärjestelmiä suunniteltava aina kokonaisuutena. Mä uskoisin, että meidän kaikkien yhteinen tavoite valtuustosalissa tänään on luoda mahdollisimman viihtyisää kaupunkiympäristöä, jossa pystyy liikkumaan mahdollisimman sujuvasti liikkumismuodosta riippumatta. Uskoisin myös, että meidän kaikkien tavoitteena on käyttää kaupungin yhteisiä varoja vastuullisesti.

Vaikka en itse ajattelekaan, että meidän kannattaa tehdä mitään liikennepolitiikkaa yksittäisen liikkumismuodon perusteella, on tarpeen todeta, että autotunnelin kaltaiset ratkaisut ovat huono ja epätehokas keino parantaa myös autoilun sujuvuutta. Tämä on fakta, ja sitä tukee myös alan tutkimusnäyttö. Kyse on liikennesuunnittelun polkuriippuvuudesta, josta meidän on nyt viihtyisän kaupungin ja ilmastokriisin nimissä päästävä eroon. Lainaan tässä arkkitehti Saana Rossin vertaisarvioituun liikennetutkimukseen perustuvaa blogia:

”Liikennevirrat eivät noudata suoraa logiikkaa, jossa autoteitä tai kais-toja lisäämällä parannetaan autoilun sujuvuutta. Tiekapasiteettia lisää-mällä eli rakentamalla lisää tai leveämpiä kaistoja tai vaikkapa tunne-leita ei yleensä saada kovin suuria helpotuksia ruuhkiin tai matka-

24.11.2021

---

aikoihin, sillä hetkellisesti sujuvampi liikenne houkuttelee aina enemmän autoja tielle. Liikennesuunnittelijoiden konsensus myös Helsingissä on, että parhaiten autoilunkin sujuvuutta edistetään vähentämällä liikenteessä olevien autojen määrää houkuttelemalla mahdollisimman moni liikkumaan esimerkiksi jalan tai pyörällä tai vaikka julkisella liikenteellä.”

Kuten täällä on aiemmin todettu, automatkojen määrä Helsingissä ei ole enää pariinkymmeneen vuoteen kasvanut, vaan automatkojen määrä Helsingissä ja erityisesti kantakaupungissa on itse asiassa laskenut huomattavasti. Nyt me ollaan tekemässä tunnelia, joka lisää autoja kaupunkikeskustassa. Sinne, mistä me nimenomaan halutaan tällä hetkellä niitä autoja pois.

Valtuutettu Nina Miettinen

Arvon puheenjohtaja ja kanssavaltuutetut.

Sörnäistentunnelin rakentaminen on vain ongelman siirtämistä. Se kasvattaa autoliikenteen määrää niin tunnelin molemmissa päissä kuin Helsingin keskustassa. Lisää autoja tarkoittaa lisää ruuhkia. Se puolestaan tarkoittaa, että tarvitaan jälleen lisää tilaa autoille. Hankesuunnitelma maalailee jo sitä, että tulevaisuudessa esimerkiksi Kustaa Vaasan tien ja Hämeentien risteyksen välityskyvyn parantaminen edellyttäisi laajempaa kaistojen rakentamista.

Autoille annettu tila on joka kerta pois ihmisiltä, pois luonnolta ja pois asunnoilta. Olemme ikuisesti jumissa kierteessä, jossa itse aiheutamme autoliikenteen määrän lisääntymisen. Paitsi jos katkaisemme tämän kehityskulun jo heti alkuunsa heti tänään. Tämä valtuusto päättää siis tässä, jatkammeko autoja lisäävää kierrettä.

Lisäksi tässä mitataan kykymme visioida ei pelkästään kymmenen vaan viidenkymmenen tai sadan vuoden päähän. Miltä Helsingin keskusta näyttää silloin? Miltä Esplanadi näyttää silloin? Onko siellä entistä pahemmat ruuhkat ja autojen läpiajoliikennettä, jolloin suurimman osan ihmisistä ei tee edelleenkään mieli istua kahviloissa autoja katselemassa? Vai olemmeko onnistuneet luomaan alueen, jossa voi aidosti viettää aikaa, kuten kaupunkien keskustoissa kuuluu?

En halua sitten joskus 40-vuotiaana selittää seuraaville sukupolville, että 20-luvulla poliitikot eivät kyenneet kuvittelemaan tunnelittomia

24.11.2021

---

vaihtoehtoja, eivätkä siksi halunneet edes selvittää niitä. Sitten me elämme myös seuraavat 50 vuotta autoliikenteen ruuhkien kanssa.

Kannatan siis lämpimästi asian palauttamista valmisteluun.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Kannatan Anni Sinnemäen tekemä palautusesitystä. Sörnäistentunnelin suurin ongelma on siinä, että se on hyvin kallis siihen nähden, että sen arvioidut hyödyt ovat vähäisiä. Ja nekin pääosin kaupungin liikennetavoitteiden vastaisia. Jos vastaava 180 miljoonaa käytettäisiin rakenteellisesti kaupungin yleislinjan mukaisesti joukkoliikenteen vahvistamiseen, sillä olisi varmasti myös autoliikenteen sujuvuuden kannalta tunnelia merkittävämpi vaikutus.

Toisin kuin täällä on tulkittu, tunneli ei ole Jokeri 0 -ratikan välttämätön edellytys. Liikenne voitaisiin Kalasataman kohdalla järjestää muutenkin muilla tavoin. Pulma on siinä, että vaikka sekä liikenteen määrät että kaupungin liikennepolitiikka ovat tunnelihankkeen alkuperäisen ilmaantumisen jälkeen muuttuneet monella tavalla, tunnelin tähdellisyyttä ei ole samalla päivitetty eikä meillä ole käytössä vaihtoehtoisia suunnitelmia, jossa tunnelia ei olisi.

Valtuutettu Kivekäs esitteli omassa puheenvuorossaan varsin ansiokkaasti niitä liikenteen kehityksen arvioita, joihin tunneli alun perin perustui. Koko hanke ylipäänsä perustuu sellaisiin autoliikenteen kasvunusteisiin, jotka eivät muuten olisi toteutumassa, mutta juuri hankkeen avulla siihen suuntaan mennään. Hankkeen turhauttavin ominaisuus on se, että se ei oikeastaan ratkaise sitä ongelmaa, mikä sen ajatellaan ratkaisevan, vaan ainoastaan siirtää sen toisaalle. Kuten tausta-aineistosta ilmenee, tunneli lisää liikenteen kokonaismäärä ja ohjaa ruuhkien pullonkauloja toisiin paikkoihin, kuten erityisesti Hermanniin, Hakaniemeen, Kruununhakaan ja Espalle.

On demokratian mukaista, että valtuustoryhmät ja kaikki valtuutetut omalta kohdaltaan arvioivat esillä olevia asioita omien arvojensa pohjalta. Autoilun helpottaminen on ymmärrettävästi osalle päättäjiä erityisen kannatettava asia, kun se meille toisille on asia, joka pitää suhteuttaa laajemmin liikennestrategioihin ja etenkin yhteisiin tavoitteisiin lisätä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen osuutta yksityisautoiluun nähden.

24.11.2021

Tätä asiaa voi arvioida myös liikennepolitiikan rinnalla ja ohella investointipolitiikan valintana. Tänä jo päätetyn budjetin yhteydessä erityisesti perussuomalaiset esittivät vahvaa kritiikkiä kaupungin investointien tasoa kohtaan yleensä. Vetoaisinkin heidän ryhmänsä suuntaan tässä, että heidän investointikritiikkinsä realisoituisi tämän kalliin ja kannattamattoman tunnelihankkeen kohdalla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Hyvä puheenjohtaja. Kiitos.

En kannata palautusta.

Mä itse näen, että mulle tulee heti mieleen kolme perustetta, miksi tämä hanke on välttämätön. Ensimmäinen on mainittu moneen kertaan eli Kalasataman ja sen lähialueiden mahdollisuudet ja viihtyisyys. Me kaikki tiedetään, ollaan kuultu monta kertaa, että 30 000 asukasta sinne olisi muuttamassa. 7 000 plus työpaikkaa. Monia tapahtumia. Monia erilaisia ravintola- ja kulttuurielämyksiä. Se, että mahdollistetaan näiden kaikkien käyttäminen tavalliselle helsinkiläiselle ja paikallisille asukkaille, riippuu siitä, miten saadaan pois autoliikennettä maan päältä ja miten saadaan aluetta viihtyisämmäksi. Tällä hetkellä sehän ei ole todellakaan mitenkään viihtyisä. Mutta kun sitä muokataan näiden tavoitteiden mukaan, siitä tulee valtavan hieno alue.

Toinen keskeinen tavoite tässä mielestäni on kokonaisvaltaisuus. Eli alue ja sen liikenneyhteydet ovat osa kokonaisvaltaista Helsingin liikennekarttaa ja -suunnittelua. Raideliikenne ja muut joukkoliikenneyhteydet, pyöräily ja kevyen liikenteen väylät. Jos tämä ratkaisu, mitä nyt ehdotetaan, otetaan pois, joudutaan taas korjaamaan laastarilla näitä. Toki voidaan löytää muita ratkaisuja, mutta ne muut ratkaisut olisi taas paikoittaisia, että siirretään sinne tänne erilaisia ratkaisuja, mitä nyt on suunniteltu tähän.

Kolmas asia on tekninen kehitys. Tämän vuoden auto, vuonna 2030 me ei todennäköisesti edes ajeta näillä autoilla. Senkin takia päästöjen vähentäminen toki on tärkeää, mutta autot tulevaisuudessa, joita siinä tulee kulkemaan, todennäköisesti ovat päästöttömiä tai paljon vähäpäästöisempiä kuin tällä hetkellä.

Kiitos.

24.11.2021

Valtuutettu Oula Silvennoinen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Keskustelusta on tähän saakka tuntunut puuttuvan autoilijan näkökulma. Onneksi minä olen sellainen, ja voin sen tarjota. Autoillen silti Helsingissä vain silloin, kun siihen on jokin erityinen syy. Huvikseni en aja, enkä aja koskaan, jos ajamiselle löytyy joku parempi vaihtoehto.

Nähdäkseni juuri tähän, hyvät valtuutetut, meidän kannattaa pyrkiä. Ihan puoluekannasta ja itse kunkin suosikkiliikkumistavasta riippumatta. Liikennesuunnittelun on tähdättävä liikennevolyymien hallintaan, ei liikennemäärien kasvattamiseen. Nimittäin silloin kun minäkin joudun Helsingissä autoilemaan, minäkin toivon sujuvaa liikennettä. Mutta indusoidun kysynnän käsitteeseen tutustuminen kertoo, miksi siihen ei päästä pystyttelemällä vuosien tunnelityömaita liikenneväylille. Kapasiteetin lisääminen nimittäin ei lisää väljyyttä. Se lisää liikennettä. Siksi tämän tunnelin kaltaisilla liikenneratkaisuilla ei saavuteta niitä tavoitteita, joita sillä kuvitellaan saavutettavan. Tämähän on politiikassa hyvinkin yleinen ilmiö. Liikenne ei sujuvoidu rakentelemalla yhä lisää tunneleita ja kaistanlevennyksiä. Liikenne sujuvoituu tarjoamalla parempia vaihtoehtoja autoilulle.

Minun etuni autoilijana ei ole, että Helsingin kaduilla liikkuisi enemmän autoilijoita, vaan että heitä liikkuisi siellä vähän. Siksi minun etuni autoilijana on vähentää tarpeetonta autoliikennettä. Minun etuni autoilijana on panostaa joukko- ja kevyen liikenteen ratkaisuihin eikä tunneleihin, joilla saadaan korkeintaan siirretyksi autoliikenteen pullonkaulojen paikkaa, mutta ei ratkaistua itse ongelmaa.

Sen sijaan työnsä takia tai muulla hyvällä perusteella Helsingissä autoilevaa ihmistä auttaa parhaiten se, että toisilla autoilijoilla on hyviä syitä jättää oma autonsa kotipihaan. Kannatan apulaispormestari Sinnemäen palautusesitystä. Kysymyksessä on siinä määrin kallis hanke, että haluan päätöksiä tehtävän vasta kun vaihtoehdot on selvitetty.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Siihen nähden, kuinka vaikea ja monimutkainen tämä asia on, täällä on kovin vahvoja mielipiteitä asiaan. Miten Kalastamaan yhteydet tulisi järjestää. Tämmöinen polarisoitunut keskustelu ei hirveästi anna uusia eväitä oman kannan muodostamiseen. Me itse vierastan voimakkaita kärjistyksiä yleensäkin asioissa, ja tämä on ollut taas kerran esimerkki siitä, että on hyvin mustavalkoista tämä keskustelu. On toki ollut asiallisiakin puheenvuoroja.

Omasta päätöksestäni äänestää niitä on hyvin vaikea tehdä, niin koitan tarkastella Kalasataman nykyisten ja tulevien asukkaiden kannalta tätä asiaa ja osana Helsingin kokonaisuutta. Vuosaarelaisena lähiövaltuutettuna mä toivon myös, että tiivis keskustarakentaminen, jonka liikenne- ja joukkoliikennematkaisu tässä nyt pohditaan, säästäisi Helsingin arvokkaita lähimetsä. Että kaikkien ei tarvitsisi muuttaa sinne lähimetsiin.

Monet, jotka täällä on tunnelia kovasti vastaan, olivat pari kuukautta takaperin Pohjavedenpuistoon Vuosaareen rakentamassa. Tämä on esimerkkinä siitä, että ympäristöarvoja käytetään argumenttina tai sitten unohdetaan vähän riippuen asiasta. Oma päätös on vaikea tehdä. Omassa mielessä se kyllä on jo, mutta sitten näette sen, kun äänestetään.

Valtuutettu Pia Pakarinen

En kannata palautusta.

Oikeustieteessä on tämmöinen kuin luottamuksensuojan periaate. Se tarkoittaa sitä, että hallintoviranomaisten ei pitäisi kovinkaan usein muuttaa mielipidettään matkan varrella siitä lupauksesta, mikä on annettu kaupunkilaisille tai kansalaisille. Tämä tunnelihan on ollut yleiskaavassa. Se on asemakaavan liikennesuunnitelmissa. Se on tunnelin asemakaavassa, joka hyväksyttiin 2018, ja se on talousarviossa.

Me ollaan saatu nämä hienot uudet alueet läheltä keskustaa käyttöömmä ja rakennettavaksi viimeisten noin kymmenen vuoden aikana. Esimerkiksi Jätkäsaarella on tehty liikenteellisesti huonoja ratkaisuja, joita on sitten myöhemmin jouduttu korjailemaan ja keksimään niihin ratkaisuja.

Nyt meillä on Kalasatama, jossa siis tällä hetkellä on 8 000 asukasta. Siellä tulee olemaan 30 000 asukasta ja 10 000 työpaikkaa. Joten on syytä huolehtia siitä, että asukkaat saavat, mitä heille on luvattu.

24.11.2021

Toinen tärkeä seikka on tietysti itä-länsi-liikenteen sujuvuus. Kuten lisätatekstissä todetaan, reitti on tällä hetkellä epäjohdonmukainen autoliikenteelle. Meidän täytyy edelleenkin huolehtia siitä, että Helsingin keskustassa ja nimenomaan sivusuunnassa pääsee liikkumaan kaikilla liikuntamuodoilla. Eihän se liikenne ole pelkästään sitä, että tullaan esimerkiksi töihin Helsingin keskustaan. Vaan yhä enemmän on esimerkiksi väestön vanhetessa liikennettä, joka liittyy palvelujen tuottamiseen, tavarantoimittamiseen, ja tietenkin meidän pitää muistaa myös Sataman liikenne.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mä olen itse seurannut todella pettyneenä tätä keskustelua ja erityisesti sitä, kuinka valikoiden erityisesti vihreiden ja vasemmiston valtuutetut tuntuu kaupunkimme osaavien virkahenkilöiden virkavastuulla valmistelun esityksiä ja argumentteja kuuntelevan. Täällä on lähemmäs kymmenen kertaa toistettu sitä argumenttia, että virkavalmistelun mukaan tunneli lisää autoilua Helsingissä marginaalisesti, 0,08 %:n verran. Samaa aikaan muihinkin liikennesuunnitteluun liittyviin virkavalmisteluargumentteihin on vedottu, tosin vain ja ainoastaan silloin kun ne sopii omaan agendaan.

Itselle mieluisat argumentit kyllä muistetaan todella hyvin, ja niistä täällä salissa myös muistutetaan. Samaa aikaan liikenne- ja katusuunnittelusta vastaava päällikkö Putkonen on todennut, ettei Kalasataman aluetta voida kehittää asetettujen tavoitteiden mukaisesti, jos emme tunnelia toteuta. Eli tavoitteiden, joihin keskeisimpänä kuuluu alueen kävely- ja pyöräilymahdollisuuksien kehittäminen ja Tukutorin alueen yritystoiminnan edellytysten parantaminen.

Siis koko alueen suunnittelusta vastaava päällikkö on todennut, ettei Kalastamaan aluetta voida kehittää suunnitelmien mukaan ilman Sörnäistentunnelia. Jostain syystä tämä ei niin mieluisa argumentti tuntuu valtuutetulta unohtuvan, vaikka virkavalmisteluun muuten aktiivisesti vedotaankin.

Hyvät valtuutetut erityisesti vihreässä ja vasemmistossa.

24.11.2021

Ette te voi samaan aikaan vedota virkavalmisteluun, kun puhutte autoilun määrästä ja sen marginaalisesta kasvusta, ja heti perään ohittaa olankohautuksella sitä, kun virkahenkilöt toteavat, ettei aluetta yksinkertaisesti voida kehittää tavoitteiden mukaisesti ilman tunnelia. Ei virkavastuulla valmistellut esitykset ja argumentit ole mikään ruotsinlaivan buffet, josta voi valita ne omat lempparikohdat ja ohittaa olankohautuksella kaikki muut.

Kiitos.

Valtuutettu Timo Harakka

Hyvät valtuutetut, arvoisa puheenjohtaja.

Sörnäistentunneli ei ole välttämätön rahareikä. Siksi kannatan palautusta. Tunnelille on vaihtoehto, joka huomioi ilmastotavoitteet, turvallisen ja viihtyisän kaupunkitilan Kalasatamassa ja laajemmin tehokamman ja yhdenvertaisuutta edistävän joukkoliikenteen.

En kyseenalaista liikenne- ja katusuunnittelijoiden ammattitaitoa. Hehän ovat toimineet yleiskaavan tunnelipäätöksen pohjalta ja tehneet huolellisen valmistelun sen pohjalta. Mutta heillä ei ole ollut velvoitetta tehdä yhtä huolellista vaihtoehtoa ilman tunnelia. Harmittelen, että toimialaa johtavat tahot eivät siihen ole velvoittaneet. Kun vaihtoehtoon ei velvoitettu, jouduin aivan poikkeuksellisesti teettämään oman selvityksen, onko tunneli välttämätön, jotta Kalasatama olisi tehokas, viihtyisä ja turvallinen. Asiantuntijani tuli tulokseen, että tunnelia ei tarvita ja ennen kaikkea Jokeri 0 voi hyvin toteutua ilman tunnelia. Jokeri 0 voi toteutua ilman tunnelia. Myös Antero Alku, suorastaan pikaraitiotien isä Suomessa, eilisessä tilaisuudessamme piti tunnelitonta suunnitelmaa erittäin hyödyllisenä pikaraitiotiejärjestelmälle.

Tänään Helsingin Sanomissa päästiin vihdoinkin vertailemaan vaihtoehtoja. Kaksi professoria suhtautui vaihtoehtoon myötämielisesti, ja tunnelivalmistelija odotetun tuomitsevasti. Hän sanoi, että esityksemme on jo selvitetty ja totta kai Ö-mapitettu, kun muuta ei ole vaadittu, valtuutettu Rautava. Sen sijaan professori Liimatainen piti suunnitelmaa tervetulleena ja professori Olin näki selvästi aiheen jatkoselvitykseen. Kaupungin vastaus ja vastalause oli hämmäntävän vaisu. Jos keskustelumme kiteytyy siihen, voidaanko yksi rakennus purkaa ja kaavasta poistaa toimistotalon rakennusoikeus, eihän tunneli tällöin ole enää välttämätön ja ainoa vaihtoehto. Voimme vihdoinkin tehdä valinnan

24.11.2021

---

kahdesta aidosta vaihtoehdosta. Päätös tunnelin torjumisesta on siis tehtävissä tietoon perustuen, ja siksi kannatan palautusta.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Valtuusto.

Sörnäistentunnelin on saamamme materiaalin perusteella arvioitu lisäävän autoilua, vähentävän joukkoliikenteen käyttöä sekä lisäävän ruuhkia tunnelin molemmissa päissä. Täällä puhutaan paljon Kalasataman tarpeista ja liikenteen rauhoittamisesta Kalasataman alueella. Tunnelin molemmat päät unohtuvat monissa puheenvuoroissa ja osin valmistelussakin. Tunnelin arvioidaan lisäävän ruuhkia Krunikassa ja Espalla. Se jumiuttaa liikennettä erityisesti Hämeentien ja Hermannin rantatien risteyksessä. Tämä risteys on jo nyt valmiiksi ruuhkautunut ja liikkuminen joukkoliikenteellä etenkin ruuhka-aikaan on hidasta.

Sörnäistentunnelin myötä lisätään liikenteen pullonkauloja asuinalueiden keskellä. Kumpulan reunalle Arabianrannan viereen on suunniteltu uusi alue. Samoin Hermanninranta ja Arabianrannan alue ovat edelleen kasvavia. Sörnäistentunnelin suuaukko tulee keskelle uutta Hermanninrannan asuinalueita halkaisten sen kahtia ja vaikeuttaen asuinalueen puolelta toiselle liikkumista. Pahimmat ruuhkat ja liikenteen pullonkaulat sekä kasvava autoliikenne tulevat suunnitelman mukaan suoraan uusiin rakennettaviin asuinalueisiin sekä Arabianrantaan kiinni. En voi ajatella Sörnäistentunnelia ainoastaan Kalasatamaan tulevien myönteisten vaikutusten kautta, vaan on ajateltava laajemmin kokonaisuutta ja sen vaikutusta asuinviihtyvyyteen tunnelin vaikutuspiirissä.

Sörnäistentunnelin pohjoisen suuaukon tuntumaan on suunniteltu myös bussiliikenteen lisäämistä, kun valtaosan Vantaan busseista pääte pysäkki on suunniteltu siirtyvän Rautatientorilta Kalasatamaan. Laittaako Sörnäistentunneli toteutuessaan uusiksi myös joukkoliikenteen suunnittelun keskustassa ja Kalasatamassa? Emme voi hyväksyä liikennetarkaisua, joka lisää bussien seisomista ruuhkassa. Mitään vaihtoehtoja suunnitelmaa Kalasataman liikenteen osalta emme ole saaneet. Luovalla ajattelulla erilaisia ratkaisuja pienemmällä kustannuksella olisi varmasti ollut löydettävissä.

Tämä 180 miljoonaa on valtava rahamäärä pois investoinneista esimerkiksi liikuntapaikkojen rakentamiseen, nuorisotaloverkoston tiivistämiseen, uusiin kouluihin, sisäilmaremontteihin tai täälläkin peräänkuulutettuihin koulujen pihojen kunnostukseen. Joka vuosi joudumme

24.11.2021

---

miettimään, mistä saadaan rahat välttämättömiin palveluihin. Nyt täällä on moni valtuutettu valmis sitomaan kaksi miljoonaa euroa vuodessa tunnelin ylläpitoon.

Kannatan lämpimästi asian palauttamista valmisteluun.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Muutama huomio palautuksesta käytyyn keskusteluun. Täällä on hyvin pohdittu sitä, minkälaisiin faktoihin ja numeroihin kukin perustaa oman päätöksensä. Varmasti tarkkaavaisimmat huomasivat, myös kollega apulaispormestari Daniel Sazonov, että oma palautusehdotukseni perustuu täysin virkavalmistelun tuottamaan materiaaliin. En ole keksinyt sinne tunteita tähän asiaan liittyen. On joka tapauksessa aivan luonnollista, että samasta faktamateriaalista, aineistosta ja arvioista tässä salissa me voimme tehdä aika ajoin erilaisia johtopäätöksiä. Faktat maailmassa ovat moninaisia, ja ei aina ole aivan selvää, mitä niiden perusteella ajatella.

Mielestäni tässä on tärkeää huomata se, että se alue, joka tämän tunnelin myötä paranisi kaupunkiympäristön osalta, viihtyvyydeltään, on hyvin pieni. Se on Kalasataman kauppakeskuksen ympäristö. Sen sijaan ne alueet, joilla autoliikenne ja sen haitat lisääntyisivät, ovat moninaisia ja ne ovat nimenomaan nyt olemassa olevia asuinalueita.

Täällä on käyty hyvää keskustelua liikenteen päästöistä. Ainakin tämän keskustelun perusteella, jos en muutenkin, uskon kyllä, että Helsinki tulee saavuttamaan liikenteen päästövähennykset. On totta, että kaltai-
sessamme kaupungissa sähköautojen määrä toivottavasti tulee lisääntymään nopeammin kuin jossain vaiheessa olemme ajatelleet. Kaupunkiympäristön viihtyisyyden näkökulmasta taas ei ole niinkään merkitystä sillä, muodostuuko ramppi, joka estää sujuvat kävelyn ylitykset, joka haittaa pyöräilyä ja joka poistaa mahdollisuuden kokoontumiseen ja viihtymiseen, sähköautoille vai polttomoottoriautoille. Ero ei ole suuren suuri. Sama koskee ruuhkia. Ne ovat ruuhkia silloinkin kun puhutaan sähköautoilusta.

Tärkeä kysymys on tietenkin myös se, minkä luonteinen järjestelmä liikennejärjestelmä on. Täällä on käytetty monia hyviä puheenvuoroja siitä, että liikennejärjestelmä on kokonaisuus, jonka osaset vaikuttavat toinen toisiinsa. Itse näen tämän hankkeen suurimpana ongelmana,

24.11.2021

---

että se pyrkii puuttumaan kaupungissa yhteen pistemäisen kohtaan, jossa ratkotaan kapeasti ongelmia. Itse asiassa koko liikennejärjestelmän tasolla hanke vie pois päin niistä tavoitteista, joita olemme itsesellemme asettaneet. Joten mielestäni palautus on perusteltu.

Tässä valmistelumateriaalista ei myöskään tule ilmi, että tämä tunneli olisi ainoa vaihtoehto toteuttaa koko Kalasataman ympäristön ja Junatien kokonaisuus. Tosiasia on se, että tunnelitonta vaihtoehtoa tälle alueelle emme ole vielä tähän mennessä edellyttäneet. Nyt voimme sen tehdä.

Ledamoten Björn Månsson

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ollut kahden vaiheilla. Ja olen edelleen kahden vaiheilla. Tunnistin itseni tuosta kollega Jalovaaran analyysistä, että tämä on liian polarisoitunut keskustelu. Hämmennystä tietysti aiheuttaa erityisesti se, että apulaispormestari Sinnemäki ehdottaa palautusta oman toimialan virkavalmisteluun. Miksei ole valmisteltu niin hyvin, että meillä olisi kiistattomat faktat? No, hänhän selitti äsken. Kyllä mä ymmärrän senkin, että faktoja voi tulkita eri tavalla. Mutta silti.

Sitten mulla on pieni huomautus tunnelia vastustavalle kansalaisliikkeelle, joka Senaatintorilla huusi nytkin, että ei tunnelivisio. Visio on ymmärtääkseni myönteinen sana. Sitä, mitä ajetaan takaa on varmaan tunnelinäkö. Eli myöskin sanotaan putkinäköksi. Se, että on rajoittunut näkökenttä. Tunnelivisio-sana tulee vissiin englannin kielestä tunnel visionista. Sitä paitsi mä löysin Wikipediasta, että tunnelivisio oli myöskin Mira Luodin ensimmäinen sooloalbumi vuodelta 2016. Suosittelen tälle kansalaisliikkeelle tunnelinäkö-sanan käyttöä.

Minuakin häiritsevät noi rampit, paitsi tämä suuri kuvio. Sitten mulla on lopuksi kysymys. Onko laskettu tunnelin rakentamisen hiilijalanjälkeä?

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja ja kanssavaltuutetut.

Kannatan palautusehdotusta. Hankkeeseen kiinni päästäkseni on keskustellut useiden liikennetutkijoiden kanssa. Muun muassa Aalto-yliopiston apulaisprofessori Miloš Mladenović ja Helsingin yliopiston

24.11.2021

---

liikennetutkija Linda Karjalainen vastustavat tunnelia, koska se ei vastaa sitä, mitä nykytutkimus sanoo hyvästä kaupunkisuunnittelusta. Siis nimenomaan ne faktat. Lainaan Karjalaista.

”Tunnelin rakentaminen tulee lisäämään autoilua ja näin on ollen autoilun aiheuttamia ilmastopäästöjä, ilmansaasteita ja meluhaittoja. Lisäksi hanke antaa tukensa jatkuvalla kaupunkitilan epäoikeudenmukaiselle jakautumiselle, joka priorisoi autoilijoita. Kun tutkimustieto sekä alan asiantuntijat kaupunkisuunnittelun sekä tutkimuksen puolella ovat yksimielisesti hanketta vastaan, kannattaa miettiä omaa kantaansa ja tietämystasoa päätöstä tehdessä. Pyytäkää lisäselvityksiä vaihtoehdoista. 180 miljoonaa alustavana hinta-arviona ei ole pieni summa sijoittaa huterin ja yksipuolisiin perustein.”

Karjalainen kysyy edelleen: ”Oletko valmis viemään Helsingin kehitystä päinvastaiseen suuntaan, mitä kaupungin tavoitteet asettavat ja perustelevat sen jälkeen tunnelin nielemät mielettömät verovarot asiantuntijoille ja kaupunkilaisille? Ei Helsinkiä voida enää kehittää autoilijoiden ehdoilla eikä puutteellisilla selvityksillä.”

Itse ajattelen, että tunnelin edistäminen on jopa noloa. Tässä ajassa kaupunkien kehittäminen täytyy tapahtua kestävästi. Puheen tasolla se on Helsingissä ymmärrettykin, vaan ei toimissa. Tässä rakennetaan vain yhdelle kulkutavalle, yksityisautolle. Tunneli ei ole tasa-arvon tai yhdenvertaisuuden teko. Nyt ilmastokriisin ajassa meidän on tehtävä toisenlaista politiikkaa.

Valtuutettu Laura Kolehmainen

Arvon puheenjohtaja, kanssavaltuutetut.

Mä kiitän valtuutettuja Jalovaara ja Månsson tasapainoisen keskustelun peräänkuuluttamisesta. Arvostan sitä. Tässä mun omat huomiot.

Sörnäistentunnelissa ei ole kyse autojen siirtämisestä maan alle ja tilan vapauttamisesta muille kulkumuodoille. Tunneli lisää autoilua julkisen liikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kustannuksella. Siis tällä päätöksellä laskennallisesti vähennetään kävelyä, pyöräilyä ja julkista liikennettä ja lisätään autoilua. Tästä ei pääse yli eikä ympäri. Sitä saa, mitä tilaa. Sitä saa, mille rakentaa yhteisillä rahoilla infran.

Helsingin hyvät ilmastotavoitteet tarvitsevat toteutuakseen johdonmukaista politiikkaa. Jos halutaan lisätä julkista liikennettä, pyöräilyä ja

24.11.2021

---

kävelyä, rahat pitää suunnata tähän. 180 miljoonaa euroa on erittäin suuri summa rahaa väärään suuntaan vievään hankkeeseen. Onneksi meidän ei ole pakko rakentaa tätä tunnelia. On meidän käsissämme, minkälainen Helsingin liikennepalapelistä tulee, valtuutettu Merin metaforaa käyttäkseni. Nyt päätetään siitä, muodostuuko kuvasta autoilua lisäävä vai muita kestäviä kulkumuotoja lisäävä. Neutraaleja vaihtoehtoja ei ole. On vähintään yhtä ideologista kannattaa autoilun lisäämistä kuin julkisen ja kevyen liikenteen lisäämistä. Sanoisin, että vuonna 2021 ideologista on nimenomaan olla ottamatta ilmaston lämpenemisen hillinnän vaativaa liikennejärjestelmän uudelleen suunnittelemista huomioon ja tarrautua autojen lisäämiseen ja sen julkisella rahalla tukemiseen. Kaikkia liikennemuotoja ei voi kannattaa ja olla syrjimättä mitään muotoa, vaan tässä on kyseessä nollasummapelejä, kuten numerot kertovat. Tämä on matematiikkaa. Ei ole mahdollista äänestää kaikkea kaikille -periaatteella.

Arvon valtuutetut.

Meidän on tehtävä valinta. On meidän vastuullemme rakentaa kaikille helsinkiläisille kestävä arjen puitteet, jossa julkisen ja kevyen liikenteen käyttäminen on joka puolella kaupunkia niin helppoa ja halpaa, että autoa tulee käytettyä vain tarpeeseen. Eikä siksi, ettei muihin vaihtoehtoihin ole panostettu tarpeeksi. Siksi kannatan palautusta.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Kiitos.

Minun on pakko sanoa, tämä kysymys on vaikea. Kaikki liikennekeskustelu tässä salissa on, niin kauan kuin muistan, ja muistan aika pitkältä ajalta, ollut todella tuskallista. Eikä siinä oikein ole ollut kykyä pyrkiä tehokkaihin kompromisseihin.

Mun täytyy myös sanoa, että mä en pidä autotunneleita sinänsä minään ilmestyskirjan petona. Joissakin tapauksissa ne voivat olla ihan järkevä ratkaisu. En tähän mielenosoituksen huutoon, että ei kaikille tunneille, niin sitä mä en osaa ihan sellaisena suhtautua. Mutta sitten rakkaat kokoomuslaiset voisi myöntää, että liikennettä ei voi sujuvoittaa väyliä rakentamalla, koska se aina vastaavasti lisääntyy, kunnes se on ihan yhtä tukkoista kuin aikaisemmin. Ruuhkia voidaan siirtää paikasta toiseen, mutta sujuvuus ei lisäänty.

24.11.2021

Ainoa tapa lisätä sujuvuutta väyliä rakentamalla on se, että samassa yhteydessä otetaan käyttöön ruuhkamaksut ja neutralisoidaan liikenteen lisäämisvaikutus. Niin kuin Tukholmassa on tehty. Täällä aika moni on vedonnut siihen, että Tukholmassa on tunneleita, mutta ei muista kertoa, että Tukholmassa on myös ruuhkamaksut. Jos haluttaisiin saada aikaan hyviä kompromisseja, otettaisiin käyttöön nämä molemmat keinot eikä vaan ainoastaan toista.

Näissä tunneleissa on raivostuttava tämä meidän suomalainen normi, että se rampin kaltevuus saa olla korkeintaan viisi prosenttia, mikä tarkoittaa 200 metriä pitkää estettä, joka tulee tuhoamaan aivan täysin Sörnäisten rantatien. Minä en tiedä, onko kysymys siitä, että Helsinki on lammasmaisesti sopeutunut valtion asettamaan normiin vai onko tämä peräti itseaiheutettu ongelma. Joka tapauksessa lumen aiheuttaman ongelman pystyy ratkaisemaan lämmittämällä nämä rampit.

Valtuutettu Aino Tuominen

1 700 autoa lisää Esplanadille. Suurin piirtein tämän verran tunneli selvityksen mukaan toisi lisää liikennettä Esplanadille vuorokaudessa. Näin ovat virkamiehet laskeneet. Tätäkö me todella haluamme? Onko tämä se kehityksen suunta ja liikennejärjestelmän muutos, jonka haluamme tehdä? Tässä suunnitelmassa tämä on lopputulos. Mitään keinoja hillitä liikenteen kasvua kaupungin sydämessä tunnelin seurauksena ei ole suunnitelmaan liitetty. Mahdollisuuksia toki olisi, mutta sellaisia tässä kohtaa nähdäkseni ole tarjolla. On tarjolla vain tunneli ja lisää autoja Esplanadille.

Kun rakennetaan uusi autokaista tai tunneli, se ei koskaan poista kaupungin keskustasta ruuhka-ajan ruuhkaa. Vain ruuhkan sijainti muuttuu, kuten tässä jo sanottu, jollekin muulle keskustan alueelle. Sörnäistentunnelin tapauksessa autoruuhka tulee siirtymään Esplanadille. Sitten aikamme tosiaan haluamme? Keskustassa asutaan ja siellä on kohteja. Haluammeko lisää läpiajoliikennettä näiden kotien keskelle? Onko tämä se suunta, johon haluamme kehittää Helsingin sydäntä? Lisää autoja Esplanadin puistoon. Eikö tavoitteena olekaan rauhoittaa Esplanadia autoliikenteeltä, tarjota kaupunkilaisille viihtyisä, yhteinen tila kaupungin sydämessä?

1 700 autoa lisää Esplanadille. Autoliikenteen kasvu keskustassa ei ole mikään asukasmäärästä suoraviivaisesti riippuvainen asia. Jos keskustaan on helppo mennä autolla, sinne mennään autolla. Jos sinne on helppo mennä ratikalla tai metrolla, sitten mennään niillä. Me ihmiset

24.11.2021

---

olemme niin mukavuudenhaluisia. Kun investoidaan miljoonia autoiluun, saadaan lisää autoilua. Jos nuo rahat investoidaan jonnekin muualle, saadaan lisää jotain muuta. Jos investoidaan rahaa julkiseen liikenteeseen tai pyöräilyyn, yhä useampi valitsee julkisen liikennevälineen, silloin kun haluaa käydä Helsingin keskustassa.

1 700 autoa lisää Esplanadille joka päivä. Onko tämä tosiaan se paikka Helsingissä, jonne haluamme lisää liikennettä? Esplanadin autoliikenteen määrä riippuu ennen kaikkea poliittisista päätöksistä. Sellaisista kuin tämä päätös Sörnäistentunneista. Päätämme tässä tuoda kalliilla tunnelilla 1 700 autoa lisää Esplanadille. Muutama luksuslaukkukauppa saattaa hyvin pitää tätä hyvänä asiana, mutta huomattava osa helsinkiläisistä ei halua Esplanadille lisää liikennettä. Väittäisin...

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Useammassakin puheenvuorossa on puhuttu siitä, miten pitää katsoa kokonaisuutta, liikennejärjestelmää ja laajemmin. Tämä on perusteltu argumentti. Niin todellakin on hyvä tehdä. Tyypillisesti tunnelit ovat paikallisia ratkaisuja. Esimerkiksi Hakamäentie ja siihen liittyvä tunneli Mannerheimintien ali tai eritasoristeys ei poistanut ruuhkaa. Se siirsi sen vaan Haagaan Lapinmäentielle. Itse asiassa ikävämpää paikkaan asutuksen viereen. Tämä on tyypillinen tunnelien ominaisuus. Samalla tavoin tämä tunneli tulee aiheuttamaan merkittävän ruuhkan Hermannin rantatien, Hämeentien ja Kustaa Vaasan tien risteysalueelle. Koska tunnelit kokonaisuudessa katson vain siirtelevät ruuhkia ympäriinsä.

Samalla tavoin tunnelin haitat siis ruuhkan myötä leviävät ympärille. Kun sanotaan, että mallinuksissa ei näy ne hyödyt, mitä saa kävely Redin kauppakeskuksen edustalla, jotka ovat olemassa, niin samoissa mallinuksissa ei myöskään näy ne haitat, mitä kävelylle syntyy. Siksi väitteet, että tässä paranee kävelyn olosuhteet kokonaisuudessaan, ovat poliittista retoriikkaa. Ne eivät perustu dokumentoituun valmisteluun. Niillä ei ole numeerista pohjaa.

Kun kysytään, miksi ei ole valmisteltu vaihtoehtoja, vastaus istuu tässä salissa. Vuonna 2018 käsiteltiin Sörnäistentunnelin asemakaavaa, jolla oli poikkeuksellinen historia. Se löytyi jostain kaupungintalon laatikosta ja tuotiin suoraan kaupunginhallitukseen. Silloin esitimme, että pitää selvittää vaihtoehtoja. Valtuusto ei halunnut. Tätä valtuuston päätöstä

24.11.2021

---

sittemmin käytettiin perusteluna, miksi Junatien kisaan Kalasatamassa lähtötiedoissa vaadittiin tunnelin ottamista lähtökohdaksi.

Täällä tehdyt päätökset ovat se syy. Poliittiset päätökset ovat se syy, miksi ei ole valmisteltu vaihtoehtoja.

Valtuutettu Noora Laak

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Mä olen myös sitä mieltä, että kun me keskustellaan täällä Sörnäisten-tunnelista, emme itse asiassa keskustelee vain Sörnäistentunnelista, vaan paljon laajemmasta kysymyksestä ja kaupunkisuunnittelun lähtökohdista. Mun nähdäkseni kyse on sotien jälkeen yleistyneestä modernistisesta kaupunkisuunnittelusta, joka nojasi vahvasti henkilöautoiluun ja sen sujuvoittamiseen.

Nyt me kuitenkin tiedetään, että tällä autokeskeisellä kaupunkisuunnittelutavalla on useita aika hankalia kerrannaisvaikutuksia. Se vie valtavasti tilaa, aiheuttaa päästöjä, hajauttaa yhdyskuntarakenteen laajalle. Riittävän autopaikkamäärän sovittamisesta kaupunkirakenteeseen tulee kaupunkeihin kaupunkisuunnittelun ja oikeastaan myös rakennussuunnittelun keskeinen kysymys. Yhtäkkiä me aloimmekin suunnitella kaupunkia autoille ihmisten sijaan. Vuosikymmeniä vallalla ollut autokeskeinen elintapa ja siten myös tämä suunnittelun kulttuuri on muodostunut osaksi suunnittelun rakenteita ja normeja. Siitä on tullut oikeastaan suunnittelun lähtökohta.

Viime vuosina tuota lähtökohtaa on ryhdytty haastamaan. Toimivan, kestävä ja elävän kaupungin rakentamiseen kuuluu paljon muutakin kuin autoilun sujuvoittaminen. Täytyy kuulua, kun tavoitteena on ilmastomuutoksen hillitseminen ja päästöjen vähentäminen. Vaikka autot on väistämätön osa kaupunkiliikennettä ja kaupunkia, on kaupunkisuunnittelun keskiössä oltava me ihmiset ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Ei autot ja liikenteessä käytetyt minuutit.

Nyt meidän on kaupunginvaltuustossa arvioitava, mikä on oikea toimintatapa ja kohtuullista tässä tilanteessa juuri tämän tunnelin kohdalla. Onko kohtuullista käyttää vähintään 180 miljoonaa euroa ruuhkien siirtämiseen paikasta toiseen kaupungin sisällä? Onko kohtuullista rakentaa autoilua lisäävä tunneli ilmastokriisin aikana? Onko kohtuullista ryhtyä tähän hankkeeseen, jotta voidaan säästää autoilijoiden aikaa 0–4 minuutin verran?

24.11.2021

Itse näen, että kaikkia kestäviä vaihtoehtoja ei olla vielä tutkittu ja että meidän on nyt viimeistään siirryttävä autokeskeistä suunnittelusta ihmiskeskeiseen kaupunkisuunnitteluun. Kannatan apulaispormestari Sinnemäen palautusesitystä.

Valtuutettu Juha Hakola

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Minä en kannata missään tapauksessa palautusta. Täällä on käytetty tänään hengästyttäviä puheenvuoroja niin puolesta kuin vastaan. Osa tuntuu tietävän jo autojen osoitteenkin, mihin ne 1 700 autoa kaikki ovat matkalla. Se on minusta kohtuullisen hyvää valmistelua, kun sekini on jo etukäteen tiedossa.

Se, mikä tästä keskustelusta on kuitenkin jäänyt varsin vähälle, ja haluan sen nyt nostaa esiin, on tietenkin alueen turvallisuus, liikenneturvallisuus. Samaan voidaan kytkeä myös nykyisten asukkaiden ja tulevien asukkaiden asumisviihtyvyyttä, josta siitäkkin on moneen otteeseen täällä puhuttu. Käytän itse eri muodoissa kyseisiä väyliä päivittäin, ja tiedän, kuinka paljon siellä jo nyt on haasteita liikenteen kanssa. Itse näen sen niin, että kyseinen tunnelihanke tulisi parantamaan merkittävästi alueen liikenneturvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta.

Valtuutettu Soininvaara käytti äärimmäisen asiantuntevan puheenvuoron siitä, miten eri tavoilla tunnelivaihtoehtoa voitaisiin käsitellä. Varmasti sen toteutus on sitten tulevaisuuden kuvissa. Mutta täytyy sanoa, kun täällä on käytetty puheenvuoroja siitä, millä tavalla esimerkiksi poikkitaajaliikenne tulisi ruuhkautumaan, niin en ihan heti itse pysty tähän yhtymään. Faktoja voidaan tuoda eri tavoilla, kuten olemme tänään huomannut. Niitä voidaan tulkita eri tavoilla. Ihan varmasti jos tämä asia palautetaan, tullaan näitä faktoja tulevaisuudessakin tulkitsemaan kovin eri tavoin.

Kiitos.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

24.11.2021

Kyllä tämä Sörnäistentunneli on tarpeellinen, koska päätös sen rakentamisesta on päätös liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden puolesta. Valtuutettu Hakola pitikin turvallisuudesta hyvän puheenvuoron.

Autot kuuluvat Helsinkiin ihan samoin kuin ratikka ja metro. Jalankulkijoiden ja pyöräilijöidenkin olosuhteet sekä vehreä ja viihtyisä liikkumapaikka maan päällä paranee tunnelin myötä. Tunneli mahdollistaa myös Suvilahden ja Teurastamon tapahtuma- ja kulttuurialueiden kehittämisen. Tämä ei ilman maanalaista ratkaisua olisi mahdollista.

Helsingin keskustan elinvoiman parantamisesta on keskusteltu paljon. Sitä varmasti suurin osa helsinkiläisistä pitää hyvänä asiana. Helsinkiin saadaan lisää kaupunkia, lisää yrittäjyyttä ja elämää, kun sitä Helsinkiä rakennetaan myös maan alle. Noin yleisesti ottaen Helsingin maanalaisten keskustan kehittäminen ei ole ristiriidassa ympäristöarvojen kanssa. 2000-luvun poliittiset linjaukset autoilun rajoittamisesta perustui siihen oletukseen, että autot aiheuttaa saaste- ja meluhaittaa. Mutta nythän me tiedetään, että autoilu muuttuu ekologisemmaksi nopeammin kuin nämä vanhakantaiset asenteet sen rajoittamisesta.

Sörnäistentunnelin hintalappu. Se on kyllä halpa sen tuomiin etuihin nähden. Etenkin kun tuoreessa muistissa on päätökset miljardia hipovan ratikkasillan ja sen oheisten rakentamisesta.

Kaupunkilaisilla täytyy olla mahdollisuus valita liikkua parhaaksi katsomallaan kulkuneuvolla myös Kalasataman kohdalla. Nyt on autoilijoiden vuoro. On selvää, että asukasmäärän kasvaessa myös autojen määrä tulee kasvamaan, etenkin Itä-Helsingissä. Ratikat mahtuu maan päälle, kun autot ajetaan tunneliin. En kannata palautusta.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä ymmärrän tavallaan apulaispormestari Sinnemäen ja valtuutettu Kivekkään puheenvuorot, joissa he on tuonut esille sen, ettei me tässä äänestyksessä ja keskustelussa tänään oltaisi, ellei aiemmin oltaisi äänestyksin tai muuten päätetty, että tunnelivaihtoehtoa selvitetään. Kun tätä yleissuunnitelmaa katsoin, niin jo 2005, sen jälkeen 2008 ja 2010 tätä tunnelia on tulkittu ja tutkittu, että miten voitaisiin yhdistää Sörnäisten ja Hermannin rantatiet. Totta kai kaikki, jotka on jollain kulkuneuvolla näiden kahden rantatien välillä mennyt, ymmärtää nykytilanteen ongelmallisuuden. Se on ainakin koko sen ajan kun itse olen

24.11.2021

Helsingissä asunut ja sitä matkaa kulkenut, 21 vuotta kohta, ollut täysin epäoptimaalinen. Ne kaksi on toiminnallisesti toisiinsa yhteydessä, mutta siinä pitää puikkaroida monen väylän kautta. Tarve on ilmeinen.

Tätä on selvitetty 2005 jo ensimmäisen kerran. Varmaan joku unelmisaan, tosi mörissä sellaisissa, on sitä jo sitä ennen miettinyt. Voi ajatella, onko tässä ollut jotenkin kiire ja pitäisikö vielä selvittää, kun 16 vuotta on jo siitä, kun ensimmäisen kerran tätä on suunniteltu. Kohta ollaan käytetty miettimiseen ja pohtimiseen puolet siitä ajasta kuin lisa-kirkon rakentaminen kesti. Ja sen rakentaminen tosiaan kesti aika kauan. Koen, että tämä, että vielä lisää selvitetään, ei ole varsinainen argumentti. Se on halu pitkittää tätä prosessia, joka on ollut äärimmäisen huolellinen, tarkka ja hyvin tehty ja kestänyt jo hyvin pitkään.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja.

Sörnäistentunneli ei ole ainoa vaihtoehto, kuten valtuutettu Timo Harakka totesi teettämäänsä selvitykseen viitaten. Jokeri 0 -raitiovaunulinja voidaan toteuttaa ilman tunnelia.

Toimin luottamushenkilönä Helsingin kaupungin liikennelaitoksen johtokunnassa vuosina 2013–2016. Tuolloin konkreettiseksi tuli, kuinka kallista maan alle rakentaminen on länsimetron myötä. Sörnäisten tunnelihankkeen kustannukset tulevat toteutuessaan kaksin-, jopa kolminkertaistumaan. Tälle rahalle on tällä hetkellä tärkeimpiä käyttökohteita. Hoitojonojen purku, vanhustenhoito, varhaiskasvatus, mielenterveyspalvelut, henkilöstön palkkakehityksen edistäminen esimerkkeinä.

Vastustin Sörnäisten tunnelihanketta valtuustossa 2018, ja niin teen nytkin. Esityslistalla kohdassa 19 on valtuutettu Arajärven tekemä aloite joukkoliikenteen kehittämiseksi maksuttomaksi, mikä olisi todellinen ilmastoteko toteutuessaan.

Kannatan palautusta.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Värderade ordförande.

24.11.2021

Olemme tekemässä päätöstä, jossa ensin panostaisimme 50 miljoonaa, lopulta kokonaisuudessaan arviolta 180 miljoonaa. Katsotaan, mihin lopulta päädytään sen summan suhteen. Lisäksi vuosittaisissa ylläpitokustannuksista kaksi miljoonaa tunneliin, joka lisää henkilöautoja Arabiassa, Hakaniemessä, Siltavuorenrannassa ja Espalla esimerkiksi. Rahankäyttöä ja liikennesuunnittelua, joka on räikeästi ristiriidassa yhdessä päättämämme kaupunkistrategian tavoitteiden kanssa. Tavoitteiden mukaan haluamme lisätä kestävien kulkutapojen osuutta, luoda viihtyisää kaupunkitilaa sekä vähentää liikenteen päästöjä.

Kuten valtuutettu Pakarinen sanoi on meidän annettava kaupunkilaisille sitä, mitä olemme luvanneet. On siis arvioitava, priorisoimmeko autoilun nopeuden lyhentämistä minuuteilla vai lähdemmekö selvittämään vaihtoehtoisia ratkaisuja, jotka ovat sekä taloudellisesti tasapainoisempia että noudattaa kaupunkistrategian päästöjä ja liikennettä koskevia tavoitteita. On myös kyseenalaista nopeutuisiko autoilu lopulta tunnelin myötä, kun lisääntyvä autoilu aiheuttaa taas uusia liikennetukoksia.

Ymmärrän hyvin, että monista saattaa tuntua siltä, että päätös tunnelin rakentamisesta on tehtävä, sillä mitään pidemmälle vietyjä vaihtoehtoisia suunnitelmia ei ole virkavastuulla valmisteltu. Vaihtoehtoisia, ammattimaisesti tuotettuja suunnitelmien aihioita on kuitenkin esillä. Niistä on keskusteltu julkisesti, ja ne ovat keränneet alojen tieteellisiä asiantuntijoilta kiinnostuksenosoituksia. Ei vielä ole liian myöhäistä tarttua näihin potentiaalsiin vaihtoehtoihin, mutta viimeinen hetki tehdä niin on tänään.

Nyt tehtävässä päätöksessä on kyse sekä yhden kauppakeskuksen ympäristön liikennejärjestelyjen sujuvoittamisesta, mutta myös liikennesuunnittelun suuremmasta kuvasta. Meidän on helsinkiläisinä kannettava vastuu Suomen liikenteen aiheutuvien päästöjen vähentämisestä, joka meille kuuluu.

Kannatan edelleen palautusta.

Valtuutettu Anna Lemström

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on väitetty, että tunnelia tulisi kannattaa kävelyn ja pyöräilyn vuoksi. Mallinnukset ei kuitenkaan tue tätä väitettä. Päinvastoin, niiden mukaan tunneli lisää yksityisautoilua ja vähentäisi kävelyä ja pyöräilyä.

24.11.2021

Muun muassa pyöräilijöitä itseään edustava Helsingin seudun pyöräilijät ry vastustaa tätä hanketta.

Lisäksi itse kyseisellä alueella asuvana kävelijänä pohdin, ovatko valtuutetut, jotka uskovat tunnelin parantavan kävelyn edellytyksiä, todella tarkastelleet tunnelin suuaukkojen sijoittumista esityksessä. Esimerkiksi Hermannin rantatiellä suojateiden väliseksi etäisyydeksi jäisi jopa yli 400 metriä. Tämä ei tue helppoa ja viihtyisää kävelyä.

On myös väitetty, että tunnelia tulisi kannattaa joukkoliikenteen vuoksi. Mallinnukset ei jälleen kuitenkaan tue tätäkään väitettä. Niiden mukaan tunneli lisää yksityisautoilua ja vähentää julkisen liikenteen käyttöä. Kysynkin valtuutetuilta, onko paras tapa investoida 180 miljoonaa julkisen liikenteen parantamiseksi tosiaan mielestämme sijoittaa se autotunneliin, joka lisää autoilua ja vähentää julkisen liikenteen käyttöä.

Viimeiseksi on väitetty, että tunnelia tulisi kannattaa rationaalisena päätöksenä. Hankkeen palauttamiseksi esitetyt perustelut nojaavat kuitenkin virkavalmistelulla todettuihin faktoihin sekä siihen, että valtuutetuilla olisi tätä päätöstä tehdessään käytössä riittävä määrä puolueettomasti ja laadukkaasti valmistettuja vaihtoehtoja virkakunnan puolesta. Tuntuukin käsittämättömältä, että palautusvaatimusta kuvaillaan täällä identiteettipolitiikaksi, kun samalla tunnelin kannattajat eivät ole valmiita edes hidastamaan käsittelyn tahtia sen vertaa, että me saisimme päättäjinä tarvitsemamme tiedot, jotta voimme tehdä harkittuja ja tulevaisuuteen katsovia päätöksiä. Jos näiden tietojen vaatiminen on identiteettipolitiikkaa, niin sitten harrastan sitä mielelläni.

Kannatan hankkeen palauttamista valmisteluun.

Kiitos.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Ensiksikin kiitos valtuutettu Soininvaaralle hyvästä puheenvuorosta, jonka näkökohtia kannattaa tutkia. Jaan osin kritiikin valmisteluun sekä valtuutettu Jungnerin toiveen selkeämmästä viestinnästä. Sörnäisten-tunnelista päätetään osana samaa suunnitelmaa kuin Kalasatama, Hämeentien joukkoliikenne- ja pyöräilykatu, Suvilahden ja Teurastamon kehitys. Se liittyy Jokeri 0 -pikaratikkaan. 30 000 asukkaan Kalasataman suunnittelu perustuu tunneliratkaisuun.

24.11.2021

Tämä kokonaisuusnäkökulma ei ollut kunnolla mukana lautakunnan esityksessä. Esittely onneksi jossain määrin korjattiin kaupunginhallituksessa. Samoin oli tärkeää, että laaja Q&A-aineisto tuli mukaan. Pidän myös tärkeänä äänestyksellä lisättyä kahta kohtaa, joista nostan nyt toisen. Tämä on siis osa esitystä, jota kannattaa, jos ei tue palautusta. Virallinen sitova esitysteksti.

”Kalasataman alueen kokonaissuunnitelma sisältää useita kestävästä liikkumisesta eli kävelyä, pyöräliikennettä ja joukkoliikennettä edistäviä hankkeita. Nämä edistävät kestävien kulkumuotojen käyttöä vähentäen liikenteen päästöjä. Alueen kokonaisliikennejärjestelmän tuleekin edistää päästöjä vähentävää kokonaisvaikutusta. Se saavutetaan muun muassa kaavailla aluetta palvelevilla raidehankkeilla, erotelluilla joukkoliikennekaistoilla sekä bussiliikenteen terminaaleilla. Joukkoliikenteen eri muodoille huolehditaan hyvät vaihtoyhteydet. Lisäksi alueen paikallisesta katuverkosta suunnitellaan kävelypainotteinen, jotta se tarjoaa turvallista ja houkuttelevaa kävely-ympäristöä ihmisille. Kalasataman kokonaissuunnitelma sisältää myös sujuvat baanayhteydet ja laadukkaat liikennejärjestelyt pyöräliikenteelle.”

Arvoisat kollegat.

Päätäjänä itse koen, että vastuulla on aina tällainen pitkäjänteisyys, etenkin jos on useamman kauden valtuutettu, ja että Helsingin on oltava myös hyvä yhteistyökumppani, johon voi luottaa. Mistään tulevaisuuspäätöksestä ei voi olla sataprosenttisen varma, mutta ajattelen, että tämmöisessä laajoissa suunnitelmissa tai strategioissa, niin ilmasto- kuin asuntopoliitikassa, ei ole järkeä, jos niistä revitään yksittäisiä osia irti. Tämä koskee kyllä niin tätä tunnelia kun esimerkiksi Kruunusilltojen toistuvaa uudelleenselvittelyä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun kuuntelee tätä keskustelua, tulee vaan siihen johtopäätökseen, että vihreät ja vasemmistoliiton edustajat ovat jo päättäneet etukäteen, että Helsinkiin ei rakentaa yhtään tunnelia, paitsi pyörätunnelin. Tehän vastustitte jo satamatunnelia, nyt te vastustatte tätä tunnelia. Te esitätte kaikki mahdolliset syyt, miksi sitä ei pidä rakentaa. Esimerkiksi autojen yhtäkkäinen ilmaantuminen tunneliin tuhatmäärin on ihan

24.11.2021

---

mahdoton juttu, koska sinnehän tulee vaan ne autot, jotka muutenkin tulisi sille alueelle. Ei kai se nyt ime autoja jostakin muualta Suomesta, kun tunneli rakennetaan?

Valtuutettu Ajak Majok

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä salissa on käyty jo aika laajaa keskustelua, ja siinä mielessä ei tarvitse minun mielestä uusintaa väitöksiä tai debatteja. Mun mielestä kuuluu demokratiaan se, että kuuluu erilaisia näkökulmia. On ymmärrettävää, että kokoomuksen puolelta tulee autoilua kannattavaa ja vasemmalta laidalta tulee ilmasto- ja ympäristösyistä tunnelia vastustavia.

Tässä on tullut myös tosi hyvin esille, että eihän itsessään autoilu ole se iso mörkö. Vaan tässä ollaan käyttämässä lähes 200 miljoonaa, aika iso rahasummaa, puolihuolimattomasti... Tai ei puolihuolimattomasti, vaan oletettuun siihen näkökulmaan, että rakennetaan tunneli, niin sillä tavalla tehtyyn virkamiesvalmisteluun pohjautuvaa päätöstä.

Ehkä eniten mua kiinnostaa, että tässä on monta kertaa tullut puheenvuoroissa se, että ei kiinnosta mennä puoleen eikä toiseen tässä mustavalkoisessa debatissa. Valtuutetut, jotka eivät ole vielä tehnyt päätöstään, niin mieluummin malttia ja katua sitä, että on odottanut ja pyytänyt lisää selvitystyötä. Sellaista virkamiesselvitystyötä, missä oletusarvona ei ole se, että tunneli valmistetaan. Kuin että mennään ja äänestetään näin kallista hanketta, joka menee vääjäämättä meidän omaa strategiaa vastaan, meidän ilmastotavoitteita vastaan. Meidän Helsingin kaupunkina, Suomen pääkaupunkina, rikkaimpana kaupunkina pitäisi olla edelläkävijöitä.

Kiitos.

Valtuutettu Aino Tuominen

Tunnelin päästöjen lisäystä on julkisuudessa vähätelty. Selvitysten mukaan päästöt kiistatta lisääntyvät tunnelin seurauksena. Me olemme parhaillaan tekemässä matkaa päästövähennyspolulla kohti päästötöntä Helsinkiä. Jotta voisimme päästä tällä polulla tavoitteeseen, on meidän edettävä askel kerrallaan oikeaan suuntaan päästövähennysten polulla. Me emme voi ottaa askeleita välillä taakse- ja välillä

24.11.2021

---

eteenpäin. Silloin emme saavu perille määränpään. Emme ainakaan ajoissa.

Päästöjen painaminen nolnaan on haaste, mutta mikään mahdoton tehtävä se ei ole. Se tavoite on täysin saavutettavissa. Jotta sinne päästään, on edettävä määrätietoisesti askel askeleelta polulla vain yhteen suuntaan. Siis eteenpäin. Tällä tavoin etenemällä, askel kerrallaan oikeaan suuntaan, me saavutamme päästötavoitteet aikataulussa.

Sörnäistentunneli on 180 miljoonan euron askel taaksepäin päästövähennyspolulla. Se on kallis askel ja väärään suuntaan. Meillä ei ole enää varaa tällaisiin kalliisiin harha-askeleisiin. Meillä on Helsingissä monta muuta investointikohdetta, joihin käytettynä nuo rahat voisivat meitä kohti oikeata päämäärää. Investointikohteita, joiden avulla voimme leikata päästöjä. Meidän on tehtävä näitä oikeita valintoja, askeleita oikeaan suuntaan, jotta voimme saavuttaa päästötavoitteen. Se vaatii määrätietoisuutta ja aitoa sitoutumista tavoitteisiin.

1 700 autoa lisää Esplanadille, lisää päästöjä. Onko tämä tosiaan se suunta, johon haluamme viedä Helsinkiä?

Kannatan palautusta.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Saxberg nosti esiin klassisen argumentin siitä, kuinka väestön kasvaessa myös autoilun määrä kasvaa. Käsitys on yleinen, mutta monet reaali maailman esimerkit eivät sitä tue. Yhtenä esimerkkinä Helsinki. 2000-luvulla Helsingin väkiluku on kasvanut 107 000 asukkaalla, lähes 20 %. Samaan aikaan seurattuna Helsingin kaikista konemittauksista, meidän laskentalinjat automääristä, autoilun määrä ei ole kasvanut. Se on joinakin vuosina ollut suurempi, joinakin ollut pienempi. Suuruusluokkaa sama koko 2000-luvun. Huolimatta väestönkasvusta.

Kantakaupungissa ja keskustassa autoliikenteen määrä ei ole kasvanut 40 vuoteen, vaan pikkuhiljaa vähentynyt. Vaikka samalla on rakennettu huomattava määrä asumista. Ensin Ruoholahteen, sitten Jätkäsaareen ja Kalasatamaan. Myöskään Hermannin rantatien liikennemäärät eivät ole kasvaneet, samalla kun Kalasatamaa on rakennettu.

24.11.2021

Valtuutettu Meri taas nosti pitkän suunnitteluhorisontin ja sen, miten on tehty vuodesta 2005, 16 vuoden ajan. Sanomatta jäi, että ne lähtökohdat, mistä vuonna 2005 tunnelia mietittiin, ja 2008 ja 2013, olivat aivan eri kuin missä me nyt olemme. Silloin ennustettiin sitä 40–50 000, jopa 52 000 autoa Hermannin rantatielle, ja sitä varten tarvittiin tunneli. Nyt puhutaan 26 000 autosta Hermannin rantatien pohjoispäässä. Eli ne perustelut, joiden perusteella silloin toimittiin, ovat kadonneet. On, valtuutettu Meri, viisautta tunnustaa se, että jos jotain on suunniteltu pitkään, mutta realiteetit ovat muuttuneet, myös suunnitelmaa voi arvioida uudelleen.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos ensinnäkin hyvästä keskustelusta. Täällä on moitittu tätä keskustelua identiteettipoliitikaksi ja niin edelleen. Onhan tässä senkin elementtejä liikkeellä, että tunnelin puolustajat on autoilun puolustajia ja tunnelin vastustajat on autoilun vastustajia. Mutta eihän se ihan sillä tavalla mene. Keskustelun kuluessa on tullut hyviä argumentteja puolesta ja vastaan.

Itselleni tässä tunnelissa on kysymys siitä, tai tässä äänestyksessä, että onko tämä tunneliesitysärkevintä mahdollista veronmaksajien rahojen käyttöä. Tunnelin investoinnin kustannukset on 180 miljoonaa euroa ja käyttökustannukset kaksi miljoonaa euroa vuodessa.

On selvää, että Kalasataman liikennejärjestelyjä on syytä sujuvoittaa ja viihtyisyyttä lisätä. Samoin on selvää, että helsinkiläiset tarvitsevat autoja myös jatkossa. Samoin helsinkiläiset tarvitsevat toimivaa joukkoliikennettä sekä miellyttävää ympäristöä pyöräillä ja kävellä. Itse käytän kaikkia liikkumisen muotoja tilanteesta riippuen. Myös Helsingin kustaan pitää päästä autolla.

Itse en kuitenkaan ole vielä tämän keskustelun kuluessa ja taustamateriaaleista saanut riittäviä perusteluja tunnelin puolesta. Lisäksi olen huolissani siitä, lisääkö tunneli ruuhkia sen alku- ja loppupäässä. Siksi olen taipunut sille kannalle, että valmistelua on syytä jatkaa ja myös muita ratkaisuesityksiä selvittää. Sen takia kannatan palautusehdotusta.

24.11.2021

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tässä on käyty pitkä keskustelu. Siitä on käynyt ilmi, että kysymys ei ole vain identiteettipolitiikasta. Vaan kysymys on siitä, minkälaisia painoarvoja laittaa erilaisille asioille. Muutama huomio vielä ihmiseltä, joka on kuitenkin näillä kaduilla monet kerrat autolla ajanut.

Ensinnäkin mietityttää Sörnäisten rantatien ja Hermannin rantatien viihtyisyys tämän hankkeen jälkeen. Sörnäisten rantatien ylittäminen tulee olemaan entistä vaikeampaa kevyellä liikenteellä. Kun meillä on pitkään tavoitteena sen alueen tekeminen viihtyisämmäksi, niin tämä tuo todennäköisesti siihen lisää ruuhkia.

Toisaalta tunnelin toisessa päässä Hermannissa. Jos miettii Kustaa Vaasan tien risteystä, minkälaiset ruuhkat siellä on tällä hetkellä. Kaikkien viranhaltijalaskelmien mukaan tämä tuo lisää autoja, niin se tulee ruuhkauttamaan entistä enemmän siinä kohdassa, missä on Helsingin kaupungin Hekan asuntoja. Ei tule lisäämään missään tapauksessa asumisviihtyisyyttä siinä kohdassa. Samalla tavalla myös siinä ramppi estää kevyttä liikennettä.

Ennen muuta mä pohdin tätä siitä näkökulmasta, että 180 miljoonaa, joka arvioidaan tällä hetkellä tämän kustannukseksi ja 2 miljoonaa euroa joka vuosi, että mitä sillä voitaisiin tehdä sekä autoilijoiden että joukkoliikennettä käyttävien että kevyttä liikennettä käyttävien elämää helpottamiseksi. Luulen, että pystytään tekemään aika paljon enemmän kuin tällä.

Lopuksi haluan todeta, kun täällä on valtuutettu Sazonov, apulaispormestari Sazonov todennut, että pitää olla johdonmukainen. Tästähän on johdonmukaisesti esitetty, että tehtäisiin nämä selvitykset, joita nyt tässä tehdään. Sitten kun tässä totesi valtuutettu Asko-Seljavaara, että Jätkäsaaren satamatunnelia vastustettiin. Itse asiassa ainakin itse olen sitä mieltä, että se täytyy toteuttaa, jos ja kun nyt valtuusto on päätöksellään päättänyt keskittää laivaliikenteen Länsisatamaan. Silloin esitimme, että olisi selvitetty, että mitä jos Vuosaarta olisi kehitetty ja vedetty metrolinja ja tuotu lisää työtä Itä-Helsinkiin. Mutta siinä keskustelussa myös totesin, että jos päätämme keskittää Länsisatamaan liikenteen, silloin se tunneli on ehdottoman tarpeellinen. Tälläkin tavalla haluan sanoa sen, että en minä ainakaan henkilökohtaisesti kategorisesti tunneleita vastusta.

24.11.2021

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mä haluaisin peräänkuuluttaa vastuuta meidän päätöksistä. Kuten valtuutettu Nuorteva avasi, tämä tunneli vaikuttaa muun muassa lisääntyvien ilmansaasteiden muodossa tunnelin alkupään uusien asuinalueiden asukkaiden terveyteen. Apulaispormestari Arhinmäki mainitsi äsken Hermannin. Mä oon itse asunut sillä alueella nimenomaan Hekan taloissa, ja olen huolissani siitä alueesta, sen viihtyisyydestä tulevaisuudessa, jos tämä tunnelisuunnitelma toteutetaan. Meidän on otettava vastuu siitä, mitä tässä kaupungissa tapahtuu. Kenen terveyttä, kenen liikenteen sujuvuutta ja hyvinvointia edistetään.

Kenen tulevaisuus on tärkeä ekokriisin aikakaudella.

Valtuutettu Tuominen kuvasi hyvin sitä, miten tunnelin rakentaminen on autoilun tukemista. Mä oon samaa mieltä. Kuten valtuutettu Laak kuvasi, meidän kaupunki on jo nyt rakennettu autoille, ja tämän on muututtava. Se lisääntyy, mihin me panostetaan. Jos me halutaan vaikuttaa kulkutapoihin, me ei voida tukea ja lisätä samaan aikaan sekä autoilua että julkista ja kevyttä liikennettä. Siksi tämä kysymys on tärkeä.

Toki jokaisen on joskus ehkä autoiltava ja joissakin työpaikoissa se on välttämätöntä. Silti meidän olisi kehitettävä juuri nyt ennen muuta kestäviä kulkutapoja mahdollistaen autoilun tunnelilta niille, joille se on välttämätöntä. Vastakkainasettelu on turhaa ja samaan aikaan, kuten sanottua, meidän pitää ottaa vastuu siitä, että me eletään ekokriisiä.

Lisäksi mä haluaisin herätellä keskustelua siitä, miten voi olla, että meillä on valmisteltu esitys, joka on ristiriidassa liikennetutkijoiden näkemysten, siis nykytutkimuksen kanssa. En syytä valmistelijoita, vaan mietin, miten tätä prosessia voisi jatkossa parantaa.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Nevanlinna

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on mainittu monta kertaa, että tunnelia ei pitäisi tarkastella piste-mäisen hankkeena vaan kokonaisvaltaisesti, kokonaisuutena. Tästä voi olla samaa mieltä. Nimenomaan kokonaisuutena tarkasteltuna tässä hankkeessa ei ole mieltä. Siinä ei ole kokonaistaloudellista mieltä.

24.11.2021

Kokonaisuutena se ajaa Helsingin liikennepolitiikkaa yhtä ihmistä kerrallaan kuljettavaa liikkumismuotoa ruokkivaan kehään raideliikenteen kehittämisen kokonaistavoitteen sijaan. Siksi se tuottaa suhteellisesti enemmän ruuhkia ja päästöjä myös sähköautoilun lisääntyttyä. Siksi-kin se kokonaisuutena on Helsingin omaksuman kokonaisstrategian vastainen.

Kannatan palautusta.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin siitä aika ajoin autoilevana, niin kyllä järkikin sen sanoo, että kun se alue on siihen kasvanut, niin muutaman kapoisen kadun käyttäminen koko pohjois–etelä-suuntaisen liikenteen välityskanavana tulee tiensä päähän, kun väkimäärä esimerkiksi siellä vähänkin lisääntyy ja liikenne kulkee. Se on mallinnettu, mutta se on myös se kokemus. Tässä tehdään myös päätöstä Kalasataman alueen asukkaiden näkökulmasta.

Täällä on todettu, millaista liikennepolitiikkaa tämä kaupunki tekee. Tämä kaupunki on investoinut raideinfraan satoja ja satoja miljoonia ja tulee tekemään näin. Me olemme tehneet siitä lukuisia päätöksiä muutamana viimeisen vuoden aikana. Meillä aika ajoin investoidaan myös tämäläntyyppisiin hankkeisiin liikenteen kokonaisujuvuuden varmistamiseksi, ja sitten se nostetaan tikun nokkaan ja tehdään siitä symbolinen taistelu, niin sitä en voi ymmärtää.

Sanon vielä päästöistä. Ensinnäkin täällä on laskelmassa käytetty yli 200 gramman kilometripäästöjä, jotka tulevassa sähköautoilumaailmassa ei tietenkään pidä paikkaansa. Mutta mittakaava, 361 CO-tonnia. Hanasaaren sulkeminen pienentää Helenin päästöjä 1,2 miljoonaa tonnia vuodessa. 1,2 miljoonaa tonnia Hanasaaren voimalan sulkeminen. Tässä puhutaan 360 tonnista vielä aika korkeilla oletuksilla. Ymmärrän, miksi täällä halutaan joidenkin tahojen toimesta käydä tällaista symbolista taistoa tämän tunnelikeskustelun kautta. Mutta mittakaava tässä pitää muistaa.

Siksi kannatan sitä, että tätä aluetta jatketaan tasapainoisesti. Tämän alueen kehittämistä jatketaan tasapainoisesti ja asiassa edetään.

24.11.2021

Valtuutettu Marko Kettunen

Valtuutettu Kivekkäälle vaan halusin kommentoida, kun huomasin, että hän käytti pitkän puheenvuoron ja kritisoi tätä asiaa perusteella, että Helsingissä autoilu ei ole kasvanut pitkään aikaan. Silloinhan se on ilman muuta järkevää laittaa ne olemassa olevat autot tunneliin, kun niitä ei kerran lisää ole tulossa. Eiköhän näin ole?

Kiitos.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Kiitos, puheenjohtaja.

Ei voi olla toteamatta valtuutettu Kivekkäälle, kun puhui, että olisin aikaisemmin kertonut, että autoilun määrä Helsingissä on kasvanut. No, näinhän en todennut tietenkään, vaan mä totesin, että kun väestö kasvaa, niin autojen määrä kasvaa. Helsingin tekemän tutkimuksen mukaan itse asiassa viiden vuoden aikana Helsingissä on autojen määrä lisääntynyt 29 600 autolla. Jos autoliikennöinti ei lisäännä, niin sehän on silloin politiikan seuraus. Eli autoilua on silloin pyritty keinotekoisesti rajoittamaan. Nyt kun meillä vielä väestö kasvaa ja muistetaan, että bussitkin on autoja, jotka hyödyntävät tätä tunnelia, niin kyllähän meidän on syytä ihan katsoa peiliin ja tehdä sellaisia ratkaisuja, jotka tuo autoja ja tukee myös autoilun mahdollisuutta. Sekä yksityisautoilun että joukkoliikennöinnin.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Kettuselle hyvästä kysymyksestä. Tosiaan autoilun kokonaismäärä ei ole kasvanut, mutta selvitysten mukaan, mitkä tässä tunnelimateriaalissa on, tämä tunneli sitä kasvattaa. Kaupunkiseudulla on potentiaalista kysyntää autoilulle paljon. Jos teemme siitä helpompaa, sitä tulee lisää ja saamme ruuhkia uusiin paikkoihin. Tätä tarkoitin. Tämä on se ongelma.

Valtuutettu Saxbergille pahoitteluni. Kuulin tai ymmärsin väärin. Tosiaan puhuin autoilun määrästä. Hän puhuikin autojen määrästä. Se on totta. Omistettujen autojen määrä on kasvanut. Sen sijaan liikennekäytössä olevien autojen määrä on kasvanut huomattavasti vähemmän.

24.11.2021

Itse asiassa ennen koronaa oli pitkään, vuosikymmenen verran se ei kasvanut lainkaan, vaikka väestö kasvoi samalla. Autojen määrään pätee osin sama kuin autoilun määrään, mikä ei ehkä ole yllättävää asioiden isossa kuvassa, kun ne toisiinsa liittyvät.

Lisään vielä sen, että jos emme halua käyttää 1,3 tai 2 euroa per yksi matka tunnelissa, niin se olisi ideologista haittaamista. Tämä on minusta erikoinen ajatus. Onko kaikki, mihin ei investoida, ideologista haittaamista? Minusta se, että ei käytetä rahaa johonkin, ei vielä tee päätöksestä millään tapaa ideologista.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, värderade ordförande.

Apulaispormestari Sazonov peräänkuulutti mittasuhteita päästöjä koskevaan keskusteluun ja vertasi Hanasaaren sulkemisen vaikutuksiin. On tosiaan niin, että olemme onnistuneet paremmin lämmityksen päästöjen vähentämisen polulla kuin olemme onnistuneet liikenteen päästöjen vähentämispolulla. Helenin päästöt ovat suuremmat, mutta suunta on siellä selkeämpi kuin 25 % meidän päästöistä aiheuttavan liikenteen suunta.

Ajattelen itse, että tässä on kyse yksittäisen alueen liikennejärjestelyn sujuvoittamisesta. Kyse on myös suuremmasta kuvasta. Meillä ei ole parempia keinoja vähentää liikenteen päästöjä kuin henkilöauton käytön vähentäminen kaupungin sisällä. Sen takia on tehtävä suunnanmuutos liikennesuunnittelussa, ja jostain sen on alettava. Sen takia ei minusta ole kohtuutonta nostaa esiin autoilun päästöjen lisäävää vaikutusta, johon tämä päätös johtaisi.

Ledamoten Nora Grotenfelt

Värderade ordförande, ärade fullmäktigeledamöter.

Vi har i strategin förbundit oss att hålla miljövänlighet och ekonomisk hållbarhet framför andra bevekelsegrunder i vår beslutsfattning. Olemme strategiassa korostaneet ympäristöystävällisen ja taloudellisen kestävyuden tärkeyttä muiden argumenttien edellä päätöksenteossa. Enligt min uppfattning, baserad på estimat presenterade i beredningen, representerar Sörnästunneln ingendera av dessa två. Mielestäni

24.11.2021

---

esitettyjen estimaattien perusteella Sörnäistentunneli ei ole ympäristön näkökulmasta eikä taloudellisesti kestävä.

Vi beslutsfattare bör vänja oss vid att hålla en strikt linje om vi ska ha en chans att motarbeta miljöförstörelsen, särskilt inte om bevekelsegrunderna, som i detta fall är osäkra och kan ifrågasättas. Me päättäjät joudumme nyt tottumaan pitämään tiukan linjauksen kaikessa päätöksenteossa, jotta meillä olisi edes jonkinlainen mahdollisuus torjua ilmastokriisiä. Det finns helt enkelt inte längre utrymme för att göra undantag från en miljövänlig linje. Meillä ei ole enää liikkumisvaraa tehdä poikkeuksia ympäristöystävällisestä linjauksesta. Varsinkin jos projektin tuomat hyödyt, niin kuin tässä tapauksessa, ovat epäselvät ja kyseenalaistettavat. I detta fall anser jag att nyttan ur bilisternas synvinkel är ordentligt ifrågasatt, med hänvisning till många initierade anföranden innan mitt. Tässä on mielestäni hyöty autoilijoiden silmissä on erittäin kyseenalainen, josta moni on jo tänään puheenvuorossa käsitellyt.

Den enda egentliga nyttan med tunneln vore att boendemiljön på området skulle bli trivsammare än den är idag. Ainoa todennäköinen hyöty olisi alueen lisääntynyt viihtyisyys. Huom. Verrattuna tämänhetkiseen tilanteeseen. Kukaan meistä ei tiedä, toisiko tunneliratkaisu viihtyisyyttä enemmän kuin jokin vaihtoehtoinen ratkaisu, koska sellaista ei nyt esitetty. Observera, ingen av oss vet om tunnelloösningen skulle bli trivsammare än ett alternativ, för ett sådant har inte presenterats. Jag har fyra ord för det här projektet. Gör om, gör bättre.

Kannatan palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Fardoos Helal

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse asun Pasilassa, ja pidän tärkeänä ratikkahanketta, ja sen takia myös tunneli tarvitaan.

Kiitos.

24.11.2021

Ledamoten Björn Månsson

Mulla oli aikaisemmin kysymys, onko laskettu tunnelin rakentamisen hiilijalanjälkeä. Toistan kysymyksen, ja odotan vastausta, jos semmoinen löytyy.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Olen itse Pasilasta kotoisin, ja jo 80-luvulla pohtinut sitä, että siihen vanhan satamaradan paikalle olisi hyvä saada raitiovaunulinjaus. Olen erittäin tyytyväinen, että budjetissa on linjaus, niin että Kalasatamasta Hermannin rantatietä Pasilaan tulee raitiovaunulinja. Ja myöhemmin myös Nihdin kautta Kruunuvuorenrantaan ja Laajasaloon. Se tulee erittäin paljon parantamaan meidän joukkoliikennettä ja myös poikittaista joukkoliikennettä. Tämä tunneli ei ole edellytys sille, että rakennamme Kalasatama–Pasila-raitiovaunulinjan. Se ei ole syy olla tämän puolesta tai tätä vastaan. Sen sijaan on selvää, että jos tämä tunneli rakennetaan, on merkittävästi kalliimpaa rakentaa myös tämä Kalasatama–Pasila-raitiovaunulinjaus, koska silloin se tarvitsee ihan toisenlaista vahvistamista, se maa, johon tehdään tämä linjaus.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tiivis vastaus. Ledamoten Månssons jätteviktig fråga. Vastaus on: valittavasti ei ole laskettu rakentamisen ilmastopäästöjä. Meillä ei nykyisellään ole käytössä mallia, jossa systemaattisesti laskettaisiin investointien rakentamisen ilmastopäästöt. Tällaista selvitetään, ja toivoakseni sellainen vielä saadaan ehkä tämän valtuustokauden aikana. Tässä vaiheessa kukaan ei pysty sanomaan, paljonko tämän tunnelin rakentaminen tuottaa päästöjä.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Kiitos.

Oon ymmärtänyt, että yleensä apulaispormestari vastaa tämän tyyppisiin kysymyksiin, mitä Månsson esitti. Månssonille vastauksena. Liite

24.11.2021

---

13 ja viimeinen kysymys, missä on aikaisemmin esitettyjä kysymyksiä. Siellä vastataan tähän, kuinka paljon tunnelin lisäämää liikennesuorite tuottaa CO2-päästöjä. Vastaus alkaa lauseella: ”Hankearviointi pitää sisällään myös päästölaskelmat.”

Kiitos.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Liikennepoliittinen keskustelu Helsingissä polarisoituu usein autoilun puolustamiseksi tai sen vastustamiseksi. Yhtäältä autoilu ja toisaalta kevyt liikenne ja julkinen liikenne nähdään jonkinlaisena nollasummapelinä, jossa yhden voitto merkitsee aina toisen tappiota. Perussuomalaisten lähtökohta on se, että liikennesuunnittelun pitää palvella kaupunkilaisia eikä ideologioita. Keskustelussa unohtuu usein se, että autot eivät aja kaduilla itsekseen, vaan niiden sisällä on kaupunkilaisia, jotka ovat menossa jonnekin tekemään jotakin. Sama tietenkin koskee polkupyöriä ja joukkoliikennevälineitä.

Ihmisten tarpeet ja elämäntilanteet ovat erilaisia, ja samallakin ihmisellä on eri hetkinä erilaisia tarpeita ja tilanteita. On toki ihmisiä, jotka liikkuvat vain autolla tai vain ratikalla tai vain polkupyörällä tai vain jalkaisin. Mutta tällaisia ihmisiä on vähemmistö. Suurin osa käyttää useita tai kaikkia kulkumuotoja. Tämän vuoksi perussuomalaiset katsovat, että kaikkien liikkumismuotojen edellytyksiä on kehitettävä. Kyse ei ole nollasummapelistä. Mitä tasaisemmin ihmiset jakautuvat eri liikkumismuotojen välillä, sitä vähemmän yhtä liikkumismuotoa palveleva infrastruktuuri kuormittuu. Autoilijoidenkin on hyvä ymmärtää, että mitä useampi ihminen vaihtaa yksityisauton muihin liikkumismuotoihin, sitä vähemmän autoa tarvitsevien täytyy seistä jonoissa ja ruuhkissa.

Toisaalta joidenkin päätöksentekijöiden visio tuntuu olevan se, että keskustan pitäisi olla lähinnä ravintoloiden ja kulttuuripalveluiden täyttämä viihdekeskus ja hengailupaikka. Tämä ei ole meidän visiomme. Haluamme, että keskustassa on asutusta, monipuolista yritystoimintaa ja palvelutarjontaa. Tämä edellyttää, että sinne pääsee autolla ja että sinne voi pysäköidä auton. Esplanadi on noussut useasti esiin tässäkin keskustelussa jonkinlaisena autoinfernona. Joka toinen keskiviikko pyöräillen sen läpi tänne ja tältä kotiin ja joka maanantai kaupunginhallitukseen ja sieltä kotiin. Koskaan autoilu ei ole häirinnyt minun kulkuni.

24.11.2021

Sörnäistentunneli on seurausta monista muista päätöksistä ja linjauksista, joista kaikkia perussuomalaiset eivät kannata. Mitä useampi väylä suljetaan yksityisautoilta, sitä pahempia pullonkauloja syntyy sinne, missä autolla vielä saa liikkua. Pidänkin erikoisena, että salin vasen laita sivuutti kokonaan valtuutettu Ebelingin paljon paremman palautusesityksen.

Mitä enemmän Helsinkiin rakennetaan asuntoja ja haalitaan uusia asukkaita, sitä enemmän täällä on liikkumista, myös autolla. Koska tässä kuitenkin nyt ollaan, Sörnäisten kysymys on jollakin tavalla ratkaistava. Nähdäkseni tunneli on siinä mielessä perussuomalaisten ajattelun mukainen, että se palvelee kaiken liikenteen sujuvuutta siirtämällä autot omalle väylälleen ja vapauttamalla muuta tilaa muille liikkumiselle.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihervasemmisto on kritisoinut tunnelia siitä, että se lisää autoliikennettä ja siten esimerkiksi päästöjä. Varmasti onkin niin, että tunneli ei ainoastaan helpota olemassa olevaa liikennettä, vaan lisää sitä. Kun mitä tahansa tarjontaa lisätään, se ei pelkästään tyydytä olemassa olevaa kysyntää, vaan myös luo uutta. Tässäkin yhteydessä kehottaisin vihervasemmistoa arvioimaan kriittisesti Helsingin kasvuvimmaa, sen sijaan että se yrittää tehdä liikkumisen mahdollisimman vaikeaksi.

Myös tunnelihankkeen kustannukset on nostettu esiin ja samoin se, että arvioidut kustannukset suurella todennäköisyydellä ylittyvät. Tähän huoleen me kyllä yhdymme. Kritiikin uskottavuutta kuitenkin vähentää se, että samat kriitikot kannattavat lämpimästi paljon suurempia liikenehankkeita, kuten länsimetroa ja Kruunuvuorensiltaja, koska niihin ei sisälly autoja. Olen vihreiden ja vasemmiston kanssa aivan samaa mieltä siitä, että tälle rahalle olisi parempiakin kohteita. Arvelen kuitenkin, että olemme hyvin erimielisiä siitä, mitä ne paremmat kohteet olisivat. Minulla ei ole syytä olettaa, että jos rahaa ei käytettäisi tähän investointiin, sitä ei kipattaisi johonkin vielä turhempaa tai suorastaan haitalliseen.

Aivan lopuksi, jos sallitte, arvoisa puheenjohtaja. Eräs yksityiskohta itseäni ilahduttaa tässä pitkässä keskustelussa. Kumpikin osapuoli on toistuvasti viitannut virkavastuulla valmisteluihin esityksiin ja siihen, että niihin pitäisi suhtautua kunnioituksella. Toivon, että tähän periaatteen suhtaudutaan johdonmukaisesti. Palaan siihen myöhemmässä asiakohdassa.

24.11.2021

Kiitoksia.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Jussi Halla-aho, joka ihan järkevästi ja fiksusti kannatti Kruunusiltoja kaupunginhallituksessa, toisin kuin hänen ryhmänsä siten valtuustossa, vertasi Sörnäistentunnelia ja Kruunusiltoja. Niissä on yksi aika merkittävä ero. Sörnäistentunneli lisää autoilua pari tuhatta auto vuorokaudessa, mutta ei luo varsinaisesti mitään uusia liikkumissuuntia. Sen sijaan Kruunusillat avaa kokonaan uuden reitin 40 000:lle Laajasalossa tulevaisuudessa asuvalle. Nyt kun puhutaan näistä asioista ja mittasuhteista, niin toinen tuo 2 000 autoa lisää, toinen tuo kokonaan uuden, kätevän reitin 40 000 ihmiselle.

Valtuutettu Mikael Jungner

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt kun näyttää siltä, että Sörnäistentunneli etenee, on syytä miettiä tapoja, joilla varmistetaan, että tämä huolta aiheuttanut autoilun lisääntyminen ei tapahtuisi. Niinpä esitän pontta liittyen skuutteihin eli sähkökäyttöisiin potkulautoihin. Yhdysvalloissa joissain kaupunkikeskustoissa nimenomaan jopa kolmasosa autoliikenteestä on vähentynyt sähkökäyttöisten skuuttien avulla. Suomessa, Helsingissä on nähty lähinnä ongelmia, ikään kuin kasvukipuja. Itse tänään 270 kilometriä skuuttailleena voin vakuuttaa, että se on äärimmäisen hyvä vaihtoehto noin kilometristä viiteen kilometriin liikkumiseen. Keveänä, mukana kannettava myös metron mukaan otettava. Tämä alue, josta nyt on ollut puhetta näin laajasti ottaen, voisi hyvin olla skuuttiystävällisen kokonaisuuden pohdinnan kohteena. Esitän tässä että:

Kaupunginvaltuusto edellyttäisi selvitettäväksi, miten tästä saataisiin skuuttiystävällinen alue.

Käytännössä se tarkoittaa sitä, että kun kulkee, niin siellä ei ole kiveyksiä eikä turhia pomppuja. Pyörätiet leveämpiä, että mahdolliset ohitustilanteet onnistuu kätevästi. Myös mahdollisuus ladata, sikäli kun omaomisteiset skuutit lisääntyvät. Ja sitten totta kai tämä monen valtuutetun huolta kantama parkkeeraus. Sekin on hyvä hoitaa järjestäytyneesti. Erityisesti kun miettii sitä tapahtuma-aluetta, Teurastamo, metroa ja

24.11.2021

---

muita yhteyksiä, väittäisin, että tässä saattaisi olla uuden mikroliikkumisen kaupunkipolitiikan selvittämisen paikka.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tiedän, että vastauspuheenvuorossa ei voi kannattaa pontta, mutta ei se oikeastaan haittaa, koska en muutenkaan kannata tätä pontta. Voin sen takia vastauksen tähän ottaa. Sähköskuuteillahan ei saa ajaa jalkakäytävällä. Ei missään tilanteissa. Ei alle 12-vuotiaat niin kuin polkupyörällä saa, vaan se on täysin kiellettyä. Olisi erikoista, jos tästä tehdään skuuttiystävällinen tästä aluekokonaisuudesta. Tarkoittaako se, että tästä tulisi myös jalankulkijaviihamielisempi tästä alueesta? Mä en oikein näe sitä keinoa, että me saataisiin näitä skuutteja, joista nyt jo aiheutuu hyvin paljon haittaa Helsingissä. Niitä pysäköidään pitkin poikin miten sattuu. Paljon vaaratilanteita aiheutuu siitä, että niillä ajetaan suorastaan lainvastaisesti jalkakäytävillä väärään suuntaan, miten sattuu. Mieltäisin enemmänkin, että mitä keinoja meillä voisi tässä valtuustossa olla siihen, että me tehtäisiin jollakin tavalla Helsingistä semmoinen alue, missä skuutit ei aiheuttaisi niin paljon turvallisuuden tunnetta.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Kannatan valtuutettu Kalevan kommentteja, että ehdottomasti ei mitään skuutteja. Ne on todella vaarallisia. Kuinka paljon on kallonmurtumia just vaikka Teurastamon alueella tai muualla. Kuka ajelee skuutilla, pitäisi olla oikeus puhalluttaa hänet. Ne on ikäihmisille, koiranulkoiluttajille, pienten lasten vanhemmille kauhistus. Ne aiheuttaa todella paljon tapaturmia.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, arvon puheenjohtaja.

Täsmälleen samaa mieltä. Juuri tuosta on kysymys, mistä valtuutettu Kalevakin oli huolissaan, että skuutit eivät kuulu jalkakäytävälle. Skuuttiystävällinen alue tarkoittaa nimenomaan sitä, että skuutit ovat

24.11.2021

---

pyöräteillä tai ajoteillä tilanteesta riippuen. Ei jalkakäytävällä. Jotta se sujuu, siihen pitää tietenkin tarjota mahdollisuus. En tiedä, mihin ihmiset esimerkiksi ensi keväänä ja näin on lomamatkojaan miettimässä, mutta sikäli kun koronatilanne sallii, niin Barcelona on ihan loistava esimerkki käydä seuraamassa toimivaa skuuttikulttuuria. Jalankulkijat, skuuttaajat ja muut kulkee sulassa sovussa. Se käytännössä huikkeen toimiva vaihtoehto autokeskeiselle liikuntakulttuurille, ilman että autoja tarvitse erikseen rangaista. Positiivisen kautta.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Mun mielestä jokaisen skuutin, mikä tulee stadissa vastaan, voisi latio siihen tulevaan tunneliin pois näkyvistä.

Valtuutettu Oona Hagman

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Jungnerin pontta. Mielestäni myös skuuttiliikennettä Helsingissä voidaan kehittää huomattavasti parempaan suuntaan. Kannatan kaikissa asioissa aina vihreän kaupunkiympäristön kehittämistä, jonka takia tämä tunneli on tosi tärkeä hanke meille.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tarkoitus oli pyytää puheenvuoroa Kivekkään jälkeen, niin otan sitten toisen puheenvuoron.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Sinänsä olisi hyvä ottaa Kivekkään puheenvuoro, koska puheenvuoroni liittyy järjestelmässä havaitsemaani asiaan. En tiedä, onko Kivekäs tekemässä vastaehdotusta tai pontta tai vastaavaa. Kun nyt järjestelmän perusteella katsoen Kivekkään vastaehdotusta ja siinä esitettyjä asioita, niin siinähan tuodaan keskusteluun ja esitykseen aika merkittäviä kysymyksiä. Erityisesti jos se on vastaesitys, niin se on myös aivan eri

24.11.2021

---

tasoa kuin ponsi, jolla etsittäisiin selvityksiä erilaisiin kysymyksiin. Siinä esitetään siis ohjattavaksi suunnittelun ja rakentamisen aikataulua ja äsken meidän MAL-prioriteetteja. Mutta nyt ilmeisesti vastaehdotus onkin jotain muuta.

Joten, puheenjohtaja, esittäisin toiveen, että Kivekäs tuo keskusteluun ne asiat, joita hän mahdollisesti meinaa esittää, että tällä salilla on mahdollisuus käydä keskustelua niistä kysymyksistä, ennen kuin se sattumoisin ajautuu äänestämään asiaan, mihin ei olla saatu selvyttä, että minkälaisia vaikutuksia sillä päätöksellä on.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tämän käsittelyn yhteydessä monissa vaiheissa on noussut esiin Herttoniemi–Pasila–Meilahti-ratikka. Kulkee myös nimellä Jokeri 0. Poikittainen ratikka, joka meidän yleiskaavan ratikkaverkostossa on niitä, jotka ovat saaneet kaikkein suurimman potentiaalisen matkustajamäärän.

Siitä ei ole olemassa mitään varsinaista suunnitelmaa vielä. Linjan päätepisteitäkään ei vielä ole, mutta olisi tärkeää, että sen kanssa voidaan edetä.

Näen tunnelikeskustelussa sen riskin, että tämä raitiotielinja jää ikään kuin tunnelin panttivangiksi. Että sen kanssa ei voida edetä, ennen kuin tunneli on valmistunut. Kuitenkin on syytä olettaa, että se on mahdollista rakentaa vaiheittain, niin että aloitetaan jo ennen kuin tunneli on valmistunut. Muussa tapauksessa ratikkalinja uhkaa myöhästyä tuntemattoman kauas tulevaisuuteen.

Siksi tein vastaesityksen. Tämä ei ole ponsi, koska siinä ei lue selvitetään mahdollisuudet, vaan selvitetään miten. Se on melko lähellä pontta, mutta se täytyy tehdä vastaesityksenä, koska ei ole pelkästään mahdollisuuksista kyse, vaan selvitetään, miten tämä tehtäisiin. Se ei myöskään toki vielä ole päätös ratikkalinjan tekemisestä, jos siihen aikanaan päädytään. Valtuusto siitä aikanaan päättää. Eikä se vielä ole edes päätös sen suunnittelemisesta, josta myös asianmukaisin prosessin aikanaan päätetään. Kyse on toki yleiskaavan mukaisesta linjasta, mutta se, että missä järjestyksessä ja kuinka kaukana tulevaisuudessa, jos koskaan niitä tehdään, jokaisesta tehdään oma päätöksensä.

24.11.2021

Tarkoitus ei myöskään ole siirtää mitään muita ratikoita kauemmas ja kiilata tätä edelle. Tarkoitus on saada tämä mukaan toteutusjonoon, jossa meillä tällä hetkellä on Vihdintien raitiotie, meillä on nimellä Jokeri valmistumassa ensimmäisenä, sen jälkeen Kruunusillat. Sitten meillä on Vihdintien raitiotie. Nykyisessä ajattelussa Viikki–Malmi sen jälkeen. Josta ei toki vielä ole myöskään toteutuspäätöstä. Tämä tulisi niiden perään luontevasti. Se on pitkä, hankala hanke, siihen liittyy vaikeita kohtia, jotka vaativat suunnittelua ja selvitystä. Todennäköisesti pitkä tunneliosuus myös Pasilassa. Se vaatii melko pitkän prosessin. Nämä eivät valitettavasti ole nopeita hankkeita. Valtuutettu Meri hyvin nosti esiin, että menee 16 vuotta. Jotta me emme 16 vuoden kuluttua ihmettelisi tätä, niin se ei saisi jäädä odottamaan.

Toivoisin itse näkeväni tämän ratikan myös MAL-sopimuksen 2023 hankelistalla. Se ei kuitenkaan lue esityksessä, vaan esitys on identtisestä muodossa kuin kaupunginhallituksessa käsiteltiin.

Teen vastaesityksen, joka ilmenee järjestelmästä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meidän täytyy suhtautua uusiin ratikkalinjoihin yhä skeptisemmin, koska uusimmat tutkimukset osoittaa, että sähköbussi on neljä kertaa vähemmän päästöinen kuin ratikka per matkustaja per kilometri. Tuntuu siitä, että ratikka, joka painaa 18 tonnia ja vaatii valtavan rakennustyömaan, on huomattavasti epäekologisempi kulkumuoto kuin uudet bussit. Pitää vähän miettiä, ennen kuin rakennetaan uusia linjoja.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse taas kuulun hyvin vahvasti ratikkajengiin. Toivon, että voimme lisätä raitiotien ja varsinkin pikaraitiotien rakentamista kaupungissa, niin kuin olemme suunnitelleet koko tämän yleiskaavan.

Nyt lähinnä pohdin tätä valtuutettu Kivekkään ehdotusta, kun meillä on kuitenkin pikaraitiotietejä jonossa odottamassa. On Länsi-Helsingin raitiotie, Viikin–Malmin ja Tuusulanbulevardi. Jokeri 0 on ohjelmoitu 2030–2040-luvulle, ja Sörnäistentunnelin rakentaminen on tarkoitus

24.11.2021

---

aloittaa 2028. Mitä tässä varsinaisesti pelätään? Tulkitsen, että tämä esitys tällaisenaan, niin kuin se tulkittiin kaupunginhallituksessa, on vastakkainen, ristiriidassa tehdyn tunnelipäätöksen kanssa. En ole ihan täysin varma, mitä tässä haetaan. Meillä on jo ratikkahankkeita investointiohjelmassa odottamassa.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Oon hieman hämmentynyt. En yksistään siitä, että tämä on tosiaan joku uudentyyppinen ponnahtava vastaehdotus tai ponnen kaltainen vastaehdotus. On vaikea ottaa selvää, mitä tällä tosiasiallisesti halutaan ja edellytetään. Mutta kun se vastaehdotukseksi on tehty, niin tulkitsen sen aika sitovaksi. Yhdyn aika lailla täysin valtuutettu Heinäluoman näkemyksiin. Eihän tämä ole yksistään tämä tunneli, mihin tämä Jokeri 0:n toteutus on sidottu, vaan kaikkeen muuhun ja muihin infrahankkeisiin ja liikennehankkeisiin. Nyt vähän niin kuin vasemman taskun kautta tulee pöytään tällainen esitys, jonka luonteesta en oikein tiedä enkä osaa sen substanssistakaan. Enkä saa sitä näin nopeasti selvitettyä. Vähän vaikealta tuntuu ottaa kantaa, jolloin ehkä käännyin äänestämään sitä vastaan, kun ei kykene siihen kunnolla tässä ajassa kantaa ottamaan. Jos näitä etukäteen saisi edes pikkasen pidemmällä varoitustajalla, niin olisi hienoa.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin kiitoksia valtuutettu Eveliina Heinäluoma. Olen ihan samaa mieltä, mitä esitit äskettäin, ja kuten kaupunginhallituksessakaan ei ollut hyväksytty tätä esitystä. Lisäksi asiantuntijoilta saadun tiedon mukaan tämä ei ole perusteltu tämän tyyppinen esitys tässä yhteydessä. Mielestäni tämä vaatii lisää harkintaa, ja hyvä paikka esimerkiksi on tuoda seuraavissa talousarvioneuvotteluissa esille, jos tämän tyyppisiä hankkeita otetaan mukaan siihen kuvioon ja liittämään se mahdollisesti myös investointiohjelmiaan. Mutta ei tässä vaiheessa.

Apulaispormestari Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

24.11.2021

Pidän sitä ihan näköpiirissä olevana tulevaisuutena, että rakennetaan uusia raidehankkeita ja myös mahdollisesti Jokeri 0:aa. Mutta niin kuin valtuutettu Heinäluoma totesi, kun tämä on nyt -30–40 välille ohjelmoitu ja tämän tunnelin rakentaminen on ajoitettu meidän talousarviossa, joka ensi kerralla toivottavasti hyväksytään -28. Kivekäs sanoi, että hän haluaa sen MAL-23, että se on vielä taka-ajatus tässä näin. Pitäisi aloittaa -27 rakentaminen MAL-kauden aikana.

Ihan vilpittömästi tämä on nyt.. Ihan vilpittömästi kysyn, mitä tällä nyt ajetaan takaa. Vähän tulee nyt ristiriitaviesti. Sitten haluaisin kuulla myös virka ? näkemyksiä, mikä myös kaupunginhallituksessa saatiin tietää. Apulaispormestari Sinnemäki pitäisi varmaan toimensa puolesta se tuoda meille. Sen mielellään kuulisin. Mä koen kyllä, että tämä sali tarvitsee nyt hieman perusteellisempaa kuvailua nimenomaan vastaesityksen ja ponnien vaikutuksista ennen kuin tästä on mielekästä päättää.

Valtuutettu Nina Suomalainen (vastauspuheenvuoro)

Hyvä puheenjohtaja.

Mäkin olen vähän yllättynyt, kun tässä on puhuttu neljä tuntia, että kun pitää perustella vaatimukset ja pitää perustella enemmän, pitää selvittää enemmän, pitää olla enemmän valmistelua ja nyt tuodaan kahden minuutin varoitusajalla, että nyt muutetaankin aikataulua, että siirretäänkin tämä tähän ja tuo tuohon. Nyt me ollaan kuultu, että kaupunginhallitus on käsitellyt joskus tätä mutta hylännyt sen. Nyt meidän yhtäkkiä pitäisi kaikkien täällä salissa tietää, mikä meidän mielestä on paras järjestys: ensin tunneli, ensin raitiotie ja mistä raitiotiestä puhutaan.

Mun mielestä on kyllä aika erikoinen lähestymistapa. Onko tässä nyt kainalon alla joku package, jota yritetään saada läpi? Senkö takia tätä tuodaan? Kyllä mun mielestä me valtuutetut vähän enemmän voitaisiin saada harkinta-aikaa tällaiselle merkittävälle muutokselle kuin viisi minuuttia.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

24.11.2021

Pidän valtuutettu Kivekkään tekemää vastaesitystä tärkeänä ja perusteltuna ja haluan sitä kannattaa. Kun helsinkiläisiltä kysytään joukkoliikenteen kehittämistarpeista, etenkin poikittaisen liikenteen parantaminen nostetaan. Jokeri 0 vastaa tähän poikittaisliikenteen parantamisen tarpeeseen. Ainakin itse olisin hyvinkin kiinnostunut valmistelun kautta saamasta valmistellusta tiedosta siitä, miten Jokeri 0:n suunnittelua ja toteutusta voitaisiin nykyisestä aikataulusta nopeuttaa joko päätöksellä rakentamista ja suunnittelua tai jollain muulla tavalla.

Ollaan kuitenkin oltu tänäkin iltana hyvinkin yksimielisiä siitä, että haluamme nimenomaan vauhdittaa raideliikennettä ja pidetään raideliikennettä ja kestävästä julkista liikennettä hyvin tärkeänä tulevaisuuden kulkumuotona Helsingissä, joten en sinänsä oikein ymmärrä sitä vastustusta tai skeptisyyttä sitä kohtaan, että tutkimme, miten voisimme yhtä keskeistä linjaa lähteä toteuttamaan nopeammallakin aikataululla kuin mitä tällä hetkellä on suunniteltu. Sehän nimenomaan vastaisi kaupunkistrategiassa nostettuihin priorisointeihin, mitä koskee sekä kestävä liikenteen tulevaisuutta että päästöjen vähentämistä liikenteen saralta.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia.

Nyt kun alkaa näyttää siltä, että tunneli Helsinkiin ja Sörnäisiin on tulossa, ajattelin käyttää hetkisen teidän aikaanne siihen, että saataisiin mahdollisimman hyvä tunneli. Mä itse asiassa pikkasen jaan huolta näiden ramppien pituudesta ja tein sitä varten ponnin, josta annan kunnian hänelle, jolle se kuuluu, eli valtuutettu Soininvaaralle, jolta tämän idean poimin, mutta koska hän ei itse sitä ponneksi tee, niin minä sen sitten tein.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, voidaanko tunnelin ulosajorampit lämmittää, jolloin niistä saataisiin jyrkemmät, jolloin niiden pituutta voitaisiin lyhentää ja niiden vaatima tila pieneneisi kaupungissa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Minun mielestä tämä idea on erittäin hyvä, että selvitetään niitten ramppien mahdollisuus tehdä ne jyrkempänä ja lämmittää ne. Kannatan tätä pontta.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Tulin nyt pönttöön pidemmän puheenvuoron takia selvittämään tätä asiaa. Tosiaan nyt kun katsoo sitä valmistelumateriaalia, katselee talousarviota, joka on hyväksytty, niin meillä on tämä tunneli, mistä olemme nyt käytännössä päättäneet, on ohjelmoitu niin että se rakennetaan -28 alkaen. Muutama vuosi siihen menee, kun se valmistuu. Sitten Jokeri 0, mille varmaan tulevaisuudessa tulee ehkä olemaan valtuustoenemmistö, on suunniteltu yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa -30–40 välille, koska on muita hankkeita, jotka tulee sitä ennen.

Nyt samaan aikaan Kivekäs sanoo, että pitää saada toteutusjonoon. Toisaalta hän sanoo, että tästä ei ole toteutuspäätöstä. Jatkossa ehkä tulee toteutuspäätös. Onko tämä vastaesitys käytännössä kannanotto siihen, että se toteutetaan, vai onko se jotain muuta? Se on yksi kysymys.

Toinen on se, miksi se on muotoiltu, ei selvitetään, voidaanko vaan miten voidaan? Sitoudutaan siihen ja sitten selvitetään, miten se voidaan toteuttaa. Silloin se ei ole semanttinen ero, vaan sillä on hyvin konkreettinen vaikutus. Tämä on asia kaksi.

Asia kolme on tosiaan tämä aikataulu. Miksi sitä halutaan kirittää? Mitä muita vaikutuksia se aiheuttaa esimerkiksi meidän kymmenenvuotiseen investointisuunnitelmaan, jota me olemme hyväksymässä ensi valtuustossa? Nyt tarvittaisiin virkakanta tähän asiaan. Anteeksi nyt vain, mutta on pakko ihmetellä arvostamaani kollegaa, että nyt olette siirtyneet, apulaispormestari Sinnemäki, sinne valtuutettujen penkkiin. Ettekö ole käyttämässä apulaispormestarina puheenvuoroa ja kertomassa ja vastaamassa näihin kysymyksiin? Mikä tämän vastaesityksen vaikutus on? Ja mihin tällä pyritään? Pyritäänkö tällä siirtämään tätä mahdollista ratikkaa, josta ei ole toteutuspäätöstä 30-luvulta vuoteen -27 niin kuin valtuutettu Kivekäs esitti?

24.11.2021

Nyt tähän tarvittaisiin päätöksenteon tueksi virkakantaa. Minä en tiedä, onko se pormestari vai onko kansliapäälliköllä täällä puheoikeus? Mutta kuka välittää meille, kun kaupunginhallituksessa me kysyimme tätä? Taisi olla valtuutettu Borgarsdóttir-Sandelin, joka kysyi liikennesuunnittelun päälliköltä kaupunginhallituksen kokouksessa tämän vastaesityksen vaikutuksia. Vastaus vaikutti myös omaan päätöksentekoon kaupunginhallituksessa siitä, voidaanko tälle antaa tuki, koska sinänsä on ihan hyvä, että tämänkaltaisia hankkeita selvitetään ja vietään eteenpäin niin kuin yleiskaavan toteuttamissuunnitelmassa on ollut.

Tässä on nyt jotain erikoista. Sen takia tarvitaan sekä vastaukset, mihin tällä pyritään, että ennen kaikkea nyt virka-arvio siitä, mikä tämän vastaesityksen vaikutus on, jos se menestyy. Nyt hieman epä tietoisena katson eri suuntiin tässä asiassa ja toivon, että tämä vastaus saadaan ennen kuin meillä on kyky ottaa tähän perusteltu kanta. Eikä vain sokkona nuijita keskustelua loppuun ja tämän tunnelikeskustelun siivittämänä pusketa läpi sellaista vastaesitystä, joiden konkreettisista vaikutuksista meillä ei edes ole tietoa.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Apulaispormestari Sazonov aika lailla tyhjensi omaakin kysymyspajansa, mutta itse ajattelen uutena valtuutettuna, että en kyllä aidosti uskalla lähteä tällaista äänestämään ennen kuin meillä on tieto siitä, mikä on virkakanta. Mikä on virkavalmistelun kanta tähän koko kysymykseen? Tämähän on ihan fundamentaalinen liittyen MAL-valmisteluun, liittyen siihen, mihin me ollaan menossa, liittyen koko kaupungin liikennehankkeisiin. Itseäni ei varsinaisesti kiinnosta, kuka tähän vastaa, mutta toivoisin, että kun nyt kuitenkin on kaupungin kuntavaalien välillä korkein päättävä elin, niin löytyisi joku vastaamaan tähän kysymykseen, mikä tähän on virkakoneiston kanta.

Vai onko niin, että virkakoneistolla ei ole ollenkaan kantaa tähän? En halua uskoa sitäkään, mutta olisi hyvä, että tähän saataisiin valtuutetuille joku kanta. Ei näin valtavasta asiasta voida päättää – tai en tiedä, onko tämä valtava asia. En tiedä sitäkään, mutta sellaisesta asiasta, joka saattaa vaikuttaa näin valtavasti hankkeeseen, pitäisi tietää ennen kuin siitä äänestetään täällä valtuustossa. Jos joku – ihan sama kuka – mutta kai nyt kaupunginvaltuustolle joku löytyisi kertomatta, mikä tämä juttu on ja miten se vaikuttaa. Sitä suuresti toivoisin.

24.11.2021

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Aluksi totean, että arvostan suuresti sitä, miten apulaispormestari Sazonov on omaksunut toimensa, ja hänen toimintaansa ja näitä puheenvuoroja, joissa hän puhuu apulaispormestarin toiminnasta.

Varsinaisesti pyysin puheenvuoron kommentoidakseni valtuutettu Jungnerin ehdotusta. Hänhän totesi kaupunginvaltuuston edellyttävän, että selvitetään mahdollisuutta tiettyjen alueiden tekemisestä kokonaisuiksi skuuttiystävällisiksi alueiksi. Tämä ponsi herättää itsessäni ristiriitaisia ajatuksia. Skuuttien yleistymisen on johtanut vaaratilanteisiin ja onnettomuuksiin. Käsittääkseni yksi lääkärikin on pitänyt Helsingissä palkata lisää tämän johdosta. Skuuteista on nykyään vaaraa erityisesti ikäihmisille, mutta myös monille muille.

Toisaalta pidän hyvin positiivisena, jos kaupunki ottaa tämä skuutti-asian haltuunsa ja ryhtyy oikealla tavalla mahdollistamaan sellaista skuuttiliikennettä, joka ei vaaranna ikäihmisten eikä muidenkaan elämää.

Kun valtuutettu Jungnerin ponsiesitystä lukee hyväntahtoisesti, se sisältää mielestäni kuitenkin enemmän mahdollisuuksia, joten kannatan sitä. Samalla kuitenkin totean painokkaasti, että skuuttiystävällisyys ei saa tarkoittaa muiden turvallisuuden unohtamista vaan nimenomaan sitä, että skuuttien liikenne suunnitellaan siten, että samalla skuuttien muille aiheuttama vaara minimoidaan. Tämäkin on mitä suurinta skuuttiystävällisyyttä.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensin muutama nopea vastaus. Tarkoitukseni ei ole vaikuttaa ratikkahankkeiden aikataulutukseen, vaan tarkoitus, jota tavoittelen, on poistaa tämän hankkeen edeltä yksi este, jonka pelkään muodostuvan kriittiseksi. Hankkeen edellä on varmasti muita hankkeita, ja hankkeen

24.11.2021

---

edestä voi hyvin löytyä muita esteitä, jotka voivat tehdä siitä vaikean, viivästyttää, jopa tehdä mahdottoman. Tämä ei ole, en esitä päättämistä aikataulusta, en myöskään mistään toteutusjärjestyksestä. Näihin päätöksiin on omat prosessinsa, joihin muun muassa valtuutettu Sazonov viittasi.

Toivottavasti tämä selvensi näiden osalta. Myöskään en tarkoittanut, että se pitäisi aloittaa ennen vuotta -27, vaan viittaukseni MAL-sopimukseen oli, että se on hankekorissa mukana, mutta siinä kohti ei realistisesti sen ensimmäisen kauden hankkeena.

Olen täällä kuitenkin samalla käynyt keskusteluja joidenkin muiden lautakunnan jäsenten kanssa ja pohtinut ponnen käsittelyä. Olen valmis muuttamaan esitystä niin, että julkaisenkin ponnen, joka on muotoiltu ponneksi tämän pohjalta poistaen siitä ponneksi sopimattomat osat. Toivon, että tämä voidaan vielä tarkistaa, että se menee oikein. Samalla poistan vastaesitykseni järjestelmästä.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sazonovin pyynnöstä pyysin puheenvuoron en paikaltani, jossa jo istuin, vaan apulaispormestareiden rivistä. Muutama huomio sekä siitä, mitä keskustelua kaupunginhallituksessa käytiin, että yleisesti, missä tilanteessa nähdäkseni olemme raitiovaunuhankkeiden osalta. Meillä on päätetty ja rakenteilla raitiovaunuhankkeita yleiskaavan mukaisesti aina läntisen Helsingin raitioteihin asti. Sen jälkeen meillä on budjettikirjassa selvästi todettu suunnittelu niin Tuusulanväylän bulevardiratikkahankkeesta kuin Viikin–Malmin raitiokasta, joista yleisesti ainakin voi todeta, että Viikin–Malmin raitiovaunun suunnittelu on näistä astetta pidemmällä. Sen jälkeen tämän Jokeri 0:n suunnittelusta, josta tässäkin keskustelussa on itse asiassa käytetty aika paljon puheenvuoroja siitä, kuinka tärkeä hanke se on ja kuinka monet ovat nimenomaan tätä tunnelia myös juuri Jokeri 0:n takia kannattaneet. Sen toteutuksesta tai suunnittelusta meillä ei ole tarkkaa aikataulua. Lopullista päätöstä siitä, missä järjestyksessä toteuttaisimme Viikin-Malmin, Tuusulanväylän tai Jokeri 0:n, meillä ei ole, koska kaikkien niiden suunnittelu jatkuu vielä.

MAL-sopimusten osalta tyypillistä on, että Helsingillä on ollut yksi hanke, joka kussakin sopimuskaudessa saa rahoitusta, ja vuoden -23 MAL-sopimuksessa se ei missään nimessä voi olla Jokeri 0, koska

24.11.2021

---

suunnitteluedellytyksiä tai rakentamisen edellytyksiä tälle hankkeelle sen sopimuksen osalta ei synny. Mutta on tyypillistä ja itse asiassa varmasti myös kaupungin etu, että meidän suunnitteluputkessa olevat ratikkahankkeemme kaikki mainitaan MAL-suunnitelmassa, sen hankelistauksessa, koska se osaltaan luo pohjaa sille, että niihin myös voi saada valtion rahoitusta.

Siinä vaiheessa, kun nyt tämänmuotoinen vastaesitys tehtiin kaupunginhallituksessa ja tästä kysyttiin liikennesuunnittelupäälliköltä, itse ymmärsin hänen vastauksensa niin, että teknisesti se, että Jokeri 0:n rakentaminen aloitettaisiin ennen kuin tunneli on valmis, on mahdollista. Mutta hänen suunnitteluorganisaationsa näkemys on se, että ratikan toimiminen ilman tunnelia ei olisi suotuisaa, mutta että näiden kahden hankkeen rakentaminen päällekkäin samaan aikaan kyllä voisi olla mahdollista. Tämä ei ollut hänen puoleltaan kannanotto siitä, missä järjestyksessä ne tulisi rakentaa vaan että teknisesti niiden tekeminen olisi samanaikaisesti mahdollista mutta että ratikka ei toimisi hyvin silloin, jos tunnelia ei olisi.

Ehkä vielä yksi huomio kymmenen vuoden investointisuunnitelmasta. Nähdäkseni budjettineuvotteluissa hyvin totesimme sen, että koska meillä on investointeja koskien uusi vastuuperiaate, joka mitoittaa investointeja, tulemme näkemään tämän kauden aikana, onko se kuinka tiukka tai löysä. Eli se, mitä kaikkea kymmenvuotiseen investointisuunnitelmaan mahtuu, sen näemme muutamien vuosien kuluttua tämän valtuustokauden aikana.

Kiitos.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Puheenvuoro muuttui tarpeettomaksi, kun Kivekäs teki oikean ratkaisun.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

24.11.2021

Kannatan Kivekkään pontta. Ihan hyvä, että se muotoiltiin ponneksi, koska selvästi vastaesityksen muoto oli omiaan herättämään epäilyjä, onko siinä koira haudattuna tai mihin siinä pyritään.

Nähdäkseni kuitenkin Kivekäs selitti jo vastaesityksen kohdalla, että siinä on kyse nimenomaan selvityspyynnöstä, mistä nyt tässä ponnessaakin on kyse. Edes vastaesityksenä se ei tarkoittanut sitä, että Jokeri 0:aa tehtäisiin nopeammin kuin on ajateltu vaan että selvitetään, miten on mahdollista tai miten se olisi mahdollista, jos ylipäänsä on mahdollista.

Tämä ponsi tarkoittaa minusta, että voimme tulevissa päätöksissä hyödyntää tietoa siinä tapauksessa, jos haluamme sitä käyttää. Tämä ponsi on tässä selkeästi nyt vaarattomampi vaihtoehto varmaan monien mielestä, ja haluan muistuttaa, että voisin kuvitella, että kaikkia kiinnostaa tämä tieto täällä niitä valtuutettuja, jotka on täällä äänestäneet autotunnelin puolesta siksi, että se mahdollistaa Jokeri 0 -ratikan tekemisen. Tämä ratikka oli tosiaan aika paljon puheissa täällä esillä. Mun mielestä tämä ponsi ehdottomasti on kannatettava ja suosittelen sitä kyllä niille valtuutetuille, jotka katsoo, että nämä asiat jotenkin liitetty toisiinsa.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kolme lyhyttä kommenttia. Ensinnä kun tässä oli vähän epäselvyyttä ehkä hetken aikaa tulkittavissa tuolla lehtereillä, kuka vastaa ja mitä tehdään tilanteessa, jossa kaivataan vähän ehkä juridistakin arviota, niin varmaan on hyvä, jos tähän vähän palataan tuleviakin kysymyksiä varten, kun meille tulee, että ei olisi koskaan tilannetta, jossa ollaan semmoisessa epävarmuuden tilassa, joka hetken oli. Mutta onneksi tämä on tässä nyt asiana selvinnyt.

Toiseksi varmaan tuossa nyt ponneksi muuttuneessa, joka on hyvä asia, muotoilussa ehkä vähän itseäni kiinnitti silmään, että tässä puheissa ja teksteissä vilahtelee sana, että yhtäältä toteutus ja toisaalta suunnittelu. Kun puhumme tämän mittakaavan liikennehankkeesta, siinä on tietysti varsin mittava suunnittelutyö ennen kuin sitä voidaan toteuttaa. Ehkä se, miten suunnittelu voidaan aloittaa, olisi loogisempi muotoilu kuin miten toteutus, kun suunnittelua ei ole vielä tehty.

24.11.2021

Kolmantena nyt tämän skuuttiponnen siirtyessä pois käsittelyjärjestyksestä ehkä kuitenkin kokonaisuuteen, josta olemme keskustelleet – kävely-, pyöräily-ympäristön laadusta – yksi sellainen, missä musta me ollaan pikkuisen epäonnistuttu meidän muuten aika hyvässä raide- ja pyörä-, kävelypolitiikassa Helsingissä, on sellainen vähän laaja-alaisempi näkemys erilaisiin rullaileviin vekottimiin, joita meillä tulee olemaan koko ajan enemmän. Ei pelkästään sähköpyöriä vaan erilaisia akkukäyttöisiä liikkumista myös liikuntarajoitteisille mahdollistavia pyöriä sun muita. Mä olin itse lapsena 20 vuotta isoisäni kanssa liikuin paljon, jolla oli akkukäyttöinen mopo, ja se oli tavattoman vaikeaa melkein missä tahansa silloin, koska oikeita paikkoja sille ei ollut. Mä jotenkin toivoisin, että me löydettäisiin tapa, jossa me Helsingissä vähän laajennettaisiin meidän suunnittelua siihen suuntaan, että erilaiset pyörät, skuutit ja kaksipyöräiset mahtuisivat liikenteeseen hyvässä yhteistyössä ja järjestyksessä. Jos esimerkiksi edustaja, valtuutettu Jungner haluaa muotoilla tästä jotain aloitetta vähän laajemmasta näkökulmasta seuraavaan valtuustoon, olen mielelläni sellaista työstämässä.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensin haluan todeta, että kiitos valtuutettu Kivekkäälle päivitetystä esityksestä, niin että lähdetään liikkeelle ponnella tällaisesta selvitetävistä asiasta. Siinä varmasti nyt pystyy ottamaan mielekkääseen esitysmuotoiluun kantaa. En tiedä, onko Kivekkään tarkoitus vielä ponsimaisuutta siinä vahvistaa, joka on varmasti hyvä. Silloin se vastaa siihen ylätasoon tarpeeseen, mikä myös tähän ratikkaan liittyen on tullut, koska se kytkeytyy tähän hankkeeseen voimakkaasti. Varmasti näiden suhteiden arviointi on paikallaan. Toki siitä tarvitaan erilliset toteutus päätökset, kannattavuusarviointit, jaksot, juoksutuskysymys, MAL-kysymys, joka nyt poistuu tästä pöydältä mutta on kuitenkin esiintynyt tässä keskustelussa. Se on varmasti oman valmistelunsa ja sen pohjalta todenneen perusteellisen pohdinnan paikka. Nyt ehkä toki voi olla, että Kivekäs ottaa kantaa siihen, muotoileeko hän sitä ponsimaisemmaksi vai ei ja valtuuston puheenjohtajakin ottaa kantaa siihen.

Joka tapauksessa tämä ponsi on oikeampi tapa edetä tässä kuin vastaesitys. Itse perinteisesti noudatan ponsissa tyhjän periaatetta, koska valtuustossamme on sellainen ponsikuluttuuri, että se ei aina puolusta tarkoitustaan, vaikka tässä tapauksessa se on varmaan mielekkäimpänä, lähempänä sitä. Nyt ainakin mentiin oikeaan suuntaan tässä etenemismallissa.

24.11.2021

Vs. kansliapäällikkö Tuula Saxholm

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kun täällä on käyty nyt keskustelua siitä ja kysymyksiä esitetty ja epäilystä, voidaanko tämä Jokeri 0 -toteutus aloittaa yhtä aikaa Sörnäistentunnelin rakentamisen kanssa. Kyllä täällä valtuustotekstissä ja esittelijän perustelutekstissä ja myös liikennesuunnittelun asiantuntija on näin todennut, että myös teknisesti Sörnäistentunneli tulee toteuttaa ennen Jokeri 0:aa. Kyllä se on myös täällä perusteluissa sanottu, ja se on asiantuntijan näkemys.

Kiitos.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä itse ajattelen niin, että tämän hankkeen oikeutus syntyy monella tavalla ennen kaikkea siitä kokonaisuudesta, jonka osa tämä hanke on eli siitä, että tämän alueen osalta viihtyisyys kehittyy, että kävelyille ja pyöräilylle tehdään tilaa ja siitä, että julkinen liikenne aidosti valtaa liisää alaa maan päällä. Koska mä ajattelen näin, mun on helppo monella tavalla yhtyä tähän valtuutettu Kivekkään ajatteluun. Olen sitä mieltä, että tämä asia on hyvä selvittää. Siksi kannatan tätä pontta.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on käyty jonkin verran keskustelua ponnien muotoilusta ja millä tavoin selvitetään. Itse näen, että kyse on ponnesta. Nyt se on hyvin selkeää, että kyse on selvityksistä, joissa ei sitouduta aikatauluihin eikä mihinkään muutoksiin missään sinänsä vaan ainoastaan saadaan lisätietoja, joita voidaan mahdollisissa tulevilla päätöksissä joskus ottaa huomioon.

Järjestelmästä löytyy ponsi, jonka tein, ja toivon sille tukea.

24.11.2021

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itseäni on tässä pitkässä keskustelussa häirinnyt vähän se, että kukaan ei ole ottanut huomioon sitä, että Helsinki on kuitenkin Suomen pääkaupunki ja pääkaupunkina sen pitäisi palvella myös ympäröiviä kuntia ja jopa koko maata. Mehän ei pystytä pitää elinvoimaista keskustaa ja hyvää palvelutarjontaa, jos keskusta ei ole saavutettavissa. Periaatteessahan siellä olisi potentiaalisena olla asiakaskuntana vaikka koko valtakunta, ja siellä me saataisiin hyvä palvelutaso säilytettyä Helsingissä. Mutta jos me nyt koko ajan kurjistetaan tätä liikennettä – jotenkin tuntui siltä, että nämä uudet raidehankkeetkin tulee näille sisääntuloväylille – sitten taas varmaan tarvitaan jotain kalliita tunneleita ja muita vastaisuudessa näitä korjaamaan.

Pitäisi suunnitella tätä kaupunkiympäristöä sillä lailla, että keskusta olisi saavutettavissa myöskin autolla myöskin ympäristökunnista. Tällä lailla me säilytettäisiin elinvoimainen kaupunki ja ei tehdä siitä tällaista luomuhuovuttajien tuppukylää.

Kiitos.

Valtuutettu Mirita Saxberg

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kiitoksia viranhaltijalle tästä edellisestä kommentista ja sen selkiyttämisestä, että esittelytekstissä tosiaan todetaan, että ilman Sörnäisten-tunnelia ei ole mielekästä lähteä edistämään myöskään mahdollisia raitioratkaisuja, kuten Jokeri 0:aa, joka olisi toteutuessaan merkittävä raitiotieinvestointi Pasilan maanalaisine ratkaisuineen. Näin merkittävän investoinnin kuten tämä Jokeri 0 tulisi nopeuttaa poikittaista joukkoliikennepalvelua runkobussilinjaan verrattuna ja sekaliikennekaisuilla raitiotien luotettavuus olisi heikko. Se ilmeisesti on nyt perusteena sille, että tunneli tässäkin tapauksessa tarvitaan.

Nyt tässä valtuutettu Kivekkään ponnassa puhutaan, että selvitetään, miten Jokeri 0:n toteutus voidaan aloittaa jo ennen tunnelin valmistamista. Tässä ihmettelen sitä, että puhutaan toteutuksesta eikä suunnittelusta niin kuin apulaispormestari Sazonovkin vähän sivusi. En tällaisenaan voi kannattaa pontta, kun se on niin vastoin tätä esittelytekstiä.

24.11.2021

Jos tässä puhuttaisiin suunnittelusta, tilanne voisi olla erilainen, mutta en missään nimessä voi tällaista pontta kyllä kannattaa.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ajatus on hyvä. Jokeri 0 on erinomainen idea. Se tulee varmasti jos-sain vaiheessa toteutumaan, mutta nyt kuten äskenkin sanoin aiemmin, että tällainen tuodaan yhtäkkiä, täältä heitetään, että tässä porukassa ilman kummoisempia valmisteluja vastoin virkamiehen lukemaa suunnittelulausetta nyt yhtäkkiä päätetäänkin, että tämäkin nyt aletaan toteuttamaan mahdollisimman pian. Jos tämä olisi aidosti ponsi, että selvitetään mahdollisuuksia, silloin mielestäni teksti voisi olla esimerkiksi "mahdollisuuksia, voidaanko Jokeri 0:n toteutus aloittaa" tai "voidaanko Jokeri 0:n suunnittelu aloittaa". Sen sijaan tässä sanotaan nyt "mahdollisuuksia, miten Jokeri 0:n toteutus voidaan aloittaa". Valtuutettu Kivekäs sanoi, että tämä on vain toivomusponsi, jossa selvitetään, mutta onhan se muotoilu vähän nyt niin siinä, että kyllähän siinä oikeasti tarkoitetaan jotain muuta ja jollain tietynlaisella tulkinnalla myöhemmin voidaan sanoa, että sitäkin siinä tarkoitettiin.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on hyviä puheenvuoroja pidetty juuri äsken. Minäkin ihmettelen sitä samaa, että kun tämä on nyt tämä ponsi, että selvitetään. Jos tämä olisi ponsi ja selvitetään, voidaanko tätä toteuttaa tai toteutus aloittaa ennen tunnelin valmistumista, mun ymmärtääkseni sehän on jo selvitetty. Mehän kuultiin tuossa esittelijän tekstistä, että sitä ei voida aloittaa. Ei ole järkeä aloittaa sitä toteutusta ennen kuin tunneli on valmis. Sen sijaan sen suunnitteluhan on totta kai järkevää aloittaa ennen kuin se tunneli on valmis. Kyllähän näitä infrahankkeita suunnitellaan pitkän aikaa, ja sitäkin voidaan tehdä päällekkäin. Mutta nyt mulla on kyllä hiukan jäänyt kanssa epäselväksi, miksi tämäntyyppinen ponsi nyt tähän tuodaan – näin iso asia tuodaan tällä tavalla yhtäkkiä tähän päätöksentekoon. Varsinkin kun virkavalmistelu on ottanut kielteisen kannan jo aikaisemmin tällaiseen aikaistamiseen. Sitä on jo tutkittu ja selvitetty ja tultu siihen tulokseen, että sitä ei voida tai ei ole järkeä aikaistaa ennen kuin tunneli on valmis. Mun on kyllä vaikea tai jopa mahdoton näistä perusteista kannattaa tätä pontta.

24.11.2021

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Ehkä Kivekkään ponsi vaatii vielä vähän hiomista just sillä tavalla, että voidaanko eikä miten voidaan. Mutta en ota vielä kantaa siihen. Sen sijaan ajattelin kannattaa, vaikka on vissiin jo muodollisesti kannatettu, Markon Kettusen pontta jyrkemmistä rampeista. Meilläkin oli tarkoitus tehdä tämänsuuntaista. Minä mainitsin omassa puheenvuorossani, että rampit arveluttaa, ne pitkät, jotka vähän estävät pyörä- ja jalankululiikennettä.

Tietysti tämä ei ole ihan energiaystävä tai energiajärkevä malli, että ne lämmitetään. Mutta voi hyvin olla, että kustannus on kuitenkin, jos se voidaan tehdä jollain hukkalämmöllä tai jotain tämmöistä, olisi järkevä ottaa kannettavaksi, koska nimenomaan olen ymmärtänyt, että ongelmana ramppien lyhentämisessä on rekkaliikenne tai raskas liikenne. Silloin sehän on liikenneturvallisuusasiakin ja liikenneturvallisuuden vuoksi ja ympäristön takia voisi vähän energiaa käyttää lämmittämiseen. Pidän tätä järkevänä.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Otso Kivekkään pontta.

Jokeri 0 on täällä pitkän illan aikana saanut hyvin paljon puolustajia ja kannattajia. Tosiaan meidän kannattaa kaikki mahdolliset esteet poistaa sen toteutuksen tieltä.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin, käytiin pientä keskusteluakin tuossa Kivekkään kanssa, mutta nyt valitettavasti tämä jäi sellaiseen muotoon. Kun kuuntelin kansliapäällikön kommentit vielä tähän asiaan, en voi nyt sitä kannattaa tällä kertaa. Se on harmittava juttu, koska kuitenkin tämän olisi voinut

24.11.2021

---

selvittää. Mutta nyt kun siinä laitetaan näin tiukkoja ehtoja jo, herää jo kysymyksiä, onko tämä enää ihan pelkästään ponsi. Sanellaan jo etukäteen se tulos, vaan enemmän tammoinen selvityspyyntötyyppinen. Silloin se olisi ollut ja silloin oltaisiin varmaan lautakunnassa hyvin voitu tätä asiaa myös edistää.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse pidän tärkeänä, että meidän suunnitellut aikataulutetut joukkoliikennehankkeet ja ratikkahankkeet saadaan eteenpäin, ja sitten tämä Kalasataman alueen kehittäminen toteutuu sisältäen tunnelin. Nyt tämä Kivekkään muotoilu ponneksi on mielestäni vähän harhaanjohtava näiden osalta. Niin kuin tässä Saxholm totesikin puheessaan, kun tämä ei kuitenkaan ole teknisesti myöskään järkevää, että ratikan toteutus tehdään ennen tunnelia, niin ihmettelen edelleenkin, mitä tällä halutaan saavuttaa.

Kun tunnelin rakentamisen aloitus on vuonna -28 ja kun itsekkin ajattelen, että Jokeri 0 on itä-helsinkiläisille erittäin tärkeä hanke. Mutta kun Jokeri 0:n suuri tarve ulottuu 2030-luvulle, ihmettelen, mikä tässä nyt ajaa tätä suurta kiireellisyyttä, kun meillä on Länsi-Helsingin raitiotiet, Viikin–Malmin raitiotie, Tuusulanbulevardin raitiotie ja kaikki ovat siellä jonossa odottamassa, että pääsevät eteenpäin. Tämä Jokeri 0 liittyy aivan olennaisesti Herttoniemi–Sörnäinen-välin kapasiteetin ja sen ruuhkaisimman osan kapasiteetin vapauttamiseen. Kun se tarve ajoittuu 2030-luvulle, johon ennustetaan, että kaikista ruuhkaisin vaihe tulee, ja siihen tarvitaan Jokeri 0 auttamaan, ihmettelen, minkä takia tämä ei voi edetä 2030-luvun vaihteessa, jolloin tätä pontta ei myöskään tarvita, koska 2028 on tarve, tarkoitus tämä tunneli rakentaa.

Ajan erittäin lämpimästi niin kaupunginvaltuutettuna kuin kansanedustajanakin sitä, että joukkoliikenne rahat pääkaupunkiseudulle saadaan lisättyä myös näiden MAL-suunnitelmien kautta.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Pari huomiota käytyyn keskusteluun tästä ponneksi muuttuneesta vastaesityksestä.

24.11.2021

Olemme useita tunteja keskustelleet tästä Sörnäisten tunnelihankkeesta ja erityisesti painottaneet sitä, miten tärkeää on lukea esityslistoja ja liitteitä. Siihen nähden pidän hämmästyttävänä, kun täällä niin moni on käyttänyt puheenvuoron, jossa on sanottu, että tämä putoaa aivan taivaalta, että täysin yllättäen ja koskaan ole kuultukaan tällaisesta esityksestä. Kun se kuitenkin on tehty kaupunginhallituksessa, ja voisi oletusarvoisesti ajatella, että ensimmäisenä luetaan kaupunginhallituksen päätökset, kun tullaan keskustelemaan asioista.

Toinen huomio liittyi siihen, että kun tässä nyt moni on käyttänyt puheenvuoroja ja ihmetellyt, miten tämä Jokeri 0 nyt tähän yhdistetään. Kuitenkin kävimme useita tunteja keskustelua, jossa lähes jokainen painotti sitä, miten tärkeää Jokeri 0 on – ja se todella onkin tärkeä. Nimittäin se on Itä-Helsingin joukkoliikenteen kannalta erittäin merkittävä hanke, ja sen vuoksi sitä pitäisi edistää voimallisesti ja mielellään aikaisemmin. Tässä ponnessahan halutaan selvittää sitä mahdollisuutta, että jos sitä voidaan aikaistaa, miksi ei tehtäisi sitä. Sitä ei välttämättä tarvitse myöskään kytkeä tähän tunnelihankkeeseen. Kunnioitan rahoitusjohtaja Saxholmia talouden asiantuntijana, mutta ehkä hän ei kuitenkaan ole meidän johtava asiantuntija siitä, voidaanko Jokeri 0 rakentaa tunnelista riippumatta. En ole sitä itsekään.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos tulkitsin oikein, rahoitusjohtaja, vs. kansliapäällikkö Saxholm käytti virkavalmistelun puheenvuoron siteeraten alun perin kaupunkiympäristössä valmisteltua kokonaisuutta näiden hankkeiden kytkeytymisestä. Tässä ei ole kysymys vs. kansliapäällikön asiantuntemuksesta vaan siitä, että nyt oltiin pitkästä aikaa sellaisessa tilanteessa, että tarvittiin virkahenkilö vastaamaan valtuustokysymyksiin, jotta saatiin selvyys ja hyvä, että vastaus saatiin.

Sitten itse asiaan. Ajattelen näin, että kuten tässä on kuvattu, tällä Sörnäistentunnelilla on ollut kriittinen merkitys sille, että Jokeri 0:lle on edellytykset. Se on aikataulutettu meidän hankkeiden järjestyksessä sille kohdalle, mitä olen itsekin tässä aikaisemmin kuvannut, ja hyvä niin. Sen valmistelu varmasti etenee, ja aikanaan valtuusto ottaa siihen kantaa. Mutta minun mielestä sellaista kuvaa ei voi nyt antaa, että tämä ponsiäänestys on äänestys Jokeri 0:n puolesta tai sitä vastaan. Tässä on nyt vähän, tässä asianmukaisesti kuvattiin, mitä tällä

24.11.2021

---

haetaan, mutta nyt tässä muutamia puheenvuoroja lipsui siihen suuntaan, että valitse puolesi: oletko nyt Jokeri 0:n puolesta vai sitä vastaan.

Siitä ei ole tässä ponsiäänestyksessä kysymys, ja sen haluan tehdä selväksi. ainakin itse painaessani nappia, joka ei ole vihreä, en paina nappia Jokeri 0:aa vastaan vaan nimenomaan tähän prosessuaaliseen puoleen. Siihen, miten meillä hankkeet on jaksotettu, missä kohtaa Sörnäistentunneli on meidän investointiohjelmassa, miten se kytkeytyy vs. kansliapäällikön kuvaamalla tavalla tähän kokonaisuuteen ja on edellytys sille, että Jokeri 0 voidaan ylipäänsä tehdä. Kun painan muuta nappia kuin vihreää, tälle kannalle painan nappia enkä vastustaakseni Jokeri 0:aa. Toivon, että kaikki muut valtuutetut myös näin hahmottavat tämän asian.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

En ole valmis päättämään Jokeri 0:n puolesta tässä kokouksessa, koska me vedetään nyt neljä eri ratikkalinjaa – tai siinä on metro ja ne kolme ratikkalinjaa – siihen Kalasataman alueelle. Ei ole varmaa, että ne mahtuu sinne keskustan alueelle ollenkaan. Meillähän on vielä kesken se Kruunuvuoren ratikan veto keskustaan myöskin. Ei voida päätätä ennen kuin tämä on täysin suunniteltu.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Olisin kysynyt valtuutettu Kivekkäältä, eikö tätä pontta olisi mahdollisuus saada kuulumaan muodossa ”Jokeri 0:n suunnittelun toteutus”. Koska niin kuin jo aikaisemmassa puheenvuorossani totesin, näissä laajoissa liikennehankkeissa on erittäin mittava suunnitteluvaihe. Toteutusvaihe ja suunnitteluvaihe voi myös tuottaa ihan relevanttia tietoa tämän tunnelin tässä. Kun me ollaan todettu moneen kertaan, että tässä on monta keskenään risteävää kokonaisuutta, joita me viemme ja jotka ovat monimutkaisia joka tapauksessa kaupungissa edistää. Jos tällaista muutosta ei voida tehdä, sitten kaiketi joku voi harkita salissa, täytyykö meidän tehdä tästä erillinen ponsi, koska mä ymmärrän kritiikin tähän muotoiluun. Tämä on vähän nurinkurinen suorastaan ehkä liikennehankkeeksi tällaisessa muodossa.

24.11.2021

Valtuutettu Mirita Saxberg

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Mä en ole kaupunkiympäristölautakunnan jäsen ja tähän olen perehtynyt ainoastaan näiden materiaalien kautta, joita valtuusto on saanut. Nämä materiaalit, joita valtuusto on saanut, on mun mielestä sellaisia aika kattavia. Täällä on muun muassa liite 13 ja siellä alaosio liite 13, jossa on usein kysytyt kysymykset. Täällä kysytään muun muassa, missä laajuudessa Jokeri 0 -pikaraitiotien toteuttamisen mahdollisuutta on arvioitu, mikäli tunnelia ei olisi vs. onko K-raiotien suunnittelu perustunut lähtöoletuksen, että tunneli rakennetaan ja niin edelleen. Täällä on erittäin hyvät vastaukset näihin kysymyksiin, laajat vastaukset, ja täällä kerrotaan kyllä hyvin yksioikoisesti, että Jokeri 0 ei ole järkevää rakentaa, ellei tätä Sörnäistentunnelia ensin rakenneta.

Siinä hieman ihmettelen, minkä takia tätä nyt sitten käännetään nurin kurin ja kiirehditään sen muuta selvitystä ja suunnittelua, kun tätä on selkeästi jo selvitetty ja suunniteltu ja tähän lopputulokseen on päädytty. Lisäksi me ei nyt päätetä siitä Jokeri 0:sta vaan me päätetään siitä tunnelista. Jokeri 0 tietenkin on tärkeä. Tämä tunneli ja Jokeri 0 eivät ole vastakkaisia, vaan tunneli nimenomaan mahdollistaa tämän Jokeri 0 -pikaraitiotien, joka on tärkeä.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tänään on pidetty monia puheenvuoroja kaikista liikennemuodoista ja siitä, miten kaikki ovat tärkeitä ja tarvitaan kaikkia. Tämä on ymmärrettävä näkökulma, johon toki olen joitakin kriittisiä huomioita esittänyt. Nyt olemme jo tehneet päätöksen, että toteutetaan autotunneli, jotta autoilu sujuvoituu. Nyt seuraavaksi yhtenä ponsipäätöksistä on päätös siitä, että selvitetään mahdollisuuksia, miten voitaisiin myös joukkoliikennettä parantaa niin, että sen kanssa ei jäädä odottamaan.

Valtuutettu Asko-Seljavaara kuvasi kannan hyvin. Hän ei kannata tätä, koska hän ei kannata, että joukkoliikennettä lisättäisiin ainakaan ratioiden muodossa.

Välihuuto!

24.11.2021

Ainakaan nyt näin. Aika suoraan hän sanoi, että hän ei halua näitä ratikoita lisää niin paljon ja sen takia ei kannata. Se on johdonmukainen ja selkeä kanta.

Tässä ollaan vain selvittämässä mahdollisuuksia, miten saataisiin ratikka tehtyä aikaisemmassa aikataulussa. Sitä voi kannattaa, jos haluaisi tietää, miten se voitaisiin tehdä aiemmin siltä varalta, että joskus haluttaisiin tehdä aiemmin, tai sitä voi olla kannattamatta, jos ei pidä millään tavalla tärkeänä tällaista mahdollisuutta eikä näe tarvetta tehdä sitä ollenkaan tai ainakaan millään kiireellä.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos.

Valitettavasti valtuutettu Kivekäs pakotti ottamaan vielä puheenvuoron tähän asiaan, koska hän nimenomaan yritti kääntää ja kehystää tämän ponsiäänestyksen nyt juuri sellaiseksi, millaisesta ponsiesityksessä ei ole kysymys. Tässä ponsiäänestyksessä ei ole kysymys Jokeri 0:n kannattamisesta tai vastustamisesta. Voi olla, että tästä salista löytyy joku henkilö, enkä viittaa nyt valtuutettu Asko-Seljavaaraan, mutta kun 85 meitä on, niin joku voi löytyä, joka ei halua tukea tätä pontta, koska hän ei kannata Jokeri 0:n rakentamista. Mutta siitä ei voi vetää johtopäätöstä, että kaikki muut, jotka eivät paina tälle vihreää, eivät kannata Jokeri 0:n rakentamista. Ymmärrän, että valtuutettu Kivekkään intressissä on yrittää maalata tällä tavalla tämä äänestys. Se on tietenkin poliittisesti ihan viisasta. Tai ehkä näppärää. Viisaudesta en tiedä.

Pitää nyt sen takia alleviivata vielä, että siitä ei ole... Tässä ponsiäänestyksessä ei nyt äänestetä Jokeri 0:n puolesta tai sitä vastaan, vaan se on erityyppinen äänestys se.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Kivekäs nyt luulee, että minä en ymmärrä, mistä on kysymys. Mä olen ollut neljä vuotta kaupunkiympäristölautakunnassa ja taistellut näistä eri ratikkamuodoista ja tunneleista sun muista. Olen sitä mieltä, että näitä raitiovaunulinjoja ei voi olla niin paljon kuin meillä nyt on tulossa, koska ne ei mahdu ydinkeskustaan. Mä olen ehdottanut meidän liikennesuunnittelulle, että muun muassa Kruunuvuoren

24.11.2021

---

ratikka, joka nyt tulee pysähtymään Hakaniemeen, että se pantaisiin tunneliin ja se menisi tunnelissa sinne Rautatientorille. Se on ehkä sen viimeinen mahdollisuus, koska se ei mahdu ydinkeskustaan muussa tapauksessa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse tuen ja SDP tukee hyvin voimakkaasti jo raideliikenteen lisäämistä ja myös tätä Raide-Jokeri 0:n toteuttamista. Se on aivan elinehto sille, että jatkossa itähelsinkiläiset pääsevät kulkemaan sujuvasti joukkoliikenteellä ilman että itämetro ruuhkautuu merkittävästi.

Mutta nyt tämä ponsimuotoilu on erittäin ongelmallinen, ja kun se on niin monta kertaa tässä todettu, että tämä on ristiriidassa sille, mitä me juuri päätettiin, niin kysyn vielä valtuutettu Kivekkäältä, että kun äsken kuvasitte teidän ajatuksen tämän ponnin taustalla, miksi ette voi muuttaa sitä niin, että te kytkette sen siihen, että Raide-Jokeri 0 toteutetaan nopeammassa aikataulussa. Kun ymmärsin, että tämä on se teidän tavoite, että nämä Raide-Jokeri-hankkeet saadaan nopeammin toteutettua, niin miksi kytkeä se tähän tunnelin valmistumiseen, kun voidaan puhua myös siitä, että saadaan nopeampi kaista myöskin tälle. Toki se edellyttää edelleenkin mielestäni sitä, että muut, kriittisemmiksi todetut raidehankkeet saadaan toteutettua myöskin. Kun ne liittyy aivan olennaisesti siihen asuntotuotannon lisäämiseen raidereitin varrella, toisin kuin tämä Raide-Jokeri 0, niin pidän myös virkavalmistelussa ja meidän kaikkien kanssa allekirjoittamaa tärkeysjärjestystä edelleenkin kannatettavana.

Mutta Raide-Jokeri 0 tarvitaan. Nyt kyse on vain siitä, haluaako Kivekäs muuttaa tätä pontta niin, että sitä ei tulkita ristiriitaiseksi tämän juuri tehdyn tunnelipäätöksen kanssa.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoitteluni valtuutettu Asko-Seljavaaralle, jota selvästikin tulkitsin väärin.

24.11.2021

Nostan huomioon tosin, että Jokeri 0:han ei mene keskustaan, joten huoli keskustan ahtaudesta, jonka ymmärrän hyvin, ei sen osalta ole relevantti.

Valtuutettu Sazonoville ehkä totean, että ponsi tarkoittaa tarkalleen sitä, mitä siinä lukee, enkä yritä väittää sen tarkoittavan mitään muuta. Uskoisin valtuutettu Sazonovinkin näkevän, että se tarkoittaa tarkalleen sitä, mitä siinä lukee. Meillä ei varmaan fundamentaalisesti ole tästä erimielisyyttä.

Vielä valtuutettu Heinäluomalle. Kyse on nimenomaan siitä, että haetaan mahdollisuuksia, miten se voidaan toteuttaa nopeammin. Mutta kriittinen kysymys tässä on juuri tämä kytkös tunneliin, ja se on se kysymys, miksi tätä käsitellään tänään, kun päätämme tunnelista. Kysymys sen yleisestä nopeuttamisesta on tietenkin asia, joka käsitellään mahdollisesti seuraavassa strategiassa tai jossain budjetissa tai virka-valmistellun esityksen pohjalta siten kuin sellaiset asiat käsitellään. Siitä ei missään tapauksessa ponnella päätetä.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Puheenjohtaja.

Tein nyt ponnin, johon lisäsin yhden sanan nyt tähän Kivekkään, kun hän ei ilmeisesti halunnut tätä muutosta tehdä, joita pari kertaa kysyin, eli että se kuuluisi niin että Jokeri 0:n suunnittelun toteutus voidaan aloittaa jo ennen tunnelin valmistumista. Näin näkisin, että se on johdonmukainen äsken tekemämme päätöksen kanssa eikä sen kanssa ristiriitainen ja toteuttaa juuri sen tavoitteen, joka tässä salissa aika laajasti on jaettu. En ihan täysin ehkä nyt ymmärtänyt, miksi Kivekkäälle tämä muutos ei käynyt, mutta jotta tämä nyt saataisiin järkevään muotoon, teen sen sitten itse.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos valtuutettu Torstille ryhdikkästä toiminnasta. Kannatan tätä pontta.

24.11.2021

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän myöskin Torstia hänen esityksestään. Saadaan ainakin selkeä vaihtoehto tässä pöytään. Sitä voin tukea.

360 §

Esityslistan asia nro 10

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE TÄYDEN PALVELUN ENERGIARENESSANSITOIMINNASTA

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Helsingin kaupunginvaltuuston enemmistö on julistanut ilmastohätätilan. Tämän perusteella olisi luonnollista olettaa, että Helsingin kaupunginvaltuuston enemmistö suhtautuisi todella vakavasti kaikkiin sellaisiin ehdotuksiin, jotka onnistuvat vähentämään hiilidioksidipäästöjä tehokkaasti.

Olemme yhtä mieltä siitä, että rakennusten lämmittämiseen liittyvien kasvihuonepäästöjen vähentäminen on erittäin tärkeässä asemassa, jotta Helsinki voi olla hiilineutraali vuonna 2030. Vastauksessa kuitenkin esitetään, ettei aloitteessa esitetyllä tavalla voida toimia. Perusajatuksemme on, kuten esityslistalla todetaan, että kaupunki ottaisi kokonaisvaltaista vastuuta yksityisten asuntoyhtiöiden energiatehokkuushankkeista. Palveluun kuuluisi tietojen ja neuvojen antamisen lisäksi se, että kaupunki ottaisi vastuun remontin suunnittelusta, toteutuksesta ja lainoittamisesta.

Olen vastauksen kanssa samaa mieltä siitä, ettei tämä ole kaupungin perustoimintaa. Ydinkysymys nyt on se, onko oikeasti ilmastohätätila. Hädässä sanotaan kaiken olevan luovallista. Jos nyt on hätätila, tarvitaan tietysti poikkeustoimia. Nyt tarvittaisiin toimia, jotka saavat

24.11.2021

---

ilmastoskeptikotkin toimimaan. Kuten tiedätte, olen itse ilmastoskeptikko. En usko suureen ilmastohätätilaan.

Jos ryhmäaloitteessamme esitetty toimintamalli toteutetaan, tulen itsekin toimimaan tavalla, joka merkittävästi vähentää hiilijalanjälkeäni. Eikö tämä olisi niin sanottu win-win-tilanne? Saisitte tavoitteenne eteenmään niin, että ilmastoskeptikotkin olisivat tyytyväisiä. Ymmärrän, että mikäli ette itsekään oikeasti usko ilmastohätätilan olevan totta, että katso kaupungin voivan ryhtyä poikkeuksellisiin toimiin.

Kiitos.

361 §

Esityslistan asia nro 11

KRISTILLISDEMOKRAATTIEN JA SINISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ETÄOPISKELUMAHDOLLISUUKSIEN HYÖDYNTÄMISESTÄ KORONAPANDEMIAN JÄLKEEN

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Meidän kannattaa ottaa tästä kurjasta korona-ajasta mukaanamme se, mikä on meille hyödyksi. Jouduimme väliaikaisesti etäopetukseen ja hyvä niin, että se jäi väliaikaiseksi – suurelta osin ainakin. Tämän seurauksena moni on kuitenkin oppinut käyttämään monipuolisesti etäyhteysmahdollisuuksia. On puhuttu aika paljon lähikouluperiaatteesta, mutta yhtenä ongelmana on se, että jokainen koulu ei pysty tarjoamaan kaikkia niitä oppiaineita, joita lapset tai heidän vanhempansa haluaisivat opiskella. Nykyinen tietotekniikka ja korona-aikana parantunut tietotekninen osaaminen mahdollistaa sen, ettei niin monen tarvitsisi joko vaihtaa lähikoulua kauempaan kouluun tai luopua harvinaisimmistakaan oppiainetoiveistaan pysyäkseen lähikoulussa.

Aloitteemme tarkoitus ei ole tarpeettoman paljon siirtää opetusta etäopetuksen suuntaan vaan ainoastaan parantaa oppimismahdollisuuksia. Etäopetushan voidaan hyvin järjestää myös koulussa, esimerkiksi

24.11.2021

---

siten, että tietyt ajat erityisesti suunniteltaisiin mahdollista etäopetusta varten. Toivon mahdollisuuksien hyödyntämistä täysimääräisesti.

Kiitos.

362 §

Esityslistan asia nro 12

FEMINISTISEN PUOLUEEN RYHMÄALOITE ANTIRASISTISEN STRATEGIAN LAATIMISEKSI
HELSINGILLE

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen esitys muuttui äänestyksen tuloksena kaupunginhallituskäsittelyssä. Pohjaesitys totesi aivan oikein, että erilliselle antirasistiselle strategialle ei ole tarvetta. Kaupunki edistää jo nyt yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä moninaisin työkaluin, linjauksin ja strategioin. Valitettavasti jäin kaupunginhallituksessa yksin puolustamaan virkavastuulla valmisteltua pohjaesitystä.

Moni varmasti ajattelee, että antirasismien vastakohta on rasismi ja että jos ei kannata antirasismia, kannattaa rasismia. Kuitenkin, kuten äsken totesin, Helsinki toteuttaa jo nyt yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden periaatetta, minkä lisäksi kaupunki tietenkin noudattaa kaikessa toiminnassaan valtakunnan lainsäädäntöä. Tämän pitää riittää.

Niin sanottu antirasismi ei tarkoita syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisuutta. Kyseessä on amerikkalaiselta yliopistovasemmistolta kopioitu militantti doktriini, jossa nähdään ja puretaan kuviteltuja rasistisia piilorakenteita yhteiskunnan normaaleissa toiminnoissa ja instituutioissa ja ihmisten puheissa ja ilmeissä. Doktriini on tiukkapipoinen ja stalinistinen eikä edistä mitään hyvää. Taisteleva antirasismi myös jakaa puheoikeutta ja muita oikeuksia ihmisille näiden todellisen tai kuvitellun viiteryhmän mukaan. Voidaankin todeta, että woke-henkisen antirasismien suhde yhdenvertaisuuteen on samanlainen kuin kansandemokratian suhde demokratiaan.

24.11.2021

Antirasismien viimeaikaisia saavutuksia ovat olleet muun muassa Afrikan tähden toteaminen rasistiseksi peliksi, Eskimo-puikon toteaminen rasistiseksi puikoksi ja professori Esko Valtaojan lynkkaaminen televisioesiintymisen seurauksena.

Arvoisa puheenjohtaja.

Tälle myrkynkylvölle ei pidä antaa kaupungin päätöksenteossa pikkusormea, koska se vie koko käden. Tästä syystä teen palautusesityksen, jonka sisältö on se, että kaupunginhallituksen pohjaesityksen mukaisesti erilliselle antirasistiselle strategialle ei ole tarvetta.

Arvoisat valtuutetut.

Kuten totesin, tämä pohjaesitys on tehty virkavastuulla ja kaupungin virkamiehistöä on tässä valmistelussa sitonut yhdenvertaisuuden periaate, jonka määrittelee kaupungin omat linjaukset ja valtakunnan lainsäädäntö. Vakuutan teille, että tämä virkavastuulla valmisteltu pohjaesitys ei ole rasistinen, vaikka se ei ole antirasistinen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mikko Paunio

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Feministisen puolueen aloite erillisen antirasistisen strategia- ja toimintasuunnitelman saamiseksi Helsinkiin on ihonväriin pakkomielteisesti suhtautuvan, USA:sta tuodun woke-aatteen edistämistä. Meillä tämän politiikan edistämisessä jaetaan aika kahteen osaan eli ennen ja jälkeen viime perjantai-illan. Perjantain Sannikassa Yleisradion toimittaja Renaz Ebrahimi paljasti feministisen puolueen aloitteen tarkoitusperät eli pyrkimykset edistää käänteistä rasismia ja meidän tavallisten ihmisten pakkovaltaista alistamista. Aion vastaisuudessakin polvistumatta pitää kiinni perusoikeuksistani.

MTV:n toimittaja Ivan Puopolo tviittasi Renazin hölmöilyn jälkeen seuraavaa: ”Luulenpa, että jopa ne ihmiset, jotka ovat rasistileiman pelossa flirttaileet woke-lahkon umpimielisten ajatusten kanssa Afrikan tähtineen päivineen, alkavat pikkuhiljaa ymmärtää, miten kammottavasta rotuteoriasta ja vapaan yhteiskunnan vastaisesta liikkeestä on kyse.” Hän myös kirjoitti kokoomuspuolueen verkkouutisiin lauantaina suorat sanat tästä antirasistisesta wokesta.

24.11.2021

Vasemmistolainen mielipidevaikuttaja Saska Saarikoski Sannikan jälkeen: ”Suomessa ollaan törmäämässä samaan, mistä esimerkiksi Barack Obama on USA:ssa varoittanut. Woke-keskustelu hyödyttää vastapuolta, Suomessa PS, koska se hajottaa progressiivisten ja liberaalien liiton.”

Arvioin tuoreeltaan Renazin röyhkeän käytöksen ja otsikoin erittäin suosituksen Uuden Suomen blogini ”Kiitos Ylen toimittaja Renaz Ebrahimi woke-ideologian oikean luonteen paljastamisesta”. Renazin kielessä rasmusten ja silakoiden epäinhimillinen cancelointi oli saanut uuden nimen, vastuullisuuden edistäminen, ja näin cancelointi onkin vain rakkaudenosoitus, jos ihminen tai yhtiö pyytää anteeksi ja ottaa vastuun vääristä mielipiteistään.

Renazin perusteellinen hölmöily Sannikassa kiinnostaa suuresti suomalaisia. Yle Areenassa on Sannikan viime perjantain jaksolla lähes puoli miljoonaa katsojaa, kun niitä normaalisti on noin kolmekymmentätuhatta. Renaz viime syyskuussa intohimoisesti juonsi tiskijukkana Ylen 95-vuotis-rap-juhlakimaran. Siinä vilahtaa n-sanan pahempi versio 57 kertaa ja naista halventava h-sana 99 kertaa. Renaz itse hoilotti näitä sanoja tässä juonnossaan iloisesti. Renaz sai katapulttisen vihanpurkauksen Valtaojalle, kun tämä siteerasi Peppi Pitkätossua ja sanoi sanan n-kuningas. Vihanpurkaus oli näin pelkkää teeskentelyä moraalisen yliotteen saavuttamiseksi meistä tavallisista ihmisistä.

Pormestari Vartiainen pääkaupunkiseudun koronatorjunnan pääkoordinaattorina puhui eilen julkisuudessa kovia sanoja, mutta ei uskaltanut rasismisyytösten pelossa mainita, että maahanmuuttajien keskuudessa vain noin puolet on saanut kaksi rokotusta. Maahanmuuttajat muodostavat nyt ammattikielellä ilmaistuna niin sanottuja alttiita tasukuja Suomessa, jotka tehokkaasti ylläpitävät koronaviruksen kiertoa.

Kannatan Jussi Halla-ahon palautusesitystä, koska vastauksen tyyli laji matelee ja polvistuu woke-väen edessä.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Katson, että valtuustossa pitää toimia kaikissa keskusteluissa samojen pelisääntöjen mukaan. Jos tässä valtuuston kokouksessa on nimenomaisesti todettu, että vastauspuheenvuorot, jotka on pyydetty sen puheenvuoron aikana, jolloin tehdään kannatus palautusesitykseen,

24.11.2021

---

myönnetään, niin nähdäkseni ei voida kesken kokouksen muuttaa niin, että niitä ei myönnetä samalla tavalla annettuna, joten kyseenalaistan erittäin voimakkaasti puheenjohtajan tulkinnan, että voi kesken kokouksen tehdä kahdenlaisia tulkintoja.

Valtuutettu Atte Kaleva

Eikö palautuskeskustelussa voi tehdä myös toisen palautusehdotuksen, niin tämä oli varmaan, valtuutettu Sohrabi ei varmasti tiennyt tätä, että hän olisi voinut tehdä myös oman palautusehdotuksen tämän keskustelun kestäessä. Mutta mennään tämä kierros. Nythän tässä käy itse asiassa niin, että toveri varapuheenjohtaja Arhinmäki saa nyt ikään kuin itselleen sen repliikin vähän tämmöisen väärän koivun kautta, mitä hän tuossa toivoi. Minä otan täältä uuden, vai palauteaanko ne nyt tähän alkuperäiseen vai miten tässä toimitaan?

Haluaisin puheenvuoron valtuutettu Dani Niskasen jälkeen. Otanko sen nyt täältä uuden?

Selvä.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande.

Jag motsätter mig att ärendet återremitteras. Jag tycker att stadsstyrelsen har gjort ett väldigt fint förslag och ett väldigt mångsidigt försvar, och svar på den här viktiga motionen. Jag tycker särskilt att den här sista texten i stadsstyrelsens förslag, som låter så här:

”Rasismen ja sen aiheuttamien kielteisten seurausten torjuminen on tärkeässä osassa kaupunkistrategiaa, kaupungin palveluiden suunnittelua sekä henkilöstöön kohdistuva ohjeistusta. Helsinki sitoutuu toteuttamaan antirasistista toimintaa edellä kuvatun sekä kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Erillisen antirasistisen strategian tarpeellisuus arvioidaan suhteessa Ihmisoikeuksien Helsinki -yhdenvertaisuussuunnitelmaraportointiin.”

Jag tycker det här var ett väldigt fint svar, och jag nöjer mig riktigt bra med det och det är alldeles onödigt att desto mera återremittera. Knappast skulle stadsstyrelsen göra ett ännu bättre förslag.

24.11.2021

Tack.

Valtuutettu Seida Sohrabi

En tähän Halla-ahon palautusehdotukseen ole puheenvuoroa pyytämässä.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos.

Aivan ensiksi haluan pyytää anteeksi valtuuston varapuheenjohtaja toveri Arhinmäeltä sitä, että luulin, että hän haluaisi repliikkinsa käyttää tähän palautuskeskusteluun, kun hän sen jälkeen, kun tämä palautuskeskustelu alkoi, niin voimakkaasti halusi sen puheenvuoron pitää. Mutta nyt kun hän on ottanut puheenvuoron tähän palautuskeskusteluun, mulle paljastui, että hän on itse halukas puhumaan, ei tähän palautuskeskusteluun vaan sen jälkeen, jos mä nyt olen oikein ymmärtänyt. Mutta eipä sillä oikeastaan ole mitään väliä. Mä olen aikaisemminkin tässä salissa todennut, että valtuutettu Arhinmäen pitää saada äänestää, ja nyt mä totean, että kyllä hänen pitää saada puhua ja hän varmasti täällä sen puheenvuoronsa saa pitää. Se on minun mielestä erittäin hyvä juttu.

Mä olisin tässä nyt toivonut, että valtuustokollega, valtuutettu Sohrabi olisi tehnyt tämän palautusehdotuksensa, koska se ei ehkä ollut hänelle selvää, että myös tämän palautuskeskustelun aikana voi tehdä uuden palautusehdotuksen, mikä mä ymmärsin, että hänen ajatuksensa siinä olikin tämä. Katsotaan sitten kun hän, tekeekö hän sen vai koska se tapahtuu. Nyt siellä on taas nämä. Mä lopetan tähän.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kannatan tätä tehtyä palautusesitystä. Me elämme tällä hetkellä hyvin outoa aikaa siinä, että.. Oikeastaan maailmanhistoriassa yleensä aina on niin, että paljon pahaa tehdään yleensä aina hyvän nimissä. Ollaan tekevinään kaikkea hyvää ja sitten antamassa oikeuksia ja toisaalta sitten viedään samalla toisilta oikeuksia. Ihan totean vain sen, että tämän prosessin, mikä täällä tällä hetkellä on, minkälainen agenda tuolta Amerikan maasta on tänne levinnyt ja kaikki tämä cancelointi ja

24.11.2021

---

muuta. Luin Orson tai tuon Wel-, kirjan Vuonna 1984 ja suosittelen kaikille muillekin sen lukemista. Se on yllättävän ajankohtainen.

Kannatan palautusta.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Haluan tehdä tässä kohtaa palautusehdotuksen. Rasismien vastustaminen on täysin eri asia kuin antirasismi, kuten usein on todettu myös täällä valtuustossa. Antirasismi ei edistä yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Ihmiset on yksilöitä, eivät kuvitellun ryhmän jäseniä ja lokeroitavissa.

Siksi olen tehnyt palautusehdotuksen seuraavanlaisen: Helsingin kaupunginvaltuusto päättää, että Helsinki katsoisi mahdollisuutta laatia rasisminvastainen strategia, ei antirasistinen strategia.

Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tulee edistää Helsingissä. Sitä ei kuitenkaan edistetä antirasismilla, joka on erittäin latautunut termi. Antirasismi on puolueellinen, toisia syrjivä ja toisia uhriuttava arvo. Antirasismi ei edistä oikeudenmukaisuutta ja hyviä etnisiä suhteita vaan on osa syrjivää woke-kulttuuria ja ideologiaa nimeltä intersektionaalinen feminismi. On loukkaavaa kutsua ihmisiä rodullistetuiksi. Ihminen edustaa omaa yhtä rotua nimeltä Homo Sapiens.

Helsingin kaupungin pitää edistää myös jatkossakin yhdenvertaisuutta, mahdollisuuksien tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Se tehdään lisäämällä ymmärrystä, kunnioitusta ja syrjimättömyyttä – kaikkea sitä, mikä luo enemmän hyvää kuin huonoa. Feministisen puolueen ryhmäaloitteessa on paljon hyvää, jota itsekin allekirjoitan. Isoin ongelma siinä on kuitenkin sanat antirasismi ja rodullistettu. Rasismia ei kitketä pakolla eli velvoittamalla toimimaan ja syyllistämällä tiettyjä etnisiä ryhmiä ja samalla tekemällä oletuksia kokonaisista kansanryhmistä. Tällainen vaatimus ampuu itseään jalkaan eli nimenomaan lisää rasismia. Kaupungin toimielimien ei tule ryhtyä aloitteen johdosta toimiin edistää antirasismia.

Kiitos.

24.11.2021

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Sohrabin palautusehdotusta. Minusta se on oikein perusteltu. Minä myös kannatan vahvasti rasminvastaista työtä, mutta se voidaan tehdä ihan normaalisti rasismia vastustamalla ilman että me tuodaan tänne Suomeen jenkkiyliopistokampuksilta tuttua tuontikulttuuria.

Kiitos.

Valtuutettu Fatim Diarra

Totta kai. Pahoittelut, arvoisa puheenjohtaja, etten muistanut, että mikrofonit avataan edestä.

Toivon tosiaan, että nyt kun käymme tätä keskustelua, pyrimme ja vältämme menemästä hirvittävän ihmisiä erottelevaan kieleen tai rajavaan kieleen. Tämä viimeinen viikko on ollut aika raskas varmaan kaikille niille keskustelijoille, jotka tavalla tai toisella haluavat edistää yhdenvertaisuutta. Minä en ajattele, että maailmassa on hyviä ihmisiä ja pahoja ihmisiä. Ajattelen, että meillä on mielipide-eroja, mutta kun tässä puhutaan nyt tästä antirasismista, itse ajattelen, että antirasismi on sellainen toimintamalli, jossa aktiivisesti pyritään siihen, että edistämme tasa-arvoa ja puutummme niihin ongelmiin, mitä yhteiskunnassa on. Ajattelen, että rasismia ja syrjintää ei ratkaista hiljaisuudella vaan sillä, että kun me näemme jonkun toimivan epäasiallisesti toista ihmistä kohtaan, me sanomme: Hei, toimintasi on mielestäni epäasiallista. Sinun tulisi muuttaa toimintatapaasi. Siinä hetkessä ajattelen myös, että oikea tapa toimia ei ole vain todeta, että minä en tässä mitään pahaa tee, vaan vaatii herkkyyttä ja nöyryyttä kyseenalaistaa sitä, onko oma opittu toimintamalli ainoa oikea tapa toimia vai pitääkö ehkä yrittää hieman tarkastella omaa toimintaa ja pyrkiä toimimaan niin, ettei omalla toiminnallaan vahingoita muita tai rajaa muiden toiminnan mahdollisuuksia tässä yhteiskunnassa.

En toivo tästä aiheesta pitkää keskustelua vaan toivon, että hyväksytään tämä esityksen mukaisesti ja toivon, että ette kannata tätä palautusesitystä.

Kiitos, puheenjohtaja.

24.11.2021

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä ihan loppua lukuun ottamatta valtuutettu Diarra piti mun mielestä erittäin hyvän puheenvuoron. Nöyryys ja toisen ihmisen kuunteleminen on kyllä varmasti sellaisia välineitä, joilla päästään aika hyvään lopputulokseen.

Mutta kun puhutaan tästä antirasismista, niin mulla on jäänyt kyllä hiukan epäselväksi, mitä tämä antirasismi oikeastaan on. Mä olen kuullut usein sellaisia heittoja, jotka on tämmöisiä aika manikealaisia eli mustavalkoisia, että jollet ole antirasisti, olet rasisti. Tämä on mun mielestä tämän keskustelun ongelma, että ruvetaan leimaamaan ihmisiä. Siitähän on kuunteleminen, aitoon dialogiin pyrkiminen ja nöyryys melko kaukana. Jos katsotaan sitä, mihin täällä viitattiin, sitä Sannikka-ohjelmaa, jossa tämä aktivistitoimittaja Renaz Ebrahimi hyökkäsi hyvin voimakkaasti emeritusprofessori Valtaojan päälle. Kyllä siitä hänen käytöksestään nöyryys ja toisen ihmisen kuunteleminen oli hyvin kaukana, vaikka hän sitä itse peräänkuulutti muilta.

Mutta näyttää olevan niin, että tässä on muodostumassa tämmöinen woke-kultti, jossa samat säännöt eivät koske kaikkia ihmisiä. Tai sitten puhutaan intersektionaalisesta feminismistä, jossa puheoikeus ja puhejärjestys määräytyy ihonvärin mukaan. Tämä on mun mielestä aika vaarallinen tie, jolle ollaan lähdössä.

Tämän takia mä toivon, että tällaista.. Selvitettäisiin ensin, mitä nyt oikeastaan tämä antirasismi on. Miten se eroaa tavallisesta rasismista vastustamisesta ja siitä, että pyritään yhdenvertaisuuteen ja siihen, että ihmisiä ei lokeroitaisi heidän oman viiteryhmänsä perusteella tai ihonvärinsä perusteella? Mitä muuta tämmöinen ihonvärin perusteella lokeroiminen on kuin puhdasta rasismia? Tätä mä haluaisin kysyä myös näiltä sivukeskustelijoilta, jotka parhaillaan käy tässä salissa aktiivista keskustelua, mutten toivo minäkään tästä kovin pitkää keskustelua.

Yhdyn muuten valtuutettu Diarran puheenvuoroon, mutta toivon, että tämä Sohrabin palautusehdotus voitaisiin hyväksyä. Kannatan sitä.

Kiitos.

24.11.2021

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande.

Jag motsätter mig återremiss än en gång, och jag vill faktiskt inte säga desto mera, eftersom alla de som vill motarbeta rasism så tycker säkert att det här svaret från stadsstyrelsen är utmärkt. Och jag vill bara understöda ledamot Fatim Diarras väldigt fina utlåtande eller tal idag, och säga att jag tycker det var ett fint tal och jag stöder det till fullo.

Tack.

Men jag vill alltså inte ha återremiss.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Puheenjohtaja.

Mun mielestä vastaus tähän aloitteeseen, kaupungin ehdottama vastaus on erinomaisen hyvä. Minusta siinä puhutaan nimenomaan yhdenvertaisuusohjelmasta Ihmisoikeuksien Helsingistä ja kaupungin strategiasta. Mä jotenkin vähän oon hämmentynyt. Mun mielestä tämä palautusesitys vähän haluaa vastustaa tätä aloitetta eikä niinkään tätä kaupungin tai tätä valmisteltua vastausta.

Käsite antirasistinen strategia mainitaan täällä ihan lopussa vain tätä ehdotettua vastausta, mutta vain liittyen itse asiassa siihen, mitä juuri tämä aloitteen tekijä oli esittänyt. Tämä yhdenvertaisuussuunnitelman raportointi ja Ihmisoikeuksien Helsinki on se, mihin kaupunki viittaa. Mun mielestä mentiin vähän ihmeelliseen terminologiaconfusioon. Vastaus sinänsä minusta on hyvä ja kannatan sitä.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Sohrabin palautusesitystä. Mielestäni hänen ehdotuksensa on hyvin rakentava. Toivon, että antirasismien kruunua itselleen asettavilla olisi sen verran nöyryyttä, että voisivat hyväksyä valtuutettu Sohrabin palautusesityksen. Mielestäni olisi erinomaisen rakentavaa, jos antirasistisiksi toimijoiksi itsensä mieltävät voisivat olla sen verran nöyriä, että he ymmärtäisivät, että myös heidän

24.11.2021

---

toiminnassaan saattaa olla jotakin kritisoinnisen aiheita. Tämä valtuutettu Sohrabin esitys toisi sellaisen avoimen kentän, jossa voitaisiin yhdessä edistää hyvää eikä niin että se olisi jotakin tahoa leimaava.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Lemström

Kiitos, puheenjohtaja.

Halusin vain lyhyesti kommentoida, kun täällä on nyt esitetty useammassakin puheenvuorossa kysymyksiä siitä, mitä antirasismi tarkoittaa, että oikeusministeriön ylläpitämän yhdenvertaisuus.fi-tietopankin mukaan antirasismi on aktiivista ja tietoista toimintaa kaikkia rasismin muotoja vastaan. Antirasistista toimintaa on se työ, joka vähentää etnistä syrjintää, syrjivien käytäntöjen vaikutuksia ja kielteisiä ennakkoluuloja. Nämä on mun mielestä erittäin kannatettavia arvoja, ja toivoin valtuutetuilta, että esimerkiksi näitä esityslistalla olevia asioita, jos siellä on vieraita sanoja, niin ihan esimerkiksi Googlesta helposti löytää oikeusministeriön selkeän selityksen antirasismi-sanalle.

En kannata palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Coel Thomas

Kiitos, puheenjohtaja.

Intersektionaalinen feminismi – suomeksi voi puhua myös moniperustaisesta tasa-arvotyöstä – ei ole ideologia vaan tieteellinen sosiologinen viitekehys. Tässä viitekehyksessä katsotaan laajasti, miksi ihmiset kohtaavat syrjintää, kuten vaikka miksi valkoihoinen mies ei välttämättä ole hyvässä asemassa yhteiskunnassa, koska hän on vaikka vähävarainen.

Tässä sanotaan, että on loukkaavaa kutsua ihmistä rodullistetuksi ja että ihminen edustaa omaa yhtä rotua nimeltä Homo Sapiens. Ihminen on yksi laji. Rodullistaminen nimenomaan viittaa siihen, miten ihmiset ovat luoneet rodut sosiaalisiksi käsitteiksi ja miten jotkut ihmiset nähdään edustavan jotain rotua. Edustaja Sohrabi vaikuttaa väärinymmärtäneen tässä monta asiaa joko vahingossa tai tahalteen. Antirasismi

24.11.2021

---

on myös terminä täysin väärin ymmärretty. Se on aktiivista rasismien ehkäisyä, kuten edustaja Lemstöm jo kertoi. Ei muuta.

Tämänkaltainen termeistä saivartelu ja harmistuminen on juuri se, mistä meitä feministejä syytetään, kun pitää sanoa rasismien vastainen strategia eikä voida puhua vain antirasismista. Unohtakaa woke-ideologia. Aika moni täällä tarvitsisi jonkunlaisen herätyksen, jos tietotaso on näin alhainen.

En kannata Sohrabin palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Kiitos.

En kannata palautusta. Minusta tämän tyyppisen keskustelun käyminen tähän aikaan vuorokaudesta näin pitkän kokouksen jälkeen altistaa ehkä sellaiselle keskustelulle, jolla saatetaan loukata joitakin ihmisiä. Mä itse ajattelen, että tähän aloitteeseen on annettu hyvä vastaus aikanaan ja minusta olisi hyvä lopettaa keskustelu mahdollisimman pian.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tämä on aihepiiri, joka on äärimmäisen herkkä, tunteita herättävä. Vois vähän verrata, että jos bensalammikossa seisoo tai ehkä meta-noli, etanoli on tällainen biologisempi vaihtoehto, niin ei kannata hirveästi tulitikuilla leikkiä. Tämä on just sellainen, koska tässä mun mielestä tämä konteksti on tämä ympäröivä maailma. Meillä on Helsingissä todella lukuisa määrä ulkomaisperäisiä. Meillä on myös ongelmia, kansainvälistä seurantaa ja kaikki se, mitä maailmalla tapahtuu. Jos nyt Helsingin valtuusto jotenkin poikkea tähän suuntaan siitä, mitä kaupunginhallituksessa on viisaaksi nähty, niin mun mielestä se on strategisen mittaluokan väärä viesti ulkopuoliseen maailmaan. Siinä mielessä olen kyllä vahvasti tämän kaupunginhallituksen tasapainoisen – jos katsotte tarkkaan – tasapainoisen esityksen takana.

24.11.2021

Sen verran pakko sanoa, että tämä keskustelu – kiitos tästä ja kiitos, että tämä on nostettu näin esille, koska tämä valtuuston puheenjohtajan puheenvuoro oli pysäyttävän kaunis, jopa jouluhenkinen. Siinä on mun mielestä meille jokaiselle pohdittavaa. Samassa hengessä voi sanoa tähänastiseen keskusteluun: mun mielestä on ollut yleinen Suomen tilanne huomioon ottaen tosi rakentava ja yllättävänkin hyviä puheenvuoroja kuultu, että rauhaa ja rakkautta.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Ajattelin tässä pitää puheenvuoron vastatakseni näihin syytöksiin, jos vain sopii. Olen katsonut tätä kaupungin antamaa vastausta, ja siinä on paljon hyvää. En siitä ole eri mieltä. Kuten tuossa edessä sanoinkin, meidän pitää edistää yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoi-keuksia. On pakko yhtyä Fatim Diarran hienoon puheenvuoroon tuossa aikaisemmin, kuten Atte Kaleva myös totesi samaa. On kuitenkin selkeästi olemassa tässä vastauksessa sellaisia kohtia, joita minun on ainakin itse vaikea hyväksyä, kuten se, että Helsinki haluaa toteuttaa tätä antirasistista toimintaa. Kuten tässä on myös tuotu esille myös sieltä toiselta puolelta, että täytyy tietää, mistä puhutaan, niin kyllä mä oon ihan hyvin tutustunut tähän antirasistiseen kuvastoon ja siihen, mitä se edustaa. Ymmärrän tai tiedän senkin, että tällöistä kampanjaa kuin Olen antirasisti, on olemassa ja olen siihen tutustunut.

Minä, kuten voitte nähdä ulkonäöstä, en ole kantasuomalainen ja olen kokenut itse rasismia. Minua on haukuttu n-sanalla aika montakin kertaa, ja silloin se jättää minut ulkopuolelle tästä suomalaisesta yhteiskunnasta, ja se tuntuu pahalta. Pieni tyttö kohtasi sitä nuorena. En pidä siitä lainkaan ja voin vain kuvitella, kuinka paljon tummaihoiset kokevat sitä enemmän ja varsinkin miehet. Sen vuoksi haluan vastustaa rasismia, mutta en koe, että se tehdään tai voidaan tehdä ideologi-sin tavoin. Kuten tässä Jungner sanoi, rauhaa ja rakkautta. Ollaan kunnioittavia toisia kohtaan.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

24.11.2021

Tässä valtuuston kokouksessa olemme käsitelleet kaupungin ensi vuoden budjettia. Puhumme 5–6 miljardin euron budjetista, joka vaikuttaa meidän jokaisen helsinkiläisen arkeen, elämään joka päivä. Sen lisäksi olemme keskustelleet 180 miljoonan euron liikenneinvestoinnista, joka vaikuttaa hyvin paljon helsinkiläisten elämään ja tietysti siihen, miten me voimme investoida ja miten käyttötaloutta jatkossa pyörittää. Molemmat keskustelut ovat olleet, niissä ollut erilaisia näkemyksiä. Niissä on ollut intohimoja, mutta ne molemmat ovat koskettaneet ihan jokaista helsinkiläistä.

On minusta varsin kuvaavaa, että perussuomalaisten suurimpia intohimoja kokouksessa eivät ole herättäneet kaupungin budjetti, se, miten helsinkiläisten palveluista huolehditaan ensi vuonna, vaan suurimmat intohimot herättää se, että tuodaan tuontitavarana termejä, annetaan termeille sisältöjä ja lähdetään vastustamaan itse keksittyjä sisältöjä ja sen lisäksi referoidaan laajasti yhtä televisio-ohjelmaa.

Minusta on ihan hyvä, että te toitte tämän keskustelun näin voimakkaasti ja selkeästi esille. Näin ihmiset tietävät, minkä tyyppisiä asioita mikäkin puolue haluaa täällä intohimoisesti referoida ja minkä tyyppisiä asioita mikäkin puolue nostaa esille, kun sitä äänestää. Toiset nostavat budjettikysymyksiä, palveluita, koulutusta, liikennettä, asumista; toiset saivartelevat erilaisilla sanojen sisällöillä. Mutta se on hyvä, että näin tuli esille. Tämä tuli hyvin esille.

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Sen lisäksi haluan nostaa esille sen, että minusta olisi äärimmäisen tärkeää, että tässä valtuustossa valtuuston kokouksen sisällä on samanlaiset toimintatavat jokaisessa asiassa riippumatta asian sisällöstä ja riippumatta puheenjohtajasta. En pidä hyvänä sitä, että asia, kokouksen sisällä on erilaisia toimintatapoja. Toivon, että tähän puheenjohtajisto kiinnittää huomiota jatkossa, ettei synny tilannetta, jossa kokouksen sisällä samantyyppisessä tilanteessa on vastakkaiset toimintatavat. Toivon, että tästä käydään keskustelua. Jokainen pääsee täällä joka tapauksessa puhumaan, ja pidin hyvänä sitä, että me muut puhutaan palveluista ja helsinkiläisten arjesta. Toiset puhuvat sanojen sisällöistä ja terminologisesta kikkailusta.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

24.11.2021

Tässä valtuutettu Arhinmäki osoitti hyvin sen, minkä itsekin olen tässä ajassa havainnut. Ainoa mikä tässä ajassa kiinnostaa, on se mitä perussuomalaiset sanoo ja tekee.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä valtuutettu Korpiselä jäi huomaamatta, että täällä valtuustossa on käyty kello 16–23 asti keskustelua budjetista ja investoinneista. Kyllä täällä ennen muuta kiinnostaa helsinkiläisten palvelut, helsinkiläisten arjen elämä,

Arvoisa toveri puheenjohtaja.

Haluaisin todeta, että näin todella sanoin, että puheenjohtaja myöntää puheenvuorot, mutta pitäisi olla niin, että se on johdonmukaista ja on tiedostettua se, miten täällä toimitaan, eikä niin että se kohta kohdalta vaihtuu. Pitää olla tiedossa se, että joko myönnetään vastauspuheenvuoroja tai ei myönnetä vastauspuheenvuoroja samojen periaatteiden mukaan, eikä niin että periaate muuttuu ilman että sitä etukäteen ilmoitetaan kokouksen sisällä.

Valtuutettu Teija Makkonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Arhinmäelle haluaisin kommentoida, että itse kun täällä puhuin budjetin käsittelyn yhteydessä peruspalveluista ja juurikin teidän toimialanne asioista, kiinnitin huomiota, että itse ette istuneet edes täällä salissa silloin. Ei muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Valtuutettu Arhinmäki, anteeksi, apulaispormestari Arhinmäki tuntuu katsovan oikeudekseen tulkita pahoin päin perussuomalaisten toimintaa. Se on minusta tietynlaista rasismia ja nurjaa toimintaa toista kohtaan. Mun mielestäni meidän pitäisi toimia kunnioittavasti niitäkin kohtaan, joiden kanssa olemme eri mieltä. Tähän budjettiesitykseen perussuomalaiset teki palautusesityksen. Keskusta teki vastaesityksen. Me teimme vastaesityksen. Vasemmistoliitto nieli kaiken. Voisi sen tulkinta näinkin, mutta en katsoisi, että se olisi oikein vasemmistoliittoa kohtaan tulkinta, että he ovat kaiken tämän takana, kannattaneet kaikkia niitä ratkaisuja. Meidän tulisi kunnioittaa toisiamme, ja toivoisin, että valtuutettu Arhinmäki myös kunnioittaisi perussuomalaisia ja muitakin kanssaan eri mieltä olevia.

Kiitos.

Ledamoten Thomas Wallgren

Bästa ordförande.

Jag skulle bara önska att ordförande tillsammans med ordförandeskapet efter veto återkommer till de frågor som Arhinmäki har ställt om mötesordningen och beviljandet av talturer. Det blir dålig stämning i fullmäktige om ledamöterna upplever ett godtycke i de principer enligt vilka ordförande bedömer vilka inlägg som tillåts i diskussionen och vilka som inte tillåts. Att vi måste ha klara regler och ordförandeskapet får gärna ha gemensamma principer, eller om ordförandeskapet har olika, ? olika principer så då är det viktigt för fullmäktigeledamöterna att känna till vilka principer respektive ordförande följer.

Tack så mycket.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Rasismi on oppi tai ideologia, jonka mukaan rodullisen tai etnisen erot ihmisryhmien välillä oikeuttavat ryhmien väliseen epätasa-arvoon. Pidän erikoisena valtuutettu Ebelingin väitettä, että poliittisen keskustelun käyminen ja poliittisen kritiikin esittäminen on rasismia. Se ei ole sitä. Sillä ei ole mitään tekemistä rodullisten tai etnisten erojen kanssa. On normaalia poliittista keskustelua se, että nostetaan esille eri

24.11.2021

---

puolueiden eroja, niitä asioita, joita puolueet nostavat esille, ja niitä asioita, joita puolueet eivät nosta esille.

Kyllä sen voi tuoda julki ääneen, mitkä ovat eri puolueiden painotukset. Samalla tavalla Ebeling voi tuoda esille sen, että vasemmistoliitto yleensä puheenvuorossaan painottaa koulutuksen tasa-arvoa, palveluita, kohtuuhintaista asumista, ilmastopolitiikkaa ja joukkoliikennettä. Tämän voi hyvin tuoda esille, enkä pidä sitä millään tavalla loukkavana, jos Ebeling tuo esille, että tämä nousee keskeisenä painotuksena ja intohimon kohteena vasemmistoliitolta esille valtuustokeskusteluissa.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On aika rasittavaa täällä valtuustossa kuunnella apulaispormestari Arhinmäen esittämiä valheellisia ja väriä väitteitä. Hänen on kuunneltava muita puheenvuoroja. Täällä perussuomalaisten valtuustoryhmän puheenjohtaja Rantanen piti ryhmäpuheen, ja täällä on pidetty useita perussuomalaisten valtuutettujen puheita budjetista ja monista muista asioista. Mutta jos herra apulaispormestari on ollut vaikka budjettinäkilla tuolla, hän ei ole sitten välttämättä kuunnellut näitä puheenvuoroja. Ei hänellä ole mitään syytä täällä esittää väitteitä, etteikö perussuomalaiset olisi kiinnostuneita budjetista ja investoinneista. Nehän meitä eniten kiinnostavat, samaten kuntalaisten peruspalvelut myös teidän toimialallanne.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Korjaan ilmaustani. Mielestäni apulaispormestari Arhinmäki toimii tavalla, joka on omiaan herättämään ennakkoluuloja ja se ei mielestäni ole rakentavan toiminnan lähtökohta.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa puheenjohtaja.

24.11.2021

Apulaispormestarit ja pormestarit kaupungin johtosäännön mukaan pitää valita valtuutettujen ja varavaltuutettujen joukosta, ja silloin kun pyydän puheenvuorot omalta paikalta, niin kuin olen tässä kokouksessa jokaisen puheenvuoron pyytännyt ja pitänyt myöskin valtuustoryhmämme ryhmäpuheen, silloin puhun valtuutettuna ja vasemmistoliton edustajana. Erikseen on ne puheenvuorot, jotka pidetään apulaispormestarina. Tämä on ensinnäkin hyvä huomata.

Kyllä, meidän järjestelmässä pormestarit ja apulaispormestarit osallistuvat poliittiseen debattiin, kuuntelevat puheenvuoroja, käyvät keskustelua ja tekevät siitä omia huomioitaan. Pidän kummallisena sitä, että kerta toisensa jälkeen, kokous toisensa jälkeen jollain tavalla halutaan rajoittaa sitä, että täällä käytäisiin myös poliittista kriittistä keskustelua eri puolueiden tavoitteista tai sitä saisi vain jotkut käydä. Se on enemmänkin kysymys siitä, että kun poliittiset argumentit loppuu, alkaa väite siitä, että kriittistä poliittista keskustelua ei saisi käydä.

Valtuutettu Fatim Diarra

Pahoittelut, arvon puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Haluan kiittää kaikkia hyvistä puheenvuoroista ja rakentavista puheenvuoroista. Ajattelen, että tässä salissa ne keskustelut, mitä käydään, niillä on todella suuri merkitys sen demokratian kannalta, mitä tässä kaupungissa harjoitetaan, ja ennen kaikkea sen kannalta, millä tavalla me haluamme edistää kaikkien helsinkiläisten asemaa. Mä näen, että meillä on sanojamme suurempi valta siinä, minkälaisia termejä käytämme ja miten puhumme. Toivon valtavasti, että se valtuutettu Mari Rantasenkin kuvaama hyvä henki, joka oli vaikkapa kaupungin budjetineuvotteluissa, virtaa tänne valtuustosaliin asti. Sillä mä näen todella niin, että täällä kun me yhdessä teemme töitä toisia kunnioittaen, silloin me saamme aikaan niitä päätöksiä, jotka aidosti tätä kaupunkia kehittävät. Ainoastaan sillä, että jokainen meistä on sitoutunut kuuntelemaan ja kunnioittamaan toista sellaisena ihmisenä kuin toinen on, me saamme hoidettua sitä tärkeintä tehtävää, mikä meille on annettu äänestäjien kannalta eli hoidettua Helsingin ja helsinkiläisten asioita.

Kiitos, puheenjohtaja.

24.11.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig